POCZĄTKI
Zycia Niebieskiego
Na Ziemi:

Przez złączenie się z Bogiem, i Swiętemi Iego:

Na każdy dzień w tygodniu sposobem na Missyi S. zwyczaynym

ROZŁOZONE.

Za usilnym żądaniem Przezacnych Panow na tę Myssyą łaskawych.

Przez X. *Szymona Maichrowicza Missyonarza Towarzystwa Iezusowego*

ZEBRANE.

z *pozwoleniem Zwierzchności*

DRUKOWANE.

W PRZEMYSLU
w Drukarni J. K. Mći Coll: Soc:
Roku Pańskiego 1772.

TABLICA SWIĄT

Roku Pańſk:	*Litera Niedz.*	*Popielec.*	*Wielkanoc*
1772	e.d.	4. Mar:	19 Kwiet
1773.	c.	24. Lut:	11. Kwiet
1774.	b.	16. Lut:	3. Kwiet
1775.	A.	1. Mar:	16. Kwiet
1776.	g.f.	21. Lut:	7. Kwiet
1777.	e.	12. Lut:	30. Marca
1778.	d.	4. Mar:	19 Kwiet.
1779.	c	17. Lut:	4. Kwiet.
1780.	b.A.	9. Lut:	26. Marca.
1781.	g	28 Lut:	15. Kwiet.
1782.	f.	13. Lut:	31. Marca.
1783.	e.	5. Mar:	20. Kwiet.
1784.	d.c.	25. Lut:	11. Kwiet.
1785.	b.	9. Lut:	27. Marca.
1786.	A.	1. Mar:	16. Kwiet.
1787.	g.	28 Lut:	15. Kwiet.
1788.	f.e.	6. Lut.	23. Marca.
1789.	d.	25. Lut:	12. Kwiet.
1790.	c.	17. Lut:	4. Kwiet.
1791.	b.	9. Mar:	24. Kwiet.

kU.

9. g Walcryi Panny Męczennic
10. A *Nayswiętſzey P. Loretańſkie*
11. b Damaza Papieża.
12. c Synezyuſza Męczennika.
13. d Łucyi P. Męczenniczki.
14. e Nikazyuſza Biſkupa.
15. f Euzebiuſza Biſkupa y Męcz
16. g Antonilli Panny.
17. A Łazarza Biſkupa y Męczen
18. b Gracyana Biſkupa.
19. c Nemezyuſza Męczennika.
20. d Amona y Zenona, *Wigilia.*
21. e TOMASZA APOSTOŁA.
22. f Spirydyona.
23. g Wiktoryi Panny y Męczen
24. A *Wigilia.* Adama y Ewy.
25. b NARODZENIE P. JEZUSA
26. c SZCZEPANA Męczennika
27. d JANA EWANGELISTY.
28. e MŁODZIANKOW.
29. f Tomaſza Kantuaryiſk: Biſk
30. g Dawida Krola.
31. A Sylweſtra Papieża.

Wſzyſtkie rzeczy maią czas, á ſwym zamierzonym biegiem przemiia wſzyſtko pod ſłońcem. Eccl: 3. *v.* 1.

☞ *A przeto poki czas mamy czyńmy dobrze.* Ad Gal: 6. *v.* 10.

Błogosławiony on ſługa, którego Pan przyſzedłſzy znaydzie tak czyniącego. Luc: 14. *v.* 43.

DO POBOZNEGO CHRZESCIANINA

Synu pilnuy czasu.
Eccles: 4. *v.* 23.

O Chrześcianinie!

Przed wſzyſtkiemi czaſy od Bog
ukochany!
W czaſie, od niego ſtworzony:
Z tyſiącow niewiernych do wiar
wybrany:
Ześ bez Chrztu Swiętego z żywo
Matki na wieki nie zginął, o
śmierci broniony:
Przez wſzyſtkie dni życia twego
dotąd Iego
Wſzechmocnością utrzymywany

B Opatrzno-

Opatrznością żywiony:
Dobrocią ratowany:
Łaskami obiaśniany:
Abyś ty wzaiemnie służył iemu w tym czasie:
I zasłużył otrzymać go wiecznie.
Masz nato od niego Duszę nieśmiertelną, rozum, pamięć, wolą: ciało; myśli: siły: żebyś niemi ze dnia na dzień przysługiwał się Stworcy, ktory by cię za to uszczęśliwiał y tu w czasie śmiertelnego życia, y tam w Niebie na wieki.

Masz czas krotki.

Abyś nim wysłużył bydź zupełnie szczęśliwym przez długą, bo nigdy nieskończoną wieczność.

Zatym nic Bogu milszego, nic pożytecznieyszego tobie, iako czas ten szacować.

Z kropelek składaią się wody, z wod rzeki, z rzek niezgruntowane morze. Tak dni nasze z godzin, z dni

z dni miesiące, z miesięcy lata, z lat czasy z czasów wszystkich niepoięta wieczność.

Godziny, dni, miesiące, lata, ktoreś przeżył, iuż nie są twoie, bo one iuż do wieczności uszły: á przyznać się musisz, żeźle! bo na marnościach strawione. Godziny, dni, miesiące lata przyszłe ktorych się spodziewasz także nie wszystkie są, ani będą twoie. bo niewiesz, wiele ci ich pozwolą: á podobno w krotce do wieczności przenosić się każą: á iak prędko każą, rad nie rad iść koniecznie musisz.

Ze wszystkiego tedy czasu nic nie masz pewnego dla zasługi na wieczność, tylko dzień dzisieyszy: á y ten tak prędko upływa, iako ptak przez powietrze leci, iako strzała wypuszczona z łuku, iako okręt pod żaglami na morzu: tu był tu go nie ma, y iuż się nie powroci nigdy.

Dla

Dla czego dzień każdy, w nim k-
żdy czas *tyle waży ile Bóg: bo przez
czas dobrze odprawiony Boga otrzy-
mać możesz.* ✽ A zatym dzień ka-
żdy tak szacuy, iak szacować powi-
nieneś otrzymanie Boga na wieczne
nigdy nieskończone lata!

Nieuwodź się błędem, ktorym bar-
dzo wielu ginie: iż dni teraźnieysze
na prożności, albo w grzechach tra-
cą: á na czas dalszy, ktorego podo-
bno mieć nie będą nigdy, odkładaią
pobożność, przez ktorą by sobie
wysłużyli szczęśliwą z Bogiem swo-
im wieczność. Ty bądź owym po-
drożnym, który gdy pod wieczor
postrzeże, iż przez cały dzień pro-
nował, albo błądził: gdy widzi do
zachodu zmierzaiące słońce: o iak
on żałuie! iak spieszy! y każdą odro-
binę czasu szacuie! aby stanął w za-
mierzonym mieysću, aby go noc
ciemna

✽ *S. Bernardus.*

ciemna nie zaskoczyła w drodze.

Idziesz do wieczności, upływai-
ci lata, mięsiące, dni, godziny szy-
pkim pędem uchodzą! Słońce życi-
twego iuż się co raz bardziey do za-
chodu zbliża. Próżnowałeś do tych
czas, á co iesżcze gorsza, pracowa-
łeś przez grzechy, abyś wieczni
zginął. Teraz że się otrząśniy
lenistwa y wzbudzay, żebyś wszy-
stkich lat utratę nadgrodził Dzień
każdy życia twego, który ci Bo-
przydaie dla nadgrodzenia za prze-
szłe, Iemu na służbę, cześć, y chwa-
łę poświęcay.

A ten cię przez wszystkie dni ży-
cia opatrywać będzie, dopomagać w
sprawach, bronić od złego, uszczę-
śliwiać we wszystkim, iako dobry
miłosierny Oyciec, swoie pobożn
y kochane dziecie, á potym po dłu-
go przepędzonych latach, z śmier-
telnego życia przeprowadzi do
szczę-

zczęśliwości wieczney: gdyż *Po-*
ożność do wszystkiego iest pożyteczna:
naiąc obietnicę żywota, który teraz
est, y przyszłego. ✽

O iak błądzą ludzie, ktorzy nie
ak czynią. Nayznacznieysze dzie-
a, rządy, rady, Pańskie okazałości,
widoki wesołe, wielkie choyne wy-
datki, z znacznym kosztem podro-
że, starania o przyiaźń u Dworów,
coż są? tylko prożną zabawką, y
marnością, ieżeli do Boga y zbawie-
nia wiecznego kierowane nie są.
Miałto wszystko naymędrszy Salo-
mon, á na koniec przyznaie: *Mar-*
ność nad marnościami y wszystko mar-
ność. ✽

Czynią to, żal się Boże! y zacne-
go urodzenia ludzie: niewiedząc co
czynią, dla kogo? iako? Ale czyli
pewnie czynią? bo często ich zamy-
sły

✽ 1. *ad Timot:* 4. *v.* 8.
✽ *Eccles.* 1. *v.* 2.

sły Bog mięszą, rozrzuca, y wni-
wecz obraca, dla tego że nie z Nim
ani dla Niego czynili: nie czynili
tak, żeby Mu przez te czynieni-
służyli, y otrzymali go w Niebie.

Co żebyś ty czynił, żebyś wesó-
ło bez teskności służył Bogu z ra-
dością, przez wszystkie twoie zaba-
wy, masz na to naypłatwieyszy spo-
sob, dzień każdy tak uważać, iako
by był z życia twego ostatnim, á te-
y wszystkie w nim sprawy na cześ-
y powinną chwałę Iemu ofiarow-
za wszystkie przeszłe lata. A ta-
dni twoie, z nich miesiące, z tyc
lata będą służbą przyiemną Nay-
wyższemu Panu, za ktorą On ci za-
pewne nie przestanie nadgradza-
szczęśliwością doczesną ádopiero
wieczną. Do czego naypierwey.

ROZ-

ROZDZIAŁ I.

Naypotrzebnieysza iest dni swoie rozporządzić: y porządnie prowadzić.

POrządek w każdey rzeczy iest doskonałośćą teyże; á dopieroż w życiu ludzkim na ziemi. Bez tego sprawy nasze chóćby były naylepsze, nieporządne y naganne bywaią: Z tym nawet pospolite zacne y przyiemne Bogu.

O iak wiele w Niebie znayduie się Swiętych! ktorzy tu żyiąc przed nami, byli takiego urodzenia, stanu, lub Urzędu, iako teraz my: też same powinności mieli też same odprawowali zabawy y prace, ktore teraz my: niektorzy w tych samych mieszkali domach, w których my. Cóż rozumieć? czym że się dosłużyli Nieba, y stali Swiętemi? tym samym sposobem, ktory my w rękach naszych mamy.

A naypierwey oni w dzień po dniu wystrzegali się grzechów: á ieżeli kiedy z ułomności upadli, przeprasżali Boga przez pokutę odważną, y poprawiali życia. *Powtore* z pobożnych uczynków czynili co mogli przy swoich zabawach, zawsze przez intencyą gorącą ofiaruiąc ie Bogu. *Potrzecie* sprawy swoie codzienne odprawiali porządnie. Dla tego ich życie tak Bogu było przyiemne, iak w Klasztorach Zakonne. Więc y ty ten porządek na dzień każdy sprawom swoim uczyń według stanu twego, á zachoway statecznie.

Sprawy zaś nasze, z ktorych się całe życie składa, są troiakiego rodzaiu. *Pierwsze* do chwały Boga należą: iakie są Modlitwy, westchnienia, Ksiąg Duchownych czytania, słuchanie Mszy świętey y Kazań, spowiedzi, Kommunie, opatrywanie ubogich, albo chorniących,

tych, y nabożeńſtwa inſze. W tych takie prawo poſtanów, abyś ich nieopuścił nigdy, chyba gdy ich odprawić nie można, albo kiedy ie dla inſzey Bogu milſzey przyſługi, odłożyć na inſzy czas muſiſz.

Drugie ſą Które z urzędu naſzego, lub ſtanu powinniśmy odprawiać. W tych taką uſtawę zachoway: żebyś te chętniey y naypierwey czynił, do ktorych cię obowiązuie powinność: á potym co możeſz z ochoty. Nad to żebyś żadney nie przyimował na ſiebie, ktoraby była przeciwna twoiemu zbawieniu, to ieſt z grzechem iakim złączona.

Trzecie Sprawy do rozrywek należą; bo że ſiły naſze niewyſtarczą zawſze modlić ſię, albo uſtawicznie pracować, możemy im ulżyć iaką weſołą rozrywką, aby znowu ſpoſobnieyſze były. Ate ſą iak lekarſtwo:

karſtwo: dla tego ich iak lekarſtwa zażywać potrzeba: żeby tylko tych zażywać, ktore nie ſą ſzkodliwe zbawieniu naſzemu, lub zdrowiu: y to tylko tyle, ile nam potrzeba na ulżenie ſiłom, aby ſpoſobnieyſze były do prac przyzwoitych.

Te iedy wſzyſtkie ſprawy przez dzień ſobie rozporządź, iak ſię maſz ſprawować z rana, iak do południa, y po nim, iak w wieczor, ktore ktorey godziny nabożeńſtwa odprawiać, które ktorego czaſu powinności twoie; co czynić w Swięta, co we dni powſzednie, co w domu, co w podroży, co gdy ſię goście trafią, albo gdy bez nich ieſteś; iak maſz rozporządzić dom, ſłużących, poddanych.

A że z ułomności naſzey nie ſtateczni ieſteśmy, często ſtanowiemy dobrze, potym opuſzczamy, aż w zapomnienie poſtanowienia idą: naylepiey

naylepiey byś uczynił, gdybyś ſobie teo porządek ſpraw twoich opiſał: abyś go zkilka rázy na rok (*n p.* gotuiąc ſię do ſpowiedzi) mogł ſobie przeczytać,. y coś nie wypełnił Bogá za to przeproſić á znowu na nowo ſtanowić; poki ſię nie wprawiſz statecznie. A opiſać by potrzeba, nie tylko co dobrego maſz czynić, lecz y iakim ſpoſobem,

Sposob zaś ieſt dwoiaki: powierzchowny ieden, drugi wewnętrzny. *Powierzchownym:* n. p. z rana nie tylko pokłon Bogu oddać, o błogosławieńſtwo proſić: &c. ale to czynić z naygłębſzą pokorą (ieżeli można) klęcząc, z nakłonieniem aż do ziemi głowy, z ucałowaniem ziemi, y ze ſkromnością taką, którą ſą dziſz bydź naymilſzą Bogu, á przykładną dla bliźnich. *Wewnętrznym* zaś ſposobem, żeby wſzytkie ſwoie ſprawy łączyć z zasługami Jezusa Chry-

Chryſtusa, Nayświętſzey Matki Iego, y Swiętych, y tak złączone ofiarować Bogu dla przypodobania ſię iemu. A te ile można czynić z gorącą miłością ku Niemu, bo tak czynione nayſzacownieyſze ſą, choć by były naymnieyſze: Nie, co czyniemy, ale iakim ſercem czyniemy tak ſobie Bóg ſzacuie.

W tym wſzyſtkim nie trap ſię, choć ſię czuieſz oziębłym: czyń odważnie, co możeſz, y iak tylko możeſz upokarzay ſię przed Bogiem, y tę ſamę oziębłość iemu ofiaruy, á nią ſię przypodobaſz. Ty zły, ale Bog twoy nieſkończenie dobry, często w ten czas ieſteśmy naymilſzemi iemu, gdy ſię nayniegodnieyſzemi ſądziemy. Tak ſprawy twoie codzienne będą iak Zakonne, co raz doſkonalſze, dni twoie, y lata będą początkiem życia Niebieſkiego na ziemi.

Wtym cię iednak przeſtrzegam, abyś

abyś tego porządku nie ſtanowił pod grzechem; y tak, abyś go niemiał ſwego czaſu poprawić, nawet y odmienić, gdyby tego albo miłość bliźnich wyciagała, albo inſza zbawienna przyczyna. Byłeś go nie odmieniał z leniſtwa lub z pogardy y lekkomyslności, albo dla owego nieſmaku, który miewamy w naylepſzych rzeczach, gdy ie częſto czyniemy.

Jeſzcze y o to upraſzam, żebyś także inſzych, iak możeſz, do ſłużenia Bogu, y zbawienia zachęcał, y im dopomagał to ſtaraniem, to namową, to chwalebnym przykładem, abyś nie ſam doſtał ſię do nieba, ale z piękną y wielką liczbą pozyſkanych przez ſiebie: którzy tam dziękować ci będą, á ty z niemi Bogu przez nigdy nieuſtanne wieki.

To rozporządzenie może bydź tym ſposobem.

Rano ocknąwſzy ſię.

MYśli niepotrzebne odrzucać:
Przypomnieć przytomnego Boga.
Serce do niego y myśli obrocić:
W nim ſię kochać:
Uważać w Niebie Swiętych.
Jak mu ſłużą, iak go kochaią?
Tych ſercem go kochać.
A nic z nikim niemowić
Poki niewypełniſz tego, coś powinien Bogu

Wſtaiąc.

Modlić ſię lub weſtchnienia czynić.
Wſtać prędko, ochotnie, odważnie:
Pokłon Bogu uczynić.
Nayglębſzy aż do ziemi twarzą:
O błogoſławieńſtwo proſić:
Modlitwy ranne pobożnie odmowić:
Intencyą uczynić:

Przypomnieć komu dzień dziſiey- ſzy ofiaruieſz:
Rozmyślanie, gdy można uczynić:

Ubieraiąc ſię.

Pezez weſtchnienia albo modli- tewki.
Serce do Boga podnoſić:

Gdy dłużey Ubieranie zabawi.

Czytać iaką Kſiążkę duchąwną.

Z izby ſwoiey wychodząc,

Przeżegnać ſię, wodą kropiąc święconą.
O błogoſławieńſtwo proſić Jezusa y Maryi.

Do Kościoła lub Kapliey idąc:

Uważać; kto? dokąd? y na co?
Ze grzeſznik przed Boga:
Poddany przed Pana:
Stworzenie Przed Stworcę:
Abyś łaſki, pomoc, y ratunek uproſił.

Mſzy Swiętey ſłuchać.

Z ſkromnością przykładną:

Z żywą

Z żywą wiarą, y pokorą:
Z podnieſieniem ſerca:
O błogoſławieńſtwo proſić na dalſze zabawy.

Odprawuiąc powinności przez dzień.

Intencyą odnawiać:
Czynić ie ochotnie, weſoło:
Jak dla ſamego Boga,
Zebyś ſię przypodobał iemu.

Przed obiadem, pod czas niego, y po nim.

Przeżegnanie ſtołu nabożnie uczynić.
Po nim dziękczynienie.
Obmow ſię przy ſtole wyſtrzegać.

Przez dalſzy czas od południa:

Tak iako od rana.
Wyſtrzegać ſię wſzyſtkiego,
Coby było z grzechem:
A czynić powinności ſwoie
Jak naylepiey możeſz dla Boga.

Gdy ſię trafią goście.

Z temi zabawiać ſię cnotliwie:

C Prze-

Przestrzegać mów y zabaw przeciwnych.
Wierze, pobożności, Cnocie.

Po wieczornym posiłku.

Modlitwy nabożnie odprawić:
Y rachunek sumnienia
Obaczyć komu dzień iutrzeyszy ofiarować będziesz:
Pokłon Bogu oddać:
Podziękować za ten dzień:
O błogosławieństwo prosić:
Wodą święconą pokropić,
Y samego siebie, y pościel.

Kładąc się na łożko uważać.

Jako byś głowę wspierał, y zasypiał
Pod nogami, Jezusa, pod Krzyżem: albo w Betleemskiey szopce &c.
Według świąt y czasu.

Zasypiaiąc.

Mękę Jezusową rozmyślać. na odmianę, albo
w Ogroycu:
Przy biczowaniu:

Koronowaniu cierniem.
Idącego z Krzyżem:
Wiszącego na Krzyżu:

Inszych czasow taiemnice insze.

Albo Narodzenie w szopie,
Albo Ofiarowanie w Kościele,
Albo mieszkanie w Nazaret.

Tudziesz uważać możesz.

Wszystkich w Niebie Swietych.
Jako Boga wychwalaią:
Y do nich serce podnosić.

Czynić także westchnienia możesz.

Jak e byś chciał czynić konaiąc:
Odnawiaiąc Wiarę, Nadzieię, y Miłość ku Bogu &c.

O tym wszystkim nastęþuie obszerniey.

ROZDZIAŁ II.

Sprawy poranne: o nich obiaśnienie.

Dobry Chrześcianin iak ſię z rana ſprawować powinień?

1. *NAywiękſza twoia pilność niech będzie, gdy ſię ockanieſz ze ſnu: żebyś nie przypuſzczał niepotrzebnych myśli: ani ſię iaką mową zatrudniał. Bo ſzatan iako lew krążący naybardziey na to czuwa, aby ci pierwiaſtki dnia [ktore ſą Bogu naymilſze] popſuł, pomieſzał, y ſobie pozyſkał; Dla tego ledwie ſię przebudziſz, rzuca on w imaginacyą twoią albo myśli nieczyſte, albo nudności ſmutne, albo przeciw komu gniewliwe: y zachęca do rozmow to o ſnach, to o goſpodarſtwie, czyli inſzych potrzebach. Tam ieżeli cię zatrudni, pokoy w ſercu pomieſza, głowę niemi napełni, iuż ci po dniu twoim! ani ci ſię nabożeńſtwo ranne, ani dzień cały nie uda. Bądź że w tym oſtrożny z pilnością.*

2. *Ale iak ſię ockanieſz, wzbudź w ſobie żywą wiarę, nadzieię, y miłość ku Bogu. Wiara naypierwey żywa o przytomności Boga przy tobie naypotrzebnieyſza ieſt: Ktorą wzbudzać y ożywiać tym ſpoſobem możeſz:* 1. Maſz pamięć, *tąż ſobie przypominay, że na ciebie Bog przytomny patrzy, ſerce twoie y myśli przenika.* 2. Maſz rozum, *tymże Boſkie doſkonałości uważay że ten na ciebie Bóg przytomny patrzy, który ieſt od wieków nad wſzyſtkie dobroci naylepſzy, nad piękności pięknieyſzy, naymilſzy, naygodnieyſzy, ktoremu w* Niebie *wſzyſ y Aniołowie y Swięci ſłużą z przedziwną pokorą y miłością, cieſząc ſię z iego niezmierney światłości y chwały: á ten Bóg ſprawiedliwym ieſt, dobrych opatruie, ratuie, wſpomaga, złych za grzechy karze doczeſnie y wiecznie.* 3. Maſz wolą y ſerce, *tym że ſię zakochay w Bogu przytomnym iak mo-*

żeſz: iemu odday ſerce, ciało, duſzę, y wſzyſtko czym i ſteś, y co do ciebie należy: iemu ſię z całym Niebem klaniay: iego Opatrzności y Dobroci polecay: Iemu dzień dzieſięcyſzy ofiaruy, y w Imię iego zaczynay: á wſtaway z radością, y żywo dla miłości iego: żebyś ſię mu iak naylepiey przyſłużył za wſzyſtkie przeſzłe dni y lata. Ten ſpoſob abyś dobrze przeniknął, y w niego ſię iak naylepiey wprawił całym ſercem życzę, á doznaſz iak ci będzie pożyteczny y miły we wſzyſtkich ſprawach twoich.

3. Jeſzcze przed wſtawaniem możeſz rzucić niekiedy w gorę okiem wiary po wſzyſtkich ſzerokościach y wyſokościach Nieba (co wielce po y ecznie uczyniſz y zaſypiaiąc w wieczor) á uważać iak tam Swiętych niezliczone mnoſtwo podzieleni porządnie niby rozłożone Woyſk Swiętych obozy iaśnieiących iak gwiazdy y ſłońce. Oſobno

ſobno dawnego wieku Patryarchowie y Prorocy z liczbą niezliczoną ludzi, oſobno Swięci Młodzianie: y niewinni Panny maiąc przed ſobą tyſiące tyſiącow niewinniątek od Heroda pobitych y zmarłych po Chrzcie Swiętym aż do naſzych czasów; oſobno *Męczennicy ktorzy krew y życie za Chryſtusa łożyli, oſobno Apoſtołowie ze wſzyſtkiemi ktorych pozyſkali do wiary: y tak inſze ſtany: Fundatorow Zakonnych z ſwoiemi: Swiętego Michała z Swiętemi Aniołami; Nayswiętſzą Maryą z wſzyſtkiemi Swiętemi: ktorych iaſność y liczba przechodzi piękność y rachunek gwiazd Nieba.

A ci wſzyſcy z radością kłaniaią ſię Bogu, z tego naywięcey ſzczęśliwi, że go widzą, kochaią, y wielbią. Ci w Niebie, ty ieſzcze zdaleka na ziemi zapraw y ty ſerce na cały dzień gorącą miłością ku niemu: zachęć ſię, y wzbudzay, abyś ſię mu z niemi kłaniał

iego

jego kochał, y iemu ſię przez wſzyſtkie ſprawy podobał.

4. Tu zaś na ziemi uważay, że wſtawać będzieſz y ſtawiać ſię na plac uſtawiczney woyny, w ktorey przeciw tobie Czart, Swiat, y Ciało z namiętnościami złemi do zgonu życia walczą aby cię wciągneli na zgubę. Ale z drugiey ſtrony Wodz twoy ukochany Jezus maiąc ſerce ſwoie otwarte ku tobie, przybywa ci na pomoc z Matką ſwoią Nayswiętſzą y z Swiętemi z Nieba. Tymże ſię oddaway, y z niem złączony w Imię Boſkie wſtaway prędko, odważnie, weſoło, odmawiaiąc naſtępuiące, czyli tym podobne weſtchnienia albo iakie Modlitwy.

NA-

NABOZENSTWA PORANNE.

Ocknąwſzy ſię

Z żywą wiarą mów.

W Imię Troycy Nayświętſzey w Imię Oyca, y Syna, y Ducha Swiętego: który mię ſtworzył odkupił, do wiary przyłączył przyiął, do tąd utrzymuie w życiu.

Boże moy! Boże ſerca mego! do Ciebie ſię udaię.

Ciebie kocham, y z całym Niebem wielbię.

O Dobro moie wieczne! o iedyny celu mego życia, moiey miłości y ſerca!

Serce Jezusowe wſpomoż mię uweſel mię, ożywiay mię!

Daley możeſz uważać y mowić Pod twoią obronę &c.

Albo co pamiętaſz z pieśni: Boże

kocham

kocham cię; całym ſercem kocham cię; &c.

Czyli z inſzych modlitw y pieśni nim wſtanieſz

WSTAIĄC.

WStaię w Imię twoie Boże. Pobłogoſław ſtworzeniu twemu pragnącemu przyſłużyć ſię tobie.

Dopomoż o Jezu! przez ſerce twoie Nayświętſze.

Dopomoż Nayświętſza Marya.

Dopomożcie wſzyſcy Nieba Swięci. &c.

Biorąc ſuknie na ſiebie:

Uzbroy mię, wſpomagay mię, ukochany Jezu; któryś poſtać ludzką przyiął dla miłości moiey. &c.

Potym mowić możeſz uważnie inſze podobne weſtchnienia: albo ktore modlitwy, albo co pamiętaſz z pieśni, na przykład.

Kto ſię w opiekę poda Panu ſwemu &c.

Wielbi

Wielbi duſza moia Pana &c.

Co ieſt na ziemi ſtworzenia: odmieniam w miłości pienia &c.

Zawitay ranna Jutrzenko &c.

Zatym iak prędko możeſz, pokłon oddąy przytomnemu Bogu z pokorną układnością rąk, oczu, y całego ſiebie, z ucałowaniem ziemi, mowiąc:

KŁaniam Ci ſię Boże niżey wſzyſtkich przepaści, á kłaniam z całym Niebem. Kłaniam ze wſzyſtkim ſtworzeniem ziemſkim, y podziemnym, całym ſobą; z całym okrągiem ſtworzenia. Z twoiey łaſki żyię: za ktorą ci dziękuię, á o błogoſławieńſtwo upraſzam na dzień cały, na ciało y duſzę, na wſzyſtko co do mnie należy, na wſzyſtkie ſprawy, na całe życie moie.

Pobłogoſław w Troycy Swiętey iedyny Boże. Oycze, Synu, y Duchu Swięty. Day ſkuteczność ſłowom, ktoremi ſię w Imię twoie z...

g...m:

gnam: W Imię Oyca, y Syna, y Ducha Swiętego. Amen.

Pobłogosław o Jezu przez dobroć twego Nayświętszego Serca.

Pobłogosław Nayświętsza Marya, y wszyscy Swięci z wysokiego Nieba,

Modlitwa Pańska.

OYcze nasz ktoryś iest w Niebiesiech, święć się Imię twoie. Przyidź Krolestwo twoie. Bądź wola twoia, iako w Niebie, tak y na ziemi. Chleba naszego powszedniego, day nam dzisiay. Y odpuść nam nasze winy, iako y my odpuszczamy naszym winowaycom. Y nie wodź nas w pokuszenie. Ale nas zbaw odezłego, Amen.

Pozdrowienie Nayświętszey Maryi.

ZDrowaś Marya, łaski pełna, Pan z tobą, Błogosławionaś ty między niewiastami, y błogosławion owoc żywota twego Jezus. Swięta Marya

Marya Matko Boża modl się za nami grzesznemi, teraz y w godzinę śmierci naszey, Amen.

Wyznanie wiary.

WIerzę, w Boga Oyca wszechmogącego, Stwo zyciela Nieba y ziemię. Y w Jezusa Chrystusa Syna iego iedynego, Pana naszego ktory się począł z Ducha Swiętego. Narodził się z Maryi Dziewice, umęczon pod Pontskim Piłatem, ukrzyżowan, umarł, y pogrzebion. Zstąpił do piekłow, trzeciego dnia zmartwychwstał. Wstąpił na niebiosa, siedzi na prawicy Boga Oyca Wszechmogącego. Ztamtąd ma przyiść sądzić żywe y umarłe. Wierzę, w Ducha Swiętego, Swięty Kościoł powszechny, Swiętych obcowanie, grzechow odpuszczenie, Ciała zmartwychwstanie. Y żywot wieczny. Amen.

Chwała

Chwała Bogu Oycu, y Synowi, y Duchowi Swiętemu.

Jak była na początku y teraz y zawſze y na wieki wiekow, Amen.

A Duſze wiernych zmarłych przez miłoſierdzie Boże, niech odpoczywaią, w pokoiu, Amen.

Wieczne odpoczywanie racz im dać Panie, á światłość wiekuiſt , niech im świeci na wieki wiekow, Amen.

Obiaśnienie o Intencyi.

WSzyſtkie naſze ſprawy tylko z intencyi ważność ſwoią maią: ta im doſkonalſza będzie, tym te będą przyiemnieyſze Bogu, y pożytecznieyſze nam: ieżeli tey nie ma, y te nic niewarte, choćby naychwalebnieyſze były. Niech ci tedy dzień żaden nieupłynie bez intencyi dobrey: y owſzem uczyniwſzy ią z rana, ile razy możeſz ſobie przypomnieć, odnawiay ią przez dzień krotkim

tkim iakim weſtchnieniem n.p. dla miłości twoiey Boże: *á przynaymniey przed znacznieyſzemi ſprawami.*

Jeſt zaś Intencya *ofiarowanie dni, lat, y ſpraw naſzych, to ieſt obracanie ich na pomnożenie czeſcy chwałę Bogu. A tym doſkonalſza będzie, ieżeli te z Iezuſowemi dniami, laty, y ſprawami łączemy y ofiaruiemy iego ſercem Nayświętſzym: tudzieſz ſercem Nayświętſzey Maryi y Swiętych,* n.p Jako oni czynili, tak ia, z taką pokorą y gorącością miłości kłaniam ci ſię, wielbię, y wychwalam, ofiaruię wſzyſtkie ſprawy moie, iako oni ſwoie; y z temi wſzyſtkie moie łączę aby moie mizerne dla tamtych tak świętych były przyiemne tobie. *Dla tego to Kościoł Boży tak czeſto na końcu modlitew wſpomina: Przez Pana naſzego Iezuſa Chryſtusa &c Tę wyrażać możeſz, tym albo podobnym ſposobam.*

INTENCYA

INTENCYA RANNA.

BOże móy! dobro moie wieczne! żywą wiarą wyznaię y wierzę, że iesteś przytomnym, w ktorym żyię, y ruszam się, y iestem, w ktorego rękach są dni życia mego, któryś mi do przeszłych dzień dzisieyszy miłosiernie przydał, dla służenia tobie, dla nadgrodzenia tobie za całe życie moie na marnościach strawione, za co ci z naygłębszą pokorą dziękuię, á za tamte dni, godziny, lata przepraszam; żałuię.

W Imię tedy twoie Troyco Przenayświętsza Boże, z miłości ku tobie, zaczynam dzień ten, tym umysłem y sercem, ktorym zaczynał życie swoie w ciele ludzkim Syn Przedwieczny, moy kochany Jezus, y wszystkie dni swoie żyiąc tu na ziemi. Zaczynam dzień ten, tym umysłem y sercem, którym zaczyna-

ła swoie dni, godziny, lata, Matka iego Nayświętsza Marya.

Którym zaczynali Swięci żyiąc tu na ziemi: y teraz zaczynaią w Niebie. Pragnę przy tym wszystkich Odpustów dostąpić, ktorych tylko mogę. Zapomniyże Boże, zgładź, y niepamiętay lat, y dni moich przeszłych, bo ia się ich wstydzę, y żałuię za nie, na nowo zaczynam ci służyć, iak mogę, y iako naymiley przysłużyć się tobie na całą nieograniczoną wieczność:

Dla tego wszystkie moie przymioty, prace, zabawy, poruszenia, tchnienia, ciała, duszy, y serca mego własności ofiaruię y poświęcam tobie.

A ofiaruię z całą wysokością niebios, głębokością ziemi, szerokością świata, z całą długością wieczności, pragnąc ci się przysłużyć, bo cię kocham iedynie, serdecznie.

Pragnę ci tak służyć, iako ci służyli odpoczątku świata aż dotąd, y służyć ci będą na wieki, wszystkie Aniołów, Archaniołów, Herubinow, Serafinow, y innych nayczystszych Duchów Niebieskie nieprzeliczone woyska.

Pragnę ci tak służyć, iako przez wszystkie dni życia swoiego służyli ci na ziemi y służyć będą na wieczne wieki w Niebie wszyscy, y każdy z osobna, Swięci, iako ci służyła Nayniewinnieysza Marya, iako Syn iey Bog móy w ciele ludzkim Iezus.

Dla tego tych wszystkich miłe tobie nayświętsze zabawy y zasługi łączę z onemi dzisieyszym, y z całym moim życiem, ze wszystkiemi moiemi sprawami pobożnemi y oboiętnemi. A że moie są bardzo niegodne, bo od tak wielkiego grzesznika, łączę ie, y przyozdabiam tamtemi, abym Ci się przypodobał niemi.

A zatym cokolwiek myśleć, mowić, albo czynić, y pracować będę, y cokolwiek cierpieć, to wszystko ci w iedności z tamtemi Nayświętszemi zasługami poświęcam, y ofiaruię.

Ile razy odetchnę, albo w Niebo, czyli na ziemię spoyrzę ile razy co usłyszę albo serca mego poruszenie uczuię, teraz raz na zawsze stanowię, że tyle razy pamięcią moią, rozumem, y wolą, wszystkiemi zmysłami, y wszystką natężonością serca kocham Cię, wychwalam, y wielbię: boś nieskończoney dobroci y piękności iest, sam ieden naygodnieyszy moiey miłości y serca.

A kocham cię sercem Jezusa moiego, sercem Nayświętszey Maryi, sercami wszystkich w Niebie Swiętych. Z tą miłością ku tobie brzydzę się wszystkiemi grzechami, odrzekam się ich, y stanowię mocno wystrzegać się każdego!

A ponieważ tak ieſt moy Boże, tak ſtanowię, tak ſię tobie za ofiarę oddaię, zmiłuy ſię nademną, bom ia człowiek mizerny, y wielce ułomny, nic nie mogę bez Ciebie. Y owſzem zginąć mogę, ale przypodobać ſię tobie bez łaſki twoiey nie mogę. Brońże mię, zachoway, y ratuy od każdego grzechu, á oſobliwie N. *(tu wyrazić możeſz do czego ieſteś ſkłonny)* wſpomagay mię Wſzechmocnością twoią, Nayświętſzą Dobrocią ratuy, day nad wſzyſtkiemi pokuſami zwycięſtwo.

W ręce twoie cale ci ſię oddaię, oddaię dzień dziſieyſzy, oddaię całe życie,, oddaię w czaſie y w wieczności. Ty ſam mną rządź iako ſobie oddaną y poświęconą ofiarą; w tobie, z tobą, y dla ciebie żyię, abym w tobie, y dla ciebie umierał; ápotym żył z tobą na wieczne wieki w Niebie.

Anioł

Obiaśnienie otym.

Rządca Chryſtuſowego Kościoła Benedykt XIII. w Breve zaczynaiącym ſię od Injunctæ Nobis Divinitus Roku 1724. pozwolił na zawſze wſzy-

* Bullarũ Benedicti XIII. Amort Teol. Eccle: tom: 3. Tract: de Sacramẽto. Pœni: diſp. 7. Pag: 322..323. Gdzie przydaie że Benedykt XIV. 20. Aprilis 1742. potwierdziwſzy te Odpuſty od Benedykta XIII. nadane, rozkazał aby w wieczor w Sobotę, y przez całą Niedzielę ta Modlitwa ſtoiąc mowiona była. Nadto aby przez cały czas Wielkonocny za miaſt *Anioł Pańſki* mowiona była ſtoiąc Antyfona *Regina Cœli* y z Modlitwą *Deus qui per Reſurrectionem* na doſtąpienie tychże Odpuſtow: Z tym iednak dokładem, aby ci, ktorzy przerzeczoney Antyfony na pamięć nie umieią, mogli ich doſtąpić, mowiąc *Anioł Pańſki.*

ſtkim wiernym Chryſtusowym przy ſzczerey ſpowiedzi y przyięciu Swiętey Kommunii mowiącym rano, w południe, y wieczor, Anioł Pańſki, *y poklęknąwſzy nabożnie modlącym ſię za zgodę Panow Chrześciańſkich wykorzenienie herezyi, y Swiętego Kościoła podwyżſzenie, Odpuſt zupełny w ieden dzień każdego Mieſiąca, ktory ſobie każdy obierze. W inne zaś dni przez cały rok za każdym razem pozwolił ſto dni Odpuſtu.*

A tym pozdrowieniem wyrażać możeſz, albo odnawiać naydoſkonalſzą Inzencyą tak; gdy mowiſz.

Anioł Pańſki Zwiaſtował Pannie Maryi, y poczęła z Ducha Swiętego. Zdrowaś Marya &c.

Uważay, y ſzanuy nayczyſtſzą niewinność, godność y pokorę Maryi, za ktorą obral ią Bóg ſobie za Matkę: twoie wſzyſtkie ſprawy łącz z Iey zaſługami, y te Iey ſercem ofiaruy, pragnąc

gnąc ſię tak, iak ona, przez nayniewinnieyſze ſerce y zaſługi przypodobać Bogu. Gdy mowiſz:

Oto ia ſłużebnica Pańſka, niech mi ſię ſtanie według ſłowa twego. Zdrowaś Marya &c.

Uważay iak ſię ta naypokornieyſza Panna z wolą Boſką zgadzała oddaiąc ſię w cale na wſzyſtkie przeciwności, prace y ſtarania w Urzędzie Macierzyńſtwa Boſkiego: iak ſię y ty zdaway we wſzyſtkim na Boga; przez iey Serce Nayświętſze ofiaruy ſię na wſzyſtko, co Bog chce, abyś ſię pryypodobał Jey Sercem. Gdy mowiſz:

A ſłowo ſtało ſię ciałem y mieſzkało między nami. Zdrowaś MARYA &c.

Przypomniy, iż Bog wieczny przyiął ciało ludzkie w Zywocie Nayniewinnieyſzym Niepokalaney Maryi: y w pierwſzym zaraz momencie zaczął cię ſercem ſwoim kochać o twoim zbawieniu

wieniu zamyślać: które potym zamysły przyprowadził do skutku, gdy się narodził, między nami mieszkał, pracował, cierpiał, y umarł. Powinszuy Nayświętszey Maryi, pokłoń się Nayświętszemu Słowu w ciele ludzkim Bogu. Kochay to Nayświętsze Serce, oddaiąc mu swoie, proś o błogosławieństwo, y ofiaruy wzaiemnie wszystkie zamysły, sprawy y prace twoie. Przydać możesz.

ŁAskę twoię prosiemy Panie, racz wlać w serca nasze, aby ktorzyśmy za Zwiastowaniem Anielskim Wcielenie Syna twego poznali, przez mękę iego y krzyż do Chwały zmartwychwstania byli doprowadzeni.

WE-

WESTCHNIENIA DO PANA JEZUSA.

DUszo Chrystusowa poświęć mię.
Ciało Chrystusowe zbaw mię.
Serce Chrystusowe oświeć mię.
Krwi Chrystusowa napoy mię.
Wodo z boku Chrystusa płynąca obmyi mię.
Męko Chrystusa utwierdz mię.
O dobry Jezu wysłuchay mię.
W rany twoie ukryi mię.
Nie dopuszczay mi się odłączyć od Ciebie.
Od nieprzyiaciela złośliwego broń mię.
W godzinę śmierci moiey wezwiy mię, y każ mi przyiść do siebie, abym z Swiętemi chwalił ciebie na wieki wiekow. Amen.

Do Serca Jezusowego.

SErce Jezusowe Wszechmocne błogosław mię.
Serce Jezusowe nayczystsze oczyść mię:

Serce

Serce Jezusowe nayświętſze poświęć mię.

Serce Jezusowe iedynie ukochane do miłości twoiey zapal mię.

Serce Jezusowe naymiłoſierniey ſze użal ſię nademną.

Serce Jezusowe nayłaſkawſze pocieſz mię.

Serce Jezusowe nayſłodſze w przepaść twoiey Boſkiey Dobroci ukryi mię.

Niech w tobie żyię, y umieram, w tobie zoſtaię y mieſzkam. Niech cię kocham na wieki.

Niech będzie pochwalony Przenayświętſzy Sakrament, Bog móy w nim utaiony: od wſzyſtkiego ſtworzenia teraz, y zawſze y na wieki wieków.

MODLITWA.

Przeciwko pokuſom wielce pomocna.

TObie ſamemu wiadomo o Dobry Jezu, iak gwałtowne nawałności

wałności na mnie powſtaią, y w iakim uſtawicznie niebeſpieczeńſtwie moia ułomność zoſtaie; uznaieſz niedopuſzczay ukochany Jezu, y Nayświętſza Matko, abym miał kiedy zezwolić, y dla marney w grzechu uciechy, waſzę przyiaźń y Chwałę wiekuiſtą utracić. Dopomoż mi Chryſte Jezu abym w tych natarczywościach odważnie wałczył, y z pomocą łaſki twoiey wſzyſtkie nieprzyſtoyne myśli, pokuſy, y napaści ſzczęśliwie zwyciężył. Dopomoż ukochany Jezu czyſty Oblubieńcze duſzy moiey o Jezu daruy mi ſiebie, weźmij mię dla ſamego Ciebie, niech na wieki kocham iedynie Ciebie, Amen.

Do Matki Nayświętſzey.

WYbrana od wieków nayniewinnieyſza Panno, Matko Syna Boſkiego, Matko y iedyna uciecżko moia, cieſząc ſię, y winſzuiąc

ci

ci tak wyſokiey godności, uciekam ſię pod opiekę twoią, uciekam ſię poufale na łono miłoſierdzia twego, o Matko dobroci, iedyna ucieczko moia w potrzebach, pośrzedniczko u Nayukochańſzego Syna twego, do ciebie ſię uciekam teraz, przez całe życie moie, y w godzinę śmierci moiey.

Do Swiętego Anioła Stroża.

SWięty Aniele Strożu, mnie od Nayświętſzey Opatrzności Bozkiey do ſtrzeżenia dany, tobie polecam, oddaię, ofiaruię ciało, duſzę, ſerce, prace, urząd, y zabawy moie; twoiey opiece, twoim rządom poddaię, Pilnuy mię łaſkawie, rządź mną iako ſwoim, prowadź do dobrego, utrzymuy od złego abym z tobą y za powodem twoim ſłużył Bogu wiernie, y otrzymał go w Niebie.

Do

Do S. Patrona lub Patronki.

SWięty móy Patronie, ktorego imię na ſobie noſzę, y twoiey ſię ſzczegulnie opiece oddaię, dopomagay mi, uproś mi łaſkę naśladowania ciebie w cnotach, poki tylko żyię, abym ſię z tobą obaczył y żył wiecznie w Niebie. Dopomożcie z Nieba Swięci, ktorym ſię oddaię. Amen.

Na końcu rannego nabożeńſtwa gdyby można przynaymniey przez połgodziny lub dłużey przeczytać, rozmyślaiąc, iaką duchowną Kſiążeczkę z ktoreyby obiaśnił rozum, zagrzał, y zachęcił ſerce do czynienia pobożnie prac, y ſprawowania urzędu według ſtanu. Takie Xiążki bydź mogą.

Tomaſza à Kempis o naśladowaniu Chryſtusa.

Swiętego Auguſtyna Soliloquia, albo Confeſſionum.

Swiętego Salezyuſza.

Uwagi

Uwagi Chrześciańskie na każdy dzień przez rok X. Fran: Nepu-cu: S. J.

Trwałość Krolestw, *osobliwie część czwarta, gdzie znaydziesz o cnotach, o które starać się powinniśmy, y o występkach przeciwnych, ktorych unikać mamy, albo insze tym podobne Xiążki.*

Obiaśnienie.

O czytaniu Kśiążek Duchownych.

Księgi dobre są mądrością ze wszystkich wieków zebraną, ktora nam przed oczy wystawia, czym iedni bywaią szczęśliwi, drudzy nieszczęśliwie giną. Z czytania Ksiąg duchownych Augustyn, Dominik, Ignacy Lojola, i niezliczeni insi stali się Swiętemi. Z czytania Książek duchownych wierni biorą obiaśnienie do chwalebney cnoty, á nawet niewierni do szacunku, i przyimowania wiary. Z czytania pobożni Cesarze, Krolowie, zacni Panowie

wie y Panie bywaią z swoiemi szczęśliwi w tym zyciu, y na wieki w Niebie.

Dla tego napomina Nauczyciel Narodów: Pilnuy czytania, napominania, nauki, nie zaniedbyway łaski. ✻ *Łaski zaiste, i osobliwsze Bóg często przywięzuie do czytania kśiązek duchownych, których abyś y ty dostąpił następuiące sposoby w czytaniu zachoway*

1. *Ile można na tę odrobinę czasu oddal się z kśiążką na osobne mieysce; tam samego Boga w przytomności maiąc, do Niego serce podnoś, á niespiesząc się czytay, ale z wolna, niby rozmowę prowadząc z Stworcą, lub o nim, z temi, którzy to pisali.*

2. *Obiéray do tego kśiązki prawdziwie duchowne; nie któreby tylko ciekawością cieszyły, ale raczéy wiecznemi prawdami obiaśniały rozum, do cnót przyzwoitych zapalały serce.*

✻ 1. ad Tim: 4, à *v.* 13.

Dla tego pożyteczna ieſt: mniéy, lub więcéy zatrzymać ſię, i gruntownie pomyślić nad każdą rzeczą, która barziéy rozum, i ſerce przenika.

3. *Mierność w czytaniu zachoway: bo wielce pożytkowi ſzkodzi nad to razem czytać do zmordowania pamięci: lepiéy, iſt nie wiele, â uważnie, i często czytać.*

4. *Kſiążkę przeczytawſzy z uwagą; powtorz raz drugi lub więcey: á uczynkiem wedlug moznosci wykonay, co czytaſz. Kſiążki nie ſą wydane, dla prożnéy zabawki, lecz żeby nam były pomocą do chwalebnych dzieł, i cnótliwego życia. Jako z kſiąg lekarſkich naywięcey umieiętności nabieraią Lekarze, aby leczyli ſkutecznie: tak Chrześcianie z czytania katolickich kſiążek, aby żyli cnotliwie. Te równie, iak kazania wielce pomagaią do pobożności prawdziwéy; i owſzem kazania nic tak często ſłuchać możeſz, z*

kſiążki

kſiążki zaś Duchowney zawſze, i w domu, i w drodze, i we dnie, i w nocy brać obiaśnienie codzienne możeſz.

Po takim odprawieniu ranniey ſzego czaſu, zaczynay w Imię Boſkie dzienne twoie ſprawy według urzędu i ſtanu: á gdy możeſz, byłaby rzecz naylepſza, naypierwey ze Mſzy S. brać błogoſławieńſtwo na to i pomoc: dla tego.

RO-

ROZDZIAŁ III.

Mszy Swiętey słuchanie.

Obiaśnienie o poszanowaniu Kościołow, y Kaplic domowych.

O Chrześcianinie! iak szczęśliwym iesteś! gdybyś miał to szczęście, bydź w Nazareth, w Domku Nayświętszey Maryi, gdzie za Zwiastowaniem Anielskim Syn Boski przyiął ciało ludzkie; i stał się człowiekiem: albo w owey szopce, gdzie się na świat narodził, na sianie ubogo spoczywał, gdzie Nayświętsza Marya y Józef upadali przed nim aż do ziemi twarzą: pastuszkowie klękali: trzey Królowie Mędrcy z przedziwną pokorą pokłon oddawali, y dary: ty patrząc na to cobyś był czynił? czyńże teraz w Kosciołach, czyń w domach poswięconych przytomnością iego.

Gdybyś był w owych mieyscach y w tenczas, gdzie tenże Syn Boski w ciele ludzkim

ludzkim, czyli w Kosciele Jerozolimskim był ofiarowany: czyli od nayniewinnieyszey Maryi na rękach piastowany, piersiami karmiony: czyli do Egiptu uciekał, w Nazareth do roku trzydziestego żataiony mieszkał. czyli w Jerozolimie pracował, cierpiał, y umierał: tak zważ insze mieysca y czasy. Tam tak sobie dla miłosci naszey obrał, że sama nayniewinnieysza Matka z niewiele pobożnemi iemu służyła, iemu się kłaniała, iak należy Bogu: nad iego męką y smiercią ubolewała, z żalem przed nim upadaiąc pod Krzyż. Ty zapatruiąc się na to, cobyś był czynił? czyń teraz.

O iak sczęśliwym iesteś, masz tu tego samego w ciele ludzkim Boga, który w Domku Nazareth ciało ludzkie przyiął: w Betleem się narodził &c. w Jerozolimie nauczał, pracował, y cierpiał, na krzyżu życie swoie łożył dla miłosci naszey. Ten sam Bóg w ludzkim

ludzkim ciele tu przytomny zostaie: na ciebie czeka, ciebie sercem swoim kocha, na twoie serce patrzy, twoie uklękania, pokorę y poszanowania przyimuie, grzechy ci odpuścić pragnie, chce we wszystkim ratować, á potym pozyskać cię Niebu.

Ten sam Bog y człowiek tu zostaie z swoim Sercem Nayświętszym ktorym cię tak ukochał: z tą tylko roznością, że tam patrzali na niego, y widzieli Dzieciątko; widzieli Człowieka: tu patrzymy na niego, ✽ *y widziemy przymioty chleba albo wina, á pod niemi mamy nieomylnie wcielonego Boga. O z iaką radością z iakim pragnieniem stawiać się powinnismy na te mieysca? iakie szanować? gdzie Boga pzytomnego miewamy? á tam przyszedlszy, o z iaką pokorą, wdzięcznością,*

✽ S. Chrisost: Hom: 60. ad pop: Ant: Ecce eum [*idest Chr stum*] vides ipsum tangis ipsum manducas.

ścią, y miłością iemu się kłaniać, z iak żywą wiarą modlić się, y uprasząć czego nam potrzeba.

Toż sobie uważay, ile razy masz iść do Koscioła, czyli Kaplicy domowey: do czego służyć ci mogą następuiące westchnienia.

WESTCHNIENIA

Na Mszą Swiętą idąc.

JAko ieleń do zdroiu: tak pragnie serce moie do ciebie moy Boże!

Boże iedyne dobro moie! y celu serca mego Boże!

Przybywaycie, kłaniaycie się, y upadaymy przed Bogiem, ktory nas stworzył &c.

Poydźcie wszyscy Swięci, zbiegaycie się Aniołowie wszyscy, kłaniaymy się Panu, y stworcy naszemu.

Niech przed tobą wszelkie stworzenie upada, Niebieskie, Ziemskie, y podziemne.

 Możesz

Możeſz nadto mowić co pamiętaſz z pieśni. np.

Wielbi Duſza moia Pana &c.
Do ciebie Panie &c.
Kłaniam ſię tobie &c.

Wchodząc do Kościoła Albo Kaplicy.

Z żywą wiarą uklęknij iak nayniżey, ſercem, ciałem, y duſzą, á mow.

O Boże niedoſtępney chwały, ſtawam niegodny ſługa przed Pana, ſtworzenie przed Stworcę, ia nikczemny, przed twoię nieſkończonę godność, klękam, y upadam, ſzanuię, y wielbię, kocham, y dziękuię, cześć oddaię powinną, tak iako przez wſzyſtkie dni życia ſwego Nayświętſza Marya: iako paſtuſzkowie y trzey Krolowie w Betleem, iako wſzyſcy Aniołowie y Święci w Niebie, y na ziemi w Kościołach.

Za tym mowić możeſz uważnie z Swiętym

Swiętym Tomaſzem z Akwinu.

Kłaniam ci ſię pokornie Boże utaiony &c. z Rozdziału. X.

Albo na odmianę Kłaniam ſię tobie przedwieczny Boże &c. w Roz: X.

Albo nabożeńſtwa dziſieyſze.

Obiaśnienie o Mſzy Swiętey.

Cokolwiek Bóg dla miłości człowieka albo poſtanowił od wieków, albo wykonał w czaſie: to ſię tu na Mſzy Switey dzieie: Kapłan do Ołtarza wychodzi naywyżſzemu Panu y Stworcy za nas oddawać ofiarę; Syn Boſki zſtępuie z wyſ kiego Nieba, ſtaie ſię tąż ſamą Ofiarą, y na ſłowa Kapłańſkie przemienia chleb y wino w prawdziwe Ciało ſwoie y Krew: z Boſtwem ſwoim, y Duſzą zoſtaie między nami tak iako, gdy ciało ludzkie przyiął, y na świat ſię narodził. Z tą tylko rożnością, że tam zoſtawał w poſtaci Dzieciny, tu pod przymiotami chleba; tam patrzali na niego y widzieli Nayświętſze

tſze Dzieciątko: tu patrzymy na niego y widziemy Nayświętſzą Hoſtyą.

A gdzieście Herubinowie? naywyżſi Serafinowie? z Niebieſkiemi Kſiążęty wſzyſcy Aniołowie Swięci? Gdzieście Patryarchowie? Prorocy? Niemieli? niemieli oni przez całe cztery tyſiące lat takiego ſczęścia, iakie my. Mamy na Mſzy Swiętey Boga nieograniczoney chwały, Któremu wſzyſcy obywatele Nieba przepaściſty pokłon, y poſzanowanie oddaią: z tego naywięcey ſczęśliwi, że go widzą, kochaią, y wielbią. Mamy go tu na to, na to do nas zſtępuie, y nam ſię daruie, abyśmy go z Kapłanem Oycu przedwiecznemu iako rzecz ſwoię własną ofiarowali, czyli na przeproſzenie y zadoſyć uczynienie za naſze grzechy, czyli na dziękczynienie za dobrodzieyſtwa wſzyſtkie, y na uproſzenie czego nam tylko potrzeba w czaſie y w wieczności.

Trzy zaś oſobliwſze części na Mſzy Swiętey uważać potrzeba.

1. OFiarowanie, gdy Kapłan chleb y wino ofiaruie. 2. Poświącanie, którym teże chleb i wino przemienia ſię nowym zawſze cudem w ciało i Krew Wcielonego Boga. 3. Pożywanie, gdzie ſię odprawuie pamiątka Męki śmierci y pogrzebu iego. Według tych trzech części modlić ſię możeſz ſpoſobem niżey położonym byle z żywą wiarą zwolna y uważnie. Gdyż ieſt naywiękſza nieſzczęśliwość naſza, y dla tey mały pożytek odbieramy z tego nayświętſzego Boſkiey miłości ſkarbu, że ſię nie uważnie ſprawuiemy przy nim; á częſto odbieramy karanie ieśli nieprzyſtoynie. Swięta Ludgarda obiawienie miała Roku 1180. że niektóre Króleſtwa ſprawiedliwym Boga ſądem odrzucone będą od prawdziwey Wiary za nieuſzanowanie Kościołów, á w nich Mſzy

Swiętey y Sakramentu Nayświętszego ✽ co się potym ziściło za czasow Lutra i Kalwina. Więc ty iak możesz z naywiększą pokorą i uwagą zaczynay.

✽ Nucleus Catech: Bernard: Mercator:

MODLITWY
Pod czas Mszy Swiętey.
Od początku aż do Sanctus.

W Imię Oyca, y Syna, y Ducha Swiętego Amen.

BOże moy, naywyższy Nieba y ziemi Panie, w którego rękach są wszystkie królestwa, szerokości ziemi, y wysokości Nieba, ktoremu wszelkie stworzenie kłaniać się powinno, którego iasności y chwały Nieba ogarnąć nie mogą: obiąć Dobroci ziemia niepotrafi, który wszechmocnością swoią utrzymu-

iesz wszystko, przytómnością napełniasz, Opatrznością rządzisz od końca aż do ostatnich granic szerokiego świata.

Ja twoie stworzenie, wyznaię że grzeszne, y niegodne oczów twoich Boże, teraz z sługą twoim kapłanem y tym wszystkim ludem, Tobie się kłaniam, Tobie cześć oddaię, Oycu, y Synowi, y Duchowi Swiętemu, w Troycy Nayświętszey iedynemu Bogu.

Tobie chwała, tobie wdzięczność, tobie poszanowanie niech będzie teraz y na wieczne wieki od wszystkiego stworzenia.

Wyznaię, y z żywą wiarą wierzę, że tu przytomny iesteś, nayświętszy, naydoskonalszy, naylepszy, y naypięknieyszy nad wszystko stworzenie.

Mam nadzieię w Dobroci y miłosierdziu twoim, że mi grzechy

odpuściſz, y uczyniſz niegodnego grzeſznika miłym ſługą twoim, czego pragnę, o co proſzę, á proſzę przez Nayświętſze ſerce Syna twego, przez niewinność, y pokorę Nayświętſzey Matki iego, przez zasługi SS. NN: *(tu wyrazić możeſz ſwego Swiętego Patrona lub Patronkę albo ktorego dziś Swięto)* y wſzyſtkich Swiętych, y Anielſkich chórow.

Tych ſercem y gorącą miłością kocham cię móy Boże, iedyny ſerca mego celu, y ukochanie moie.

Wſzak widziſz móy rozum, widziſz moie ſerce, że cię pragnę kochać całego Nieba miłością.

Z tey miłości żałuię, za wſzyſtkie grzechy moie, za wſzyſtkie lata, mieſiące, dni, nocy, y godziny wſzyſtkie, za całe życie moie.

Brzydzę ſię grzechami, bo kocham ſerdecznie, y ſzacuię ciebie,

á

á pragnę tak kochać aż na wieki w Niebie.

Dziękuię ci y po tyſiąc razy dziękuię wdzięcznością wſzyſtkich wſpomnionych Swiętych, dziękuię ci za to, żeś mnie z niczego ſtworzył, gdy mię nie było, dziękuię żeś mię odkupił, gdym był zaginął, dziękuię żeś mię wybrał z tyſiąc ow niewiernych, y przyiął do wiary.

Dziękuię żeś mię w żywocie Matki ratował od śmierci, bo bym był wiecznie zginął.

Dziękuię, żeś mię przez Chrzeſt święty obrał ſobie, y poświęcił dla ſiebie.

Dziękuię, żeś mię w tym ſtanie poſtanowił, żeś dał wygodę y żywność, dałeś rozum y zdrowie.

Dziękuię żeś mię bronił do tych czas, żem w ogniu nie zgorzał? w wodzie nie utonął! złym powietrzem

erzem zarażony nie został, y nagłą śmiercią nie umarł.

Dziękuię, żeś mnie łaskami twemi obiaśniał, do dobrego wzbudzał, od złego odwodził.

Dziękuię, że mię do tych czas w życiu utrzymywała Wszechmoćność twoia, opatrywała Opatrzność, ratowała Dobroć.

Tudzież dziękuię za Rodzicow moich, Przodkow za wszystkich należących do mnie N.N.N.

Z wdzięczności tedy moiey ku tobie o Panie! co oddam? czym odwdzięczę za te wszystkie Dobrodzieystwa twoie.

Ofiaruię ci dalsze życie moie, ofiaruię ciało, y Duszę, y rozum, y serce, y wszystkie sprawy moie, ofiaruię to wszystko cokolwiek, Dobroci twoiey mam, y czym iestem.

Ale

Ale coż ia iestem Boże! abym się przypodobał tobie, ia grzesznik, y y niegodny oczôw twoich Panie, niegodny ani spoyrzeć ku Niebu, ani chodzić po ziemi, ani ustami wzywać Nayświętszego Imienia twego.

Ach! niegodny prawda, ale większa iest Dobroć twoia, niżeli niegodność moia.

Mam ia na to rzecz naysżacownieyszą dla ciebie moy Panie! á tobie naymilszą, twoiey niedostępney godności rówuną! mam tę Mszy Swiętey Ofiarę? á na niey mieć będę wcielonego Syna twego pod przymiotami chleba.

Mam na tym ołtarzu, przed oczyma memi pamiątkę Iego życia y śmierci: iakim ci się sercem ofiarował, gdy z Nieba na ziemię zstąpił staiąc się człowiekiem: gdy w żywocie Nayświętszey Maryi mieszkał:

ſzkał: gdy ſię na świat narodził: na nim dla mnie pracował, cierpiał, y umarł.

Y tu ſię zoſtawił aby był uſzczęśliwieniem dla mnie, á ofiarą odemnie dla ciebie.

Więc tego ci ofiaruię tym ſercem, tą wdzięcznością, tą miłą ochotą, ktorą on ſię ſam za mnie ofiarował od pierwſzego momentu życia, przez wſzyſtkie dni y lata, aż do oſtatniego ſkonania.

Ofiaruię ci tą uprzeymością y ſercem, ktorym go ofiarowała nayniewinnieyſza Marya, gdy go w nayczyſtſzych wnętrznościach noſiła, porodziła, piaſtowała, pierſiami karmiła, y iemu przez całe życie ſłużyła.

A ofiaruię te wſzyſtkie taiemnice iego na uprzeyme dziękczynienie tobie za wſzyſtkie dobrodzieyſtwa twoie. Ofiaruię za ſamego ſiebie

bie y za należących do mnie N: N:

Ofiaruię za żyiących y zmarłych, á ſzczegulnie N:N: albo ktorzy ratunku odemnie czekaią, y ktorych mieć powinienem w pamięci, lub przyobiecałem bydź pamiętny na nich.

Ofiaruię ci te nayświętſzą ofiarę łącząc z ofiarowaniem wſzyſtkich Swiętych Kapłanow, wſzyſtkich Swiętych ludzi y Kroluiących w Niebie, y ieſzcze żyiących na ziemi pobożnych y przyiemnych tobie.

Powtore ofiaruię na zadoſyć uczynienie ſprawiedliwości twoiey za wſzyſtkie niezliczone grzechy, niedbaiſtwa, oziembłości, omyłki, y wyſtępki moie.

Potrzecie ofiaruię na uproſzenie ſobie od ciebie, czego mi tylko potrzeba w życiu y po śmierci. Widziſz Panie że nic z ſiebie nie ieſtem

ſtem bez opieki ratunku y pomocy twoiey.

A ſzczegulnie upraſzam, oddaiąc ci przez ręce Kapłańſkie (tak iako niegdy przez ręce Maryi) tę Nayświętſzą ofiarę, abyś mi przybywał na pomóc w urzędzie moim, we wſzyſtkich pracach, trudnościach y potrzebach moich.

Zebyś mię w ſmutku cieſzył, od złych pokus bronił, od grzechu ratował, dopomagał żyć w miłości twoiey: á potym umierać ſzczęśliwie, y otrzymać cię wiecznie, abym z całym Niebem wyśpiewywał tobie Swięty, Swięty, Swięty.

Od Sanctus.

CO iuż teraz zaczynam, podnoſzę w gorę ile można ſerce, natężam wſzyſtkie ſiły duſzy, y rozum, y wolą, y pamięć: á z radością wyznaię Swięty, Swięty, Swięty!

A wyznaię ze wſzyſtkiemi Aniołami, Archaniołami, Cherubinami, Serafinami, y wſzyſtkiemi Duchami Niebios: Swięty, Swięty, Swięty!

Wielbię! kłaniam ſię, y z weſelem ſerca powtarzam: ze wſzyſtkiemi Patryarchami, Prorokami, Apoſtołami, Męczennikami, Wyznawcami, y Niewiniątkami Swięty, Swięty, Swięty.

A powtarzam po tyſiąc, po milion razy z całym nieżliczonym zgromadzeniem Niebios, y z ich Krolową Nayniewinnieyſzą Maryą, całym ſercem, ciałem, y Duſzą wyznaiąc Swięty, Swięty, Swięty, Pan Bog zaſtępow, pełne ſą Nieba y ziemia wielkości chwały twoiey.

Wychwalam cię, błogosławię cię, cześć nayglębſzą z radością duſzy moiey oddaię ci Boże, Boże ſerca mego pociecho, y celu na wieki.

Swięty Boże, Swięty mocny, Swięty nieśmiertelny, zmiłuy się nademną, zmiłuy się nad narodem naszym, zmiłuy się nad Chrześciaństwem całym.

Na Memento.

PAmiętay Panie, przez dobroć y miłosierdzie twoie, pamiętay na mnie, pamiętay na NN: y na tych, ktorzy się modlitwom moim polecaią, y za których powinienem się modlić.

Im, y wszystkim nam żyiącym day łaskę, y pómoc we wszystkich potrzebach, ratuy w niebespieczeństwach, ciesz w utrapieniach, broń od grzechu, broń od nieszczęśliwey śmierci, y potępienia. Sprawuy życie nasze tobie przyiemne, á po nim dokonanie szczęśliwe.

Abyśmy, ktorzy Cię według możności wielbiemy, iak prędko dusza rozłączy się z ciałem, żebyśmy

my cię otrzymali, y byli godnemi kochać cię wielbić, y wychwalać na wieki.

Od podnoszenia nayświętszego Sakramentu.

DLa tego y teraz witam cię, o piękności wieczna, o Dobroci niezmierna, w tym Nayświętszym Sakramencie zasłoniony Boże.

Na iaką się zdobyć mogę pókorę, z tą przed tobą upadam, iaką mieć mogę wdzięczność y ku tobie miłość, tą cię witam, tą przytomnego kocham, y niżey wszystkich przepaści kłaniam się Nayświęszey godności twoiey.

Z radością duszy moiey y serca wyznaię, y znowu z żywą wiarą wierzę, że tu iesteś Bóg móy, dobro moie wieczne, z ciałem y z duszą złączonemi w czasie.

Witam Cię o Jezu, iak mogę á że ia doskonale nie mogę, witam cię

cię ſercem y pokorą Matki twoiey Maryi, ktora Cię witała w ſwoich Nayświętſzych wnętrznościach, gdyś z Nieba zſtąpił, y ſtał ſię człowiekiem.

Ktora Cię witała, gdyś ſię na świat narodził, y na śianie ſpoczywał, z nayględbſzą pokorą upadam przed tobą iako upadła ta nayczyſtſza Panna, iako Swięty Jozef, iako Paſtuſzkowie, y trzey Krolowie w Betleem, iako Aniołowie, y wſzyſcy Swięci w Niebie.

O Boże w ludzkim ciele, w tym Sakramencie zaſłoniony, niewidzę Cię, bom teraz niegodzien, ale wyznaię, y proſzę abyś mię uczynił godnym widzieć Ciebie w Niebie.

O Boże tu przytomny, w tym Sakramencie ukryty, w tobie nadzieię pokładam, tobie za wſzyſtkie dobrodzieyſtwa dziękuię, tobie

bie za wſzyſtkie grzechy przepraſzam, ciebie o łaſki potrzebne, pomoc, y ratunek upraſzam, ciebie ſerdecznie kocham. Kocham ſerce twoie nayświętſze miłości ku mnie pełne, á ſerce moie pod ſtopy twoie na ten Ołtarz rzucam, nakłaniam głowę, o błogoſławieńſtwo proſzę.

Podnieś, podnieś, o Jezu rączkę twoię nayświętſzą, á błogoſław moię duſzę y ſerce, abym iedynie ſzanował y kochał Ciebie, błogoſław mnie w urzędzie y ſprawach, abym powinności y prace doſkonale odprawował dla ciebie, błogoſław w tym życiu, abym ſłużył tobie, błogoſław na wieczność, żebym cię otrzymał nieomylnie w Niebie.

Memento za umarłych.

PAmiętay Panie y na tych, ktorzy iuż uſtąpili z świata, á ieſzcze

cże niedostąpili chwały: lecz sprawiedliwości twoiey wypłacaią się w czyscu.

Pamięray na moich Rodziców N:N: na krewnych, y przyiacioł, znaiomych, y ktorzy odemnie ratunku czekaią.

Za nich Cię proszę, za nich ofiaruię tę Nayświętszą Ofiarę, za nich odpusty których dostąpić mogę, za nich wszystkie dobre uczynki, do ktorych mi pomożesz, za nich umartwienia y przykrości wszystkie, ktore na mnie dopuścisz, á to wszystko łączę z twoiemi pracami o Jezu, z męką śmiercią, y zasługami twemi.

Przyimiy Boże, á zmiłuy się nad Duszami zmarłych, wieczne odpoczywanie racz im dać Panie, á światłość wiekuista niech im świeci na wieki.

Od

Od Agnus Dei.

BAranku Boży, który gładzisz grzechy świata, zmiłuy się nad nami.

Chryste Jezu naymilsza serca mego pociecho, któryś się dobrowolnie podiął, iako cichy y niewinny Baranek, na prześladowanie, męki, bicze, katowanie, na śmierć dla zbawienia mego, zmiłuy się nademną przez całe życie moie, á osobliwie czasu śmierci moiey zmiłuy się nademną.

Wiem że mi umierać przyi[illegible] ale niewiem kiedy, gdz[illegible] sposobem: Ty w[illegible] który żyw[illegible] gra[illegible]

łował, w tym żalu żebym zupełnego rozgrzeszenia dostąpił, y opatrzony Sakramentami Swiętemi, z tego śmiertelnego życia dostał się do wielbienia ciebie.

Oto upraszam ciebie o Oycze przedwieczny, któryś mię na to stworzył, upraszam ciebie Ducha przenayświętszy Boże, ktoryś mię na to do wiary przyiął, upraszam y ciebie Synu Jednorodzony Boże, ktoryś na to z Nieba zstąpił, krew, życie, całego siebie łożył, na krzyżu skonał.

Upraszam, żebyś mi w owę go... przybywał z Matką twoią ...a, y Swiętemi z Nieba. ...ego cie...ł, żebyś ... od... abyś

Oto proszę przez Nayświętsze wcielenie twoie, przez męki, mecze, y żałosne skonanie twoie, przez niewinność pokorę, y wszystkie żale nad śmiercią twoią Nayświętszey Maryi, przez zasługi wszystkich Swiętych twoich.

Na przeżegnanie Kaplańskie.

DLa tego o Boże, pobłogław mnie teraz, day łaskę tak życie prowadzić, abym cię nieomylnie otrzymał w Niebie, wielbił, y kochał na wieki. W Imię Oyca, y Syna, y Ducha Swiętego. Amen.

Początek Ewangelii Swiętego Jana.

NA początku było Słowo, á Słowo było u Boga, á Bogiem było słowo. To były na początku u Boga. Przez nie wszystko się stało, á bez niego nic się nie stało. ...się stało W nim był żywot, ...wo był światłością ludzi, á ...tłość w ciemnościach świeci ...mności iey nieogarnęły. B-

wiek posłany od Boga, ktoremu imię było Jan. Ten przyszedł na świadectwo, aby świadczył o świałości, aby przezeń wszyscy wierzyli. Nie był ci on świałością, ale przyszedł, żeby świadczył o światłości. Była prawdziwa światłość ktora oświeca wszelkiego człowieka przychodzącego na ten świat. Na świecie był, á świat przezeń uczyniony iest, á świat go nie poznał. Do swey właſności przyszedł, á swoi go nieprzyięli. Lecz ktorzykolwiek przyięli go, tym dał moc, aby się stali synami Bożemi, tym kto- y wierzą w Imię iego. Ktorzy z krwi, áni z woli ciała, áni z męża, ale z Boga się narodzili. *o stało się Ciałem* y mieszkało nami, y widzieliśmy chwa- wałę iako Jednorodzone pełnego łaski y prawdy.

Panie Jezu Chr...

Ta Ewangelia czytana, wielkie y doświadczone czyni pożytki przeciwko pokusom, tudzież pod czas nocnych strachow, gwałtownych piorunow, wichrow, także przy konaiących, albo czarami iakiemi zarażonych.

Insze sposoby słuchania Mszy Swiętey znaydziesz po inszych Xiążkach, ktorych na odmianę zażywać możesz dla żywszey zawsze Wiary, y co raz większego uszanowania, y miłości tey Nayświętszey Taiemnicy,

Obiaśnienie

O Rożańcu albo Koronce.

NAyprzyiemnieysze iest Nayświętszey Maryi, pozdrowienie to, ktorym ią S. Gabryel Archanioł od Troycy Przenayświętszey posłany pozdrawiał, oznaymuiąc że iest obrana za Matkę Synowi Boskiemu: Zdrowaś Marya, łaski pełna, Pan z tobą błogosławionaś ty między niewiastami.

Drugie

Drugie słowa są S. Elżbiety witaiącey też Nayświętszą Pannę. á trzecie Kościoła Swiętego zacząwszy od Jezus. *Tym żebyś się przypodobał Nayświętszey Maryi, y zasłużył sobie na szczegulną opiekę w życiu, y przy śmierci, dobraby rzecz była często mówić cząstkę Rożańca, albo Koronkę, á przynaymniey we Swięta, albo we Srzodę, lub w Sobotę: albo też w dzień każdy po iednym dziesiątku, co wyniesie na zupełną Koronkę przez tydzień. Mowi się zaś Koronka na pamiątkę lat, przez ktore żyła na świecie Nayświętsza Marya. A żebyś z większą uwagą, y zasługą mawiał, przydawać możesz w pośrodku po tym słowie* Jezus: *w każdym Dziesiątku insze nastepuiące taiemnice, á po nich* Swięta Marya Matko Boska &c.

Od dnia 1. *Adwentu aż do Postu.*

1. Ktoregoś Panno pokorą zasłużyła.

2. Ktoregoś w niewinności poczęła.
3. Ktoregoś w nayczyſtſzym żywocie nosiła.
4. Ktoregoś porodziła.
5. Ktoregoś piersiami karmiła.
6. Ktoregoś całym sercem kochała.

Przez Post.

1. Ktory się dla miłości naszey dobrowolnie na męki pod ał.
2. Który się krwawym potem pocił.
3. Który okrutne biczowanie ciercierpiał.
4. Ktory cierniem był koronowany.
5. Ktory pod ciężarem krzyża upadał.
6. Który za nas na krzyżu umarł.

Od Wielkiey nocy aż do Adwentu.

1. Który chwalebnie zmartwychstwał.
2. Który do Nieba wstąpił.
3. Który Ducha Swiętego zesłał.
4. Który cię wziął do Nieba.

5. Który cię wieczną chwałą uwielbił.
6. Który z tobą na wieki króluie.

ROZDZIAŁ IV.
Nabożeństwo w tygodniu na każdy dzień osobne.

Obiaśnienie o tym.

Oprocz powszechnego Nabożeństwa, o którym do tych czas; y wieczornego, o którym będzie niżey: wielce pożyteczna tobie, y przyiemna Bogu, w każdy dzień przydawać osobne: bo iak teskności unikniesz, á lenistwo y gnusność gorącością serca, za łaską Boga, snadnie będziesz zwyciężał. W tym tak sobie postępuy: wieczorem przed spaniem przypomniy dzień iutrzeyszy: przeczytay obiaśnienie o nim następuiące: komu go, y iąk ofiarować będziesz ieżeli dożyiesz? Oświadcz

się zaraz przed Bogiem przez krotkie westchnienia, że się chcesz iak naymiley przypodobać iemu, y świętym iego, których dzień następuie. Rano ocknąwszy się toż samo ponów, y dla miłości tych Swiętych odważnie wstaway, á zwyciężaiąc gnusność, z iaką tylko możesz żywością, gorącością, y wesołością serca odprawuy Nabożeństwa ranne, wyżey opisanym sposobem.

Potym do intencyi przyday co każdego dnia masz dołożone osobno, W Cnoty się tam wyrażone ochotnie przez dzień cały wprawuy; á nabożeństwa dla sposobnego czasu dodane odprawuy gdy możesz, kiedy, y iako tylko możesz.

NIEDZIELA.

Słowa do uwagi.

Coż ia mam w niebie, albo czegom chciał na ziemi oprocz ciebie.
Psalm: 72. v. 25.

Stworzyłeś nas Panie dla siebie, y

nie ſpokoyne ieſt ſerce naſze, poki nie odpocznie w tobie. *S. Auguſt: Lib: 1. conf: cap: 1.*

DZień Bogu w Troycy Swiętey iedynemu: iego nayświętſzey Dobroci poświęcony. Na dziękczynienie za ſtworzenie, odkupienie, przyięcie do wiary, y za wſzyſtkie dobrodzieyſtwa iego w całym życiu twoim. Na uproſzenie ſobie błogoſławieńſtwa, opatrzności, dobroci y miłoſierdzia na zaczęty tydzień y na całe życie.

Z uſzanowaniem wſzyſtkich Swiętych do tey nayświętſzey taiemnicy ſzczegulnie nabożnych: á naypierwey Nayświętſzey Maryi Corki Oyca przedwiecznego: Matki Syna Boſkiego: Ducha Nayświętſzego oblubienicy.

Tudzież SS: Patronów, S. Michała, Gabryela, Rafała, Anioła ſtroża, y Aniołów wſzyſtkich.

Tak

Tak że SS. Patronów, których Imiona ze Chrztu S. lub z Bierzmowania noſiſz, y których eś ſobie kiedykolwiek na ratunek obrał.

Bog od wiekow żyiący w dzień ten naywiękſze nam dobrodzieyſtwa wyświadczył: w Niedzielę ſtworzył Niebo z Aniołami, y ziemię: w Niedzielę Syn Boſki na świat ſię narodził ✽ *w Niedzielę Duch Przenayświętſzy na Uczniow Chryſtuſowych zſtąpił. Szczegulną tedy wdzięczność, dziękczynienie, y chwałę powinniśmy Tróycy Przenayświętſzey oddawać w Niedzielę.*

Zatym iak prędko ſię ockniesz, przypomniey Troycę Przenayświętſzą w Niebie, w niedoſtępney chwale, ktorą wſzyſcy Aniołowie y Swięci z Nayświętſzą Maryą, z przepaściſtą pokorą y radością upadaiąc, wielbią Swięty, Swięty, Swięty. *Zachęć ſię do naſladowania tych.*

Cnota

✽ X. Skarga w Kazaniu.

Cnota.

W ktorą ſię maſz wprawowáć.

JEſt o wſzyſtkich Taiemnicach żywa wiara, dla tego że nas o nich ſam Bóg upewnił. A oſobliwie przytomnego przy tobie przypominay często, mówiąc ſam do ſiebie Bóg przytomny patrzy. *Wzbudzay ſzczegulną w ſercu twoim wdzięczność ku Troycy Przenayświętſzey, y pragnienie widzieć ią y wychwalać w Niebie. Odłoż dziſiay, co możeſz nad inſze dni czaſu na czytanie Xiążki duchowney, zwolna y uważnie: á gdyby można w oſobności, abyś ſię ſam z ſamym Bogiem naradzał, czym ſię mu maſz przypodobać.*

Do RANNEY INTENCYI

przydać możeſz.

CIebie Boga Oyca niezrodzonego, Ciebie Syna iednorodzonego, Ciebie Ducha Swiętego pocieſzyciela, Swiętą á nierozdzielną Tróycę, wſzyſtkiemi ſiłami Duſzy, całym ſercem, y uſtami wyznawam, wielbię, ſzacuię, y kocham, tobie ſię całego oddaię, w czaſie y na wieczność, Tobie chwała niech będzie od wſzyſtkiego ſtworzenia na wieki, niech brzmi całe niebo y ziemia, wyznawaiąc z radością Swięty, Swięty, Swięty, Pan Bóg zaſtępów.

Dziękczynienie

Tróycy Przenayświętſzey.

WTo ſię nayuſilniey wprawiay, abyś był przez wſzyſtkie dni, mile wdzięcznym Bogu za Dobrodzieyſtwa iego: uznaiąc iż wſzyſtko maſz od niego, á ſam z ſiebie nic: dzię-

kuy często z wdzięcznością y pokorą za przeszły dzień, za przeszły tydzień za całe życie, y za wszystkie łaski; á będziesz godzien coraz więcey odbierać od niego: gdyż On niewdzięcznym y pysznym się sprzeciwia, wdzięcznym y pokornym choynie dobrodzieystwa daie.

Te Deum laudamus.

Swiętych Ambrożego y Augustyna.

Ciebie Boga chwalemy,
Ciebie Panem wyznaiemy.
Ciebie przedwiecznego Oyca,
wszystka ziemia wychwala.
Tobie wszyscy Anieli, tobie Nieba
y wszystkie mocarstwa,
Tobie Herubini y Serafini głosem
nieustannym śpiewaią.
Swięty, Swięty, Swięty, Pan Bóg
zastępów.
Pełne są Nieba y Ziemia wielkości
chwały twoiey.
Ciebie zbiór Apostołów chwalebny,
Ciebie liczba Proroków prześławna.

Ciebie

Ciebie prześwietne Męczenników
woysko wychwala;
Ciebie po okręgu Ziemi Swięty Kościoł wyznaie,
Oyca niedostępney chwały,
Twego prawdziwego iedynego
Syna,
Y Pocieszyciela Ducha Nayświętszego.
Ty iesteś Królem chwały Chryste:
Ty Syn przedwieczny Oyca.
Ty dla zbawienia ludzi raczyłeś
zstąpić.
W nayczystsze Panieńskie wnętrzności.
Ty żądło śmierci skruszywszy
otworzyłeś wierzącym Niebo.
Ty na prawicy iesteś w chwale Oyca twego,
Wyznaiemy, iż nas przyidziesz sądzić.
Ciebie tedy prosiemy, sługi twoie
ratuy.

Którycheś

Którycheś krwią drogą odkupił,
Przyimiy z Swiętemi twemi do wiekuistey chwały.
Zbaw lud twóy Panie, y błogosław dziedzictwu twoiemu.
A rządź go, y wynoś go na wieki.
Przez wszystkie dni błogosławiemy Ciebie.
Y wychwalamy Imię twoie na wieki wieczne.
Racz Panie dnia tego bronić nas od grzechu.
Zmiłuy się nad nami Panie, zmiłuy się nad nami.
Niech będzie miłosierdzie twoie nad nami:
Według nadziei, którą w tobie mamy.
W tobie mam nadzieię Panie, niech nie będę zawstydzony na wieki.

MODLITWA.

BOże nasz, którego miłosierdzie nieprzebrane nigdy, y Dobroć niezgruntowana na wieki, z nayglębszą pokorą dziękuiemy tobie za pozwolone dary, dobrodzieystwa, y łaski, ciebie uprasżaiąc zawsze, który dobrotliwie daiesz, o co cię prosiemy: abyś nas przy tym wspomagał, y sposobił do otrzymania samego ciebie, iedynego naszego y wiecznego szczęścia; żebyśmy ci tam przez nigdy nieustanne wieki dziękowali za to, ciebie kochali, twoią dobroć wychwalali, twoie miłosierdzie ze wszystkiemi Swiętemi wielbili, o Troyco Przenayświętsza nasz iedyny Boże, serca mego y miłości celu, ukochany Boże na wieki.

Oddawanie się Nayświętszey Maryi.

O Pani moia Swięta Marya, ia się twoiey łasce, osobliwey straży,

y wnętrznościom Miłosierdz . . . go, dzisiay, każdego dnia, y . . . dzinę zeyścia mego; duszę moi ciało moie polecam, wszystkie i dzieci, y pociechy moie, wszystki ucisk, y dolegliwości moie, życie y koniec życia moiego tobie poruczam, aby y przez twoią naydostoyniejszą przyczynę, y przez zasługi twoie wszystkie uczynki moie, były sprawowane y rządzone według twoiey, y Syna twego woli. Amen.

Nabożeństwa dla sposobnego czasu w Niedzielę, iako w insze dni przez tydzień, masz obszernieysze niżey w Rozdziale. VII.

PONIEDZIAŁEK

Słowa do Uwagi.

Dosięga tedy od końca aż do końca mocnie, y rozrządza wszystko wdzięcznie. *Sap:* 8. *v.* 1.

Rzuć na Pana staranie twoie: á on cię wyżywi. *Psalm:* 54. *v.* 23.

Pan

Pan mną rządzi, á na niczym mi schodzić nie będzie. *Psal:* 22. *v.* 1.

Dzień Nayświętszey Opatrzności Boskiey poświęcony: z uszanowaniem Swiętych szczegulnie do tey taiemnicy nabożnych, naypierwey Naświętszey Maryi, ktorą Boska Opatrzność na tak wysoką godność wyniosła nad wszystkie stworzenia: iż ią Oyciec przedwieczny niepokalanie poczętą stworzył: Syn Boski z niezliczonych za Matkę sobie obrał: Duch Przenayświętszy naywybornieyszemi łaskami y darami przyozdobił.

Tudzież inszych Swiętych: Apostołow wszystkich, y Fundatorów Zakonów, S. Augustyna S. Dominika, S. Franciszka Serafickiego, S. Ignacego, S. Teressy.

Przez Opatrzność Boską rozumieią się trzy osobliwsze doskonałości iego. 1. *Mądrość od wieków przenikaiąca*

wszystko

wszystko. 2. *Nieskończona Dobroć chcąca nas ratować.* 3. *Wszechmocność, której nic się oprzeć nie może, y ta wykonywa wszystko, co Bóg dobrego dla nas Mądrością swoią widzi, á Dobrocią stanowi. Y tak choć w w naywiększych niebespieczeństwach y trudnościach dzwiga, wspomaga, y ratuie człowieka uciekaiącego się do siebie: iak mamy o Eliaszu żywionym przez kruków, o Jozefie z więzienia podniesionym na Państwo Egyptu: o Zuzannie uwolnioney od śmierci: y codzienne między nami przyklady.*

Cnota.

W ktorą się masz wprawować iest.

Nie ufność w sobie.

A ufność w Bogu.

Więc często z żywą wiarą y pokorą powtarzay.

BOże przytomny, nieufam w sobie, bo nic z siebie nie iestem, y nic bez ciebie nie mogę: ale ufam w tobie, bo ty wszystko możesz, á chcesz mi dobrze, boś nieskończenie dobry: wiesz co dobrego dla mnie, bo wszystko przenikasz od wieków.

Do RANNEY INTENCYI.

przydać możesz.

BOże którego Opatrzność w rządach swoich nieomylna iest, upraszam pokornie, abyś rzeczy szkodliwe od nas łaskawie oddalał, á pożytecznych nam dobrotliwie udzielał.

O iak wiele mam od ciebie Panie, co mam y czym iestem, to wszystko iest dobrodzieystwem Nayświętszey Opatrzności twoiey, ktora mię ieszcze z żywota Matki zawsze opatruie, wspomaga, ratuie. Tobie ia za to wdzięcznie y pokornie dziękuię, twoiey Opatrzności nayświętszey cale się oddaię, oddaię wszyst-

kie moie potrzeby, pragnienia, zamysły, ſtarania, w czaſie y wieczności. Ty opatrzny miłoſierny Boże, który nawet nikczemne kruki, y ptaſzęta żywiſz, rybom w morzu, gadzinom w iaſkiniach pożywienie daieſz, kwiatóm polnym ozdobę: opatruy mię łaſkawie, czego mi potrzeba N. N. á oſobliwie w potrzebne do zbawienia łaſki, który tu z Opatrzności twoiey żyię, á za nie dziękować nie umiem, żebym ci z całym Niebem tam dziękował wiecznie, Amen.

Inſze nabożeńſtwa dla ſpoſobnego czaſu dziſiay maſz w Rozdziale VII.

W T O R E K.

Słowa do Uwagi.

Serce czyſte ſtworz we mnie Boże, á Ducha prawego odnow we wnętrznościach moich. *Pſalm:* 50. *v.* 12.

My

My tedy kochaymy Boga: bo Bóg nas pierwey ukochał. 1. *Joan.* 4. *v.* 19.

Dzien Duchow. Przenayświętſzemu poświęcony.

Z Uſzanowaniem Swiętych ſzczegulnie do niego nabożnych, á naypierwey Nayświętſzey Oblubienicy iego niepokalaney Maryi. Tudzież S:S: Jerzego Męczennika, Wincentego Ferreryuſza, Antoniego z Padwy, Wincentego à Paulo, Jana Nepomucena, Jana z Dukli, y wſzyſtkich Swiętych narodu Polſkiego.

Cnota.

W ktorą ſię maſz wprawować ieſt Miłość ku Bogu.

Kochay go całym ſercem, y duſzą, że cię ſtworzył; odkupił; do wiary przyiął; utrzymuie przy życiu, y zdrowiu, opatruie we wſzyſtko. Co maſz,

czym

czym iesteś wszystko masz od niego.

Kochay go, bo on sam nad wszystko stworzenie iest naypięknieyszym, naymilszym, naylepszym, naydoskonalszym, naygodnieyszym twoiey miłości celem serca twego, y uszczęśliwieniem iedynym.

Kochay go ile możesz czułą natężoną miłością kochay szacunkową abyś się na grzech przeciw niemu nieodważył dobrowolnie nigdy.

Ztąd często powtarzay, co pamiętać możesz z Pieśni.

Boż kocham cię, całym sercem kocham cię, &c.

Do RANNEY INTENCYI

przydać możesz.

Veni Sancte Spiritus.

PRzybądź Duchu Nayświętszy.
Spuść nam iak naygorętszy,
Promień swoiey miłości.
Przybądź Oycze ubogich,

Udziel nam darow drogich,
Zstąp serdeczna miłości.
Wdzięczny Pocieszycielu,
Miły dusz przyiacielu,
Słodka nasza ochłodo.
Tyś w pracach odpocznienie,
W upałach ugaszenie.
Miła w smutku swobodo.
O Nayświętsza światłości,
Oświeć, serc głębokości,
Ludu twego wiernego.
Boć bez twoiey dzielności,
Nic w nas krom nikczemności.
Nic niemasz porządnego.
Oczyść co iest szpetnego,
Skrop co w nas iest uschłego,
Uzdrow co niezdrowego.
Skrusz co zatwardziałego,
Rozgrzey co oziębłego,
Sprawuy co iest błędnego.
Użycz nam w Cię wierzącym,
Y w Tobie ufaiącym,
Siedmiu darow światłości.

Pomnoż w cnotach zasługę,
Spraw zbawienia wysługę,
Day zapłatę w wieczności, Amen.
Dla sposobnego czasu masz więcey nabożeństwa w Rozdziale VII.

SRZODA.

Słowa do Uwagi.

Raduycie się y weselcie, albowiem zapłata wasza obfita iest w Niebie. *Matt:* 5 *v:* 12.

Pan iest: co dobrego iest w oczach iego, niech czyni. 1. *Reg:* 3. *v:* 18.

Pan dał, Pan odiął: iako się Panu podobało, tak się stało: niech będzie Imię Pańskie błogosławione. *Job:* 1. *v:* 21.

Zycie krotkie wieczność nieskończona, pracuymy y cierpmy dla chwały Boga.

DZień poświęcony cudownemu w Swiętych swoich Bogu y wszystkim Swiętym Iego.

Cnota

Cnota

w którą się masz wprawować iest:

Zgadzanie się z nayświętszą wolą Boską.

O Iak dziwnemi, á rożnemi drogami, Bog w dziełach cudowny, rożnych Swiętych swoich do Nieba prowadzi, iednych przez zdrowie, drugich przez choroby, tych przez dobre mienie, owych przez ubostwo, innych przez chwałę u świata, innych przez pogardę y przesladowanie u ludzi, á nakoniec wszystkim ten pierwszy, y ostatni sposob naznacza: Iż przez wiele ucisków trzeba nam wniść do Królestwa Bożego. ✠ *Y tego wszyscy Swięci, co ich iest w Niebie, tu na ziemi doznali.*

Więc nam nic więcey nie zostaie, tylko się z pokorą, y radością rzucać w przepaść nieograniczonego miłosierdzia

G6

✠ Actor: 14. *v.* 21.

dzia iego, zdawać wszystkie nasze starania na święte y mądre rządy iego: wolą naszę, we wszystkich przypadkach złączać z nayświętszą wolą iego: to chcieć, czego on chce; tego niechcieć, czego on niechce; byle nas między Swiętych swoich policzył na wieki. W tę cnotę kto się wprawi, o iak iest wesołym we wszystkich przypadkach, bo się cieszy, że te z nayświętszey woli Boskiey pochodzą. O iak iest szczęśliwym, bo szczęśliwość niebieską zaczyna na ziemi.

Zatym we wszystkich trudnościach zgadzay się wesoło z nayświętszą wolą Boga; ten łaskawy miłosierny Oyciec nic nie dopuści na ciebie, coby cię nieprowadziło do Nieba, coby nie było twoim większym dobrem. Powtarzay odważnie.

Bądź wola twoia iako w Niebie tak y na ziemi.

Czyń ze mną co chcesz Panie.

Tylko

Tylko daruy mi samego siebie na wieki.

Do RANNEY INTENCYI.

przydać możesz.

O Piekne y nieprzeliczone woyska wszystkich Swiętych w Niebie! ktorzyście iuż dostąpili szczęśliwego celu, przez burzliwe nawałności dopłyneli do brzegu, z podroży świata tego do oyczyzny doszli, y w niey widzeniem y kochaniem Boga, naywyższego szczęścia uszczęśliwieni iesteście, z Jezusem y Maryą cieszycie się wiecznie, winszuię wam tak wielkiego szczęścia: á przytym serce moie, y ięczenia do was z tey ziemi podnoszę, abyście tam y za mnie kłaniali się Bogu, uprosili mi łaskę takiego życia na ziemi, żebym, lub niegodny, był między was policzony na wieki. Przybywaycie mi na pomoc w życiu, przybywaycie przy śmierci

dopomożcie

dopomożcie iako nayprędzey do-
ſtać ſię między wasze święte zgro-
madzenia do Nieba, abym za to z
wami Boſką Dobroć, y miłoſier-
dzie wychwalał, wyśpiewuiąc Swię-
ty, Swięty, Swięty.

Więcey nabożeńſtwa na dziś maſz w Rozdziale VII.

CZWARTEK.

Słowa do Uwagi.

Pan Bóg naſz przytomny ieſt na wſzyſtkie proźby naſze: *Deut:* 4. *v:* 7.

Poydźcie pokłońmy ſię, y upadaymy. *Pſalm:* 94. *v:* 6.

Aby na Imię Jezusowe wſzelkie kolano klękało, Niebieſkich Ziemſkich, y podziemnych. *Ad Philip:* 2. *v:* 10.

Uczcie ſię odemnie, żem ieſt cichy, y pokornego ſerca; á znaydziecie odpoczynek Duſzom waſzym. *Matt:* 11. *v:* 29.

Dzień

Dzień w ciele ludzkim utaionemu Bogu w nayświętſzym Sakramencie poświęcony Z uſzanowaniem Matki iego Maryi, y Swiętych do tey taiemnicy nabożnych: á oſobliwie S. Tomaſza z Akwinu, S. Staniſława Koſtki &c tudzież Maryi Magdaleny, y innych Swiętych pokutuiących; SS. Sebaſtyana, Rocha, Rozalii od morowego powietrza; Walentego od wielkiey choroby, Apolonii od zębów bolenia Patronów.

Jeſt to niepoięta Dobroć y Miłość Pana Boga ku nam, á dla nas nigdy nieoſzacowana łaſka, że on przyiąwſzy ciało ludzkie, gdy ſię wybierał na śmierć dla odkupu naſzego, y miał po Zmartwychwſtaniu wſtąpić do Nieba, z kąd był na świat przyſzedł, aby nas w oſierociałych niezoſtawił na ziemi; mądrością ſwoią, wynalazł ſpoſób, dobrocią poſtanowił, wſzechmocnością wykonał,

wykonal, iż nam ſamego ſiebie z B[ó]ſtwem z Duſzą y ciałem zoſtawił w nayświętſzym Sakramencie; aby nas tu uciekaiących ſię do ſiebie cieſzył, że by wſpomagał, uſzczęśliwiał, i poży[te]ſkiwał Niebu.

O co to za ſzczęśliwość naſza! ma[my] my tu Boga y Pana naſzego w ciele lu[dz]kim mieſzkaiącego z nami, tak iak niegdy w Betleemſkiey ſzopce, iako w Nazaretańſkim Domku; którego nay[wy]wyżſi Herubini, Serafini, y wſzyſcy Aniołowie: którego wſzyſcy Swięci w Niebie, nakochać ſię nie mogą z prze[pa]paścıſtą pokorą upadaiąc przed nim, tym naywięcey ſzczęśliwi, że go otrzy[mali], kochaią, y wielbią. Ty ich naśladuy w Kościołach, abyś był godnym między nich bydź policzonym w Niebie.

* (†) *

Cnota
w którą ſię maſz wprawować ieſt:

Pokora:

POkora ku Bogu; abyś go żywą wiarą uznawał za naywyżſzego Pana, naygodnieyſzego nad wſzyſtkie godności; á ciebie względem niego proſzkiem, robaczkiem, nikczemnością iedyną: iemu żebyś nayglębſzą cześć, pokłón y poſzanowanie oddawał y Duſzą y ciałem, y rozumem, y ſercem

Pokora ku ludziom: abyś godnieyſzych nad ciebie, ſłuchał, y ſzanował: równych bez obłudy poważał, niżſzemi nie garadził: y owſzem, ſamego ſiebie, ile z ſiebie ieſteś, żebyś naypodleyſzym ſądził. Bo co maſz zacności nad inſzych to od Boga pożyczane maſz; Który gdyby to od ciebie odebrał, á na podleyſzego włożył; on by miał twoię zacność, á ty iego podłość. Zatym twoia godność, nie ieſt twoia, ale pożyczana od Boga: y ſłuſznaż pyſznić

się z pożyczanych rzeczy, iakoby z swoich? Nadto, iako pycha iest wszystkich nieprawości źrzódłem, tak wszystkich cnót pokora.

Do RANNEY INTENCYI
przydać możesz.

NIech będzie pochwalony Przenayświętszy Sakrament, Bóg móy w nim utaiony, tyle razy, ile iest gwiazd na Niebie, proszkow na ziemi, liścia na drzewach, kropel w morzu. Niech będzie pochwalony Przenayświętszy Sakrament, Bóg móy, pod przymiotami chleba zasłoniony, tyle razy, ile ięzyk wymowić może, serce wdzięczności uczynić, piersi oderchnąć, dusza pomyślić. Niech będzie pochwalony Przenayświętszy Sakrament, Bóg móy w nim utaiony, od wszytkich Aniołów, Patryarchów, Proroków, Apostołow, Męczenników, Wyznawców, Panien, y Niewinniąt,

winnąt, od wszystkiego Nieba y od całey ziemi.

BOże utaiony, żywą wiarą wierzę, á że wierzę, kocham cię serdecznie, á że kocham, kłaniam ci się ze wszystkim stworzeniem uprzaiąc pokornie przez tę niewymowną serca twego miłość, która cię tu zakryła, y między nami trzyma, day mi grzechow odpuszczenie, doczesne opatrzenie, godne zawsze do tego Sakramentu przystępowanie, bez niego nie umieranie, y którego tu teraz utaionego wyznawam, niech cię widocznie w Niebie ze wszystkiemi Swiętemi widzę, y na wieki kocham, Amen.

Insze nabożeństwa dla sposobnego czasu dzisiay masz w Rozdziale VII.

P I Ą T E K.
Słowa do Uwagi.

Poydźcie do mnie wszyscy, którzy pracuiecie, y iesteście obciążeni:

á ia was ochłodzę. *Matt:* 11 *v.* 28.
Day mi Synu móy serce twoie,
Prov: 23. *v.* 26.

DZień Nayświętszemu Sercu Jezusówemu poświęcony: Z uszanowaniem Nayświętszey Matki, która go naydoskonaley kochała y całey Familii Jezusowey. Tudzieź S. Franciszka Xawerego: Aloyzego y wszystkich Swiętych do Serca Jezusowego nabożnych.

Nic nie ma milszego Bogu, nic pożytecznieyszego nam, iako serdeczne nabożeństwo do Iezusowego Serca. O tym nas sam Pan Jezus upewnił przez wierną sługę swoię Błogosławioną Małgorzatę Alacòque Zakonnicę Panien Nawiedzenia Nayświętszey Maryi [oprocz innych wielu] ta wiele darami y obiawieniami od Boga sławna Panna gdy się w oktawę Bożego Ciała, przed Nayswiętszym Sakramentem gorąco modliła, pragnąc iakby za tak wielką miłość

miłość ku nam Jezusowi wzaiemną miłością nadgradzać; pokazał iey się Jezus, y mowił. Niemożesz mi większey wyświadczyć wdzięczności nad tę, którey żądam od ciebie: *w tym odkrywszy swoie Nayświętsze Serce iasnemi, y palaiącemi płomieniami otoczone, opasane cierniem, maiące krzyż utkwiony z wierzchu, á z boku szeroką, y głęboką ranę: mowi do niey te słowa;* Oto serce moie, Ktore tak bardzo ukochało narod ludzki, iż z miłości ku niemu, nic sobie niezostawuiąc, wszystko się wyniszczyło: á w nadgrodę tego, od wielu nic nieodbiera, tylko same wzgardy, urągania, świętokradztwa, y oziębłości, ktore czynią przeciw mnie, w Sakramencie Nayświętszym. *Y upewnił ią, że mu nic milszego uczynić nie może: iako ieżeli y sama mieć będzie nabożeństwo gorące do iego Nayświętszego Serca y inszych*

do tego zachęcać á osobliwie w piątek po oktawie Bożego Ciała: przydaiąc: Na tych, którzy mi tę cześć oddadzą, serce moie zrzodła łask swoich wyleie. ✻

Toż samo opowiedział przez Swiętego Alyzego, który Roku 1765. dnia 10. Lutego pokazał się w Rzymie Aloyzemu Celestyni, iuż konaiącemu, y w momencie go uzdrowił; nakazuiąc, aby do Serca Jezusowego usilnie był nabożnym, y inszych żeby do tego zapalał; iż nad to niema nic przyiemnieyszego Niebu. Podobne upewnienia miało wiele inszych Swiętych, ✻ y z codziennego doświadczenia maią szczerze do nego Serca Jezusowego nabożni.

Cel

✻ Z Xiązki o Sercu Jezusowym przysłaney z Rzymu, wydrukowaney z pozwoleniem Zwierzchności w Przemyślu Roku 1766.

✻ Czytay w tey Xiążce.

Cel zaś nabożeństwa tego iest. 1. wzaiemna wdzięczność za niezmierną Iezusową miłość, którą miał w Sercu swoim ku nam od pierwszego momentu życia aż do ostatniego zgonu: á osobliwie w postanowieniu Nayświętszego Sakramentu, w któorym z ciałem swoim dał nam Serce swoie Nayświętsze.

2. Jest nadgradzanie krzywd y wzgard, które on w tym Sakramencie utaiony ponosi od niewdzięcznych ludzi.

A zatym to nabożeństwo nie zawisło tylko na kochaniu, y uszanowaniu serca materyalnego, które iest częścią Ubostwionego Jezusowego ciała: ale osobliwie zawisło na wdzięcznym rozpamiętywaniu y uszanowaniu miłym; niezmierney miłości, którą nas w tym Sakramencie utaiony kocha. Tudziesz zawisło na nadgradzaniu niewdzięczności, które się przeciw tey miłości

 dzieią.

dzieią. Z tym wſzyſtkim náyświętſze Serce Jezusowe pałaiące miłością, celemieſt nabozeńſtwa tego, y naſzey ku niemu miłosci.

Ktorzy ſą w Bractwie Jezusowego Serca.

Te powinności maią; lubo nie pod grzechem, ale tylko dlá więkſzego przypodobania ſię iemu, y pozyſkiwania odpuſtów, które ſą bardzo wielkie, temu Bractwu nadane.

1. *Spowiadać ſię y Nayświętſzy Sakrament przyimować, (gdy można) w piątek po októwie Bożego Ciała; y w Marcowe piątki; á godzinę, ktorą ſobie obieraſz, nabożnie odprawić w przytomności Nayświętſzego Sakramentu, oſobliwie rozmyślaiąc iego niezmierną* Dobroć *y Miłość &c.*

2. *Wprawawać ſię ile można, w cnoty Sercu Jezusowemu przyiemne, które maſz wyrażone na każdy dzień przez tydzień w tey Xiążce.*

3. *Łączyć ſerce ſwoie z iego Sercem Nayswiętſzym, y tym ſprawy ſwoie ofiarowáć Bogu, to ieſt tą intencyą, którą on ofiarawał żyiąc tu widomie na swiecie; iako maſz w intencyi ranney.*

4. *W przytomności Nayswiętſzego Sakramentu ſprawowáć ſię pokornie, y ſkromnie; kłaniaiąc ſię z żywą wiarą, kocháć to ſerce nayświętſze, y oddawáć wdzięczność za wielką miłość iego; á pokorę głęboką za wſzyſtkie wzgardy nienabożnych ludzi.*

5. *Oprócz tego kto chce, może w każdy piątek zmówić pięć pacierzy na uſzanowanie Nayswiętſzego Serca, za żyiących, y pomarłych Braci, albo też które nabożeńſtwo z tych, które tu náſtępuią, albo wſpomagać ubogich.* &c. to w Bractwie.

Ale choć podobno w Bractwo nie ieſteś wpiſany, równie ſię przypodobaſz Niebu przez to Nabożeńſtwo. Dla tego.

Cnota.

w ktorą się masz wprawowáć iest:

Uprzeyma miłość ku Jezusowemu Sercu

Prosząc sobie o czystość serca y sumnienia swego.

Z tąd często powtarzay.

KOcham cię naysłodsze, y nayczystsze Jezusowe serce, á kocham sercem Maryi, sercami wszystkich tobie naymilszych, oczyść serce moie, zapalay, natężay do miłości twoiey.

Do RANNEY INTENCYI.

przydać możesz.

O Jezu moy naymilszy! uważaiąc ia nieżmierną Dobroć twego nayświętszego Serca, radością się napełniam, wiarą ożywiam: nadzieią umacniam, miłością rozpalam. Bo to twoie naymiłosiernieysze serce, będzie pomocą moią, będzie obroną moią, będzie pociechą moią, w tym

w tym życiu, iako tego pragnę, aby było iedynym serca mego, y miłości celem. Proszę cię z naygłębszą pokorą przez tę nieskończoną Serca twego Dobroć, udzielay mi z niego łask, pomocy, darów, y czego mi tylko potrzeba w tym życiu, y do otrzymania wiecznego. O Serce Jezusowe użal się nademną, zmiłuy się nademną, teraz, przy śmierci zmiłuy się na wieki, na wieki.

Insze nabożeństwa na piątek masz w Rozdziale VII.

SOBOTA.

Słowa do Uwagi.

Błogosławioną mnie zwać będą wszystkie narody. *Luc:* 1. *v.* 45

Albowiem uczynił mi wielkie rzeczy, który możny iest. *Ibid: v* 49

W niebespieczeństwach, utrapieniach, w rzeczach wątpliwych myśl o Maryi, wołay do Maryi. *S. Bernardus Homil: super miss.*

DZień Nayświętſzemu Sercu niepokalaney Maryi, Corki Oyca Przedwiecznego, Matki Syna Boſkiego, Ducha Nayświętſzego Oblubienicy poświęcony. Zuſzanowaniem wſzyſtkich Swiętych ſzczegulnie zaś dobrey śmierci Patronów S: Jozefa S. Barbary, S. Michała ze wſzyſtkiemi Aniołami, y Aniołem Stróżem, S. Staniſława Koſtki.

Naypotrzebnieyſza ieſt przez całe życie myśleć, aby ſzczęśliwie umierać. Gdyż śmierć ſzczęsliwa, ieſt końcem wſzyſtkiey nędzy doczeſney, á początkiem ſzczęśliwości wieczney. Wielce błądzą ci ludzie, którzy zbawienne myśli o śmierci oddalaią iako iakie pokuſy. gdyż ſą łaſką, y upominaniem Bożim. Y owſzem myslеć o tym iak nayczęściey potrzeba, ale nie lękać ſię, nie ſmucić, nierozpaczać: lecz na to mieyce o takie życie, cnoty, y dobre uczynki ſtarać

ſtarać ſię uſilnie, przez które zaſłużyſz na śmierć ſzczęśliwą, chwalebną, weſołą, á przez nie Boga twego otrzymaſz w ſzczęśliwości wieczney. Czemuż ſię maſz lękać tego, czego uniknąć nie można? woliſz ſtarać ſię z pilnością, żeyś gdy to naſtąpi, nic nie miał na ſumnieniu, coby cię dręczyło: ażebyś miał iak naywięcey cnót, zaſług, y dobrych uczynkow, które cię cieſzyć będą, á potym wiecznie ſzczęśliwym uczynią.

Cnota.

w ktorą ſię maſz w prawować ieſt

Cierpliwość.

Cierpliwie znoſić przeciwności wſzyſtkie, które na ciebie Bóg dopuści, czyli przez ludzi, czyli przez inſze ſtworzenia; czyli na ciele, czyli na duſzy, lub na dobrym mieniu. A te, ile można, ponoſić ochotnie, odważnie, weſoło; abyś tą cnotą przypodobał ſię Jezusowemu Sercu, y Maryi, dla uproſzenia ſzczęśliwey, pożądaney śmierci.

Do

Do RANNEY INTENCYI.

przydać możesz.

Oddanie się pod opiekę *Nayświętszey Maryi.*

NAyświętsza y Niepokalana Panno, Naydostoynieysza Corko Oyca Przedwiecznego, Matko Syna Boskiego, Oblubienico Ducha Nayświętszego, uznaię Cię bydź Krolową całego świata, y że wszystkie tobie stworzenia powinny cześć osobliwą, iako tey, ktoraś nie miała między Swiętemi rowney sobie, ani na ziemi co do łaski, ani w Niebie co do chwały. Upadam pokornie przed obliczem twoim ściśniony będąc szczerym pragnieniem służenia tobie, pobudzony tą ufnością, ktorą mam w wielkiey dzielności y przedziwney Dobroci twoiey, dziedzic prawdziwego nabożeństwa oycow naszych, ktorycheś przyięła od tylu wiekow za dzieci tobie ulubione,

lubione, obieram cię dzisiay za Panią moię, Matkę, y szczegulną u Boga pośredniczkę. Ofiaruię ci dobra y życie moie, y to wszystko co mi bydź może na świecie naymilszego tym sercem, y pobożną odwagą, ktorą się przodkowie nasi zupełnie y dostatecznie na służbę twoią poświęcali. Obowięzuię się nic takowego nie zcierpieć w sobie, coby tę wdzięczną ofiarę serca mego, ktorą teraz Tobie oddaię, płonną albo mniey pożyteczną uczynić mogło. Owszem postanawiam nie opuścić żadney okazyi pomnożenia według możności moiey czci, usług, wierności, y miłości Tobie powinney. Racz tedy o Krolowa Aniołow y wszystkich Błogosławionych spoyrzeć na mnie z tronu chwały twoiey łaskawym okiem, niedopuszczay tego, żebym ia sługa twoy prawdziwy niegodnym się stał opieki miłosierdzia

ſierdzia twego. Pobłogosław naſze ſprawy, naſze urzędy, domy, maiętności, ſtany wſzyſtkie, Rządcow tak Duchownych, iako y świeckich, ſzczegulnie zaś: NN. Uproś mi łaſkę naſladowania ciebie w czyſtości, pokorze, pobożności miłości y w innych cnotach, ktore w tobie, iako w naydoſkonalſzym wzorze wydaią ſię Broń mnie od grzechu każdego y potępienia, bądź mi przytomną we wſzyſtkich potrzebach, ratuy w wſzelkich niebeſpieczeńſtwach, cieſz w utrapieniach, naucz mnie dobrego zażywania ſzczęśliwych y niepomyślnych przypadkow życia tego, miey mnie w opiece ſwoiey zawſze, ale oſobliwie w godzinę śmierci.

Inſze Nabożeńſtwa na Sobotę maſz w Rozdziale VII.

ROZDZIAŁ

ROZDZIAŁ V.

O zabawach Dziennych.

Niemożna uſtawicznie nabożeńſtwa pilnować; ale oprocz tego, ma każdy przyzwoite zabawy według ſtanu ſwego, ktoremi rownie przypodobać ſię może Bogu; byle naypierwey wyſtrzegał ſię grzechow, á te ktore ma z powinności, lub urzędu prace żeby przez intencyą doſkonałą ofiarował Stworcy, czyniąc ie nie iakoby z przymuſu, ale ochotnie, weſoło, iako dla ſamego Boga; aby ſię mu przyſługywał niemi. Tak, czynili przed nami, w tym ſamym, w ktorym my zoſtaiący ſtanie: y iuż za to ſą policzeni między Swiętych na wieki ſzczęśliwi.

Obia-

Obiaśnienie

O weſtchnieniach czyli modlitwach ſtrzeliſtych.

TE zaś twoie zabawy będą Bogu naymilſze, ieżeli ſię wzwyczaiſz w nich czynić częſte weſtchnienia ku niemu, albo świętym iego. Zawſze ſię weſelcie: bez przeſtanku ſię modlcie, we wſzyſtkim dziękuycie ✠ *napomina Nauczyciel narodow. Wſzyſtkie twoie ſprawy będą nieuſtanną modlitwą, byleś ie przez weſtchnienia na chwałę Boga twego obracał. Y owſzem te niekiedy pożytecznieyſze bywaią nad przedłuzoną modlitwę: bo czaſem z żywey wiary, y ducha pochodzą: dla tego ſię* modlitwami ſtrzeliſtemi *zowią; iż iako ſtrzały wypuſzczone z ſerca przebiiaią niebioſa, przed ſam tron Troycy przenayświętſzey dążąc.*

Z tych iedne *bywaią, do ktorych ſam Bog ſerca naſze poruſza przez wewnętrzne*

✠ 1. Ad Theſſa 5. v. 16.

wnętrzne wzbudzenia, y łaſki. Drugie, *czynić możeſz z rożnych powierzchownych rzeczy:* np: *gdy co weſołego lub ſmutnego ſłyſzyſz: albo czytaſz kſiążkę, ſłuchaſz mow bezbożnych, grania, albo pieśni: gdy widziſz niebo, na nim ſłońce kſiężyc, gwiazdy; na ziemi święte obrazy, piękne ogrody, budowania, wody, łąki, laſy, ktorekolwiek ſtworzenia, á z nich myśl podnoſiſz do Stworcy.* Trzecie *ſą ktore ſobie przygotować potzeba na czaſy y mieyſca:* np. *iakie maſz czynić ocknąwſzy ſię wnocy, wſtaiąc, ubieraiąc ſię; w domu, w podroży, y tak przez dzień cały pod czas rożnych zabaw.*

Z tych, ktoremi tylko możeſz ſtaray ſię iak nayczęściey z Bogiem ſerce y duſzę iednoczyć, przez ktotkie iakie modlitewki y ſłowa, wyrażaiąc to żywą wiarę ku niemu, nadzieię miłość: to prożby, dziękczynienia, poſzanowania, y wdzięczności: to żal, y przepraſzanie

szanie za grzechy, á pragnienie iemu się przypodobać, y Swiętym. Na te zaś możesz zażywać czyli słow z pisma świętego, â osobliwie Psalmow: z rożnych litanii, modlitew, y pieśni nabożnych: w domu, w polu, w podroży, y na każdym mieysću, ile razy zpamiętasz; á będziesz zawsze pamiętał, ieżeli się wzwyczaisz. O Krolu Janie Sobieskim czytamy, że w cały potyczce z Turkami pod Wiedniem, to tylko powtarzał: Nie nam Panie, nie nam, ale Imieniowi Twemu, day chwałę. *O inszych zacnych Panach, y Paniach, mamy niezliczone chwalebne przykłady, ktore czytay obszernie w Części 4.* Trwałość Krolestw.

Aże to iest gruntem wszystkich zasług przed Bogiem, wystrzegać się grzechow: będą ci do tego pomocą następuiące sposoby.

SPOSOBY.

Do wytępienia złych nałogow, y uniknienia grzechow przez dni zycia swego.

1. CZęsto przypominać przytomnego Boga: ktory za każdy grzech sprawiedliwie karze: za każde zwyciężenie pokus, y za dobry uczynek każdy, łaskawie nadgradza, y tu na świecie, y tam potym w Niebie.

2. Często przypominać złość grzechu: w iakie zaś nieszczęście upadli Aniołowie strąceni z nieba: w iakie Adam, Ewa, Dawid, y niezliczeni inśi, z ktorych iedni opłakiwali swe grzechy do śmierci, drudzy za nie zginęli na wieki.

3. Do Ran Ukrzyżowanego Jezusa: â osobliwie do Jego nayświętszego Serca poufale, gorąco, y z pokorą się udawać: prosząc, sobie o

pomoc, y łaskę na zwyciężenie złych namiętności swoich.

4. Mszy S. nabożnie słuchywać, upraszaiąc przytomnego Jezusa o potrzebne łaski, y utwierdzenie serca swego w cnócie.

5. Pod opiekę Nayświętszey Maryi uprzeymie się y z miłością udawać: prosząc aby ci podawała rękę w niebespieczeństwach wszystkich. Tudzieśz S. Anioła Stroża, y SS. Patronow usilnie upraszać o pomoc.

6. Z żywą wiarą żegnać się w Imię Troycy Przenayświętszey znakiem Krzyża Jezusowego.

7. Martwić zmysły swoie: oczy od widzenia rzeczy, ktore ci serce zapalaią do złego: ięzyk, y uszy od słow szkodliwych sumnieniu.

8. Prożnowania unikać: bo iest wszystkich grzechow początkiem.

9. Unikać złych okazyi: ludzi rozwiozłych, y mieysc niebespiecznych.

10. Wystrzegać się grzechow powszednich, á unikniesz śmiertelnych: ktorzy małemi gardzą, w cięszkie z wolna wpadaią.

11. Pamiętać na ostatnie rzeczy: śmierć pewną, sąd sprawiedliwy, wieczność niezgruntowaną, albo szczęśliwą w niebie, albo nieszczęśliwą w piekle.

12. Posty, y umartwienia zwyczayne na tę intencyą ofiarować Bogu, aby ci dopomogł, wyniszczyć złe w ciele skłonności, y zwyciężać pokusy.

13. Myśli nieprzystoyne, zaraz z początku prętko, y odważnie odrzucać, albo się od nich iaką przystoyną zabawą odrywać; snadniey zwyciężysz nieprzyiaciela, nim się w serce wkradnie.

14. Starać się żyć ostrożnie: nie iako żyie wiele złych, lecz iako mało dobrych: pamiętaiąc na Jezusowe słowa: *Wiele powołanych, á mało wybranych.* ✻ *Niekażdy ktory mowi Panie Panie: wnidzie do Krolestwa niebieskiego; ale ktory czyni wolą Oyca mego* ✻ przez szczere zachowanie Boskich, y kościelnych przykazań.

✻ Matt: 20. ✻ Matt: 7.

SPOSOBY.

Przypodobania się Bogu przez dni życia swego.

NAypierwey złego się wystrzegać: á potym czynić dobrze Bog nam przykazuie: ✻ y za to uszczęśliwia docześnie, y wiecznie. Dla tego ty we wszystkich zabawach, miey pilne staranie, abyś ze dnia, na dzień, przyczyniał sobie zasług przez dobre uczynki: ktore (oprocz wyrażonych poty) bydź mogą następuiące. Naypierwey według swego stanu, y możności starać się o pomnożenie chwały Boskiey, y zbawienie Dusz ludzkich, potym bliznich, w niedostatku ratować, w smutku cieszyć, dawać rady zbawienne, nieumieiętnych, dobrego nauczać, zachęcać, obiaśniać, namową, gdy się poda sposobność; á osobliwie cnotliwym życiem, y zbawiennym przykładem.

✻ *Psal:* 36.

Na l to
Wſtanie Młodości.

1. OBierz ſobie za wzor życia ſwego ktorego z Swiętych: naprzykład Nayświętſzą Maryą, S. Jana, S. Katarzynę, &c. ich życie czytay, uważay, y w czym możeſz naśladuy. W tym albo inſzym mieyſcu, zabawie, coby czynił ten, albo ta Swięta, ty czyń; czegoby unikał, ty unikay dla miłości Boga.

2. O czyſtość, niewinność ſumnienia y zmyſłow uſilnie ſię ſtaray: pamiętaiąc, że nic ſię tak Bogu niepodoba, Maryi, y Swiętym iako czyſte y niewinne ſerce.

3. Myśli nieprzyſtoyne zaraz iako iſkre z ſzaty zrzucay, ſpoſoby do uniknienia grzechu miey ſobie zwyczayne y w ſercu wkorzenione.

4, Cnot wyżey wyrażonych uſilnie nabyway, y wzwyczay ie ſobie obracay.

5. Serce ſwoie za mieszkanie Bogu często ofiaruy, zapraſzaiąc go do ſiebie.

6. Do żadney rzeczy ſtworzoney upodobaniem nie lgniy, będąc ſtworzonym dla ſamego Boga.

7. Miaſto rzeczy, ktora ci ſię podoba, wyſtawiay w myśli y ſercu ſwoim za cel Ukrzyżowanego Jezusa, albo Nayświętſzą Maryą, y tu ſwego uſpokoienia y uciechy ſzukay.

8. Pamiętay na to: że ieżeli ſię w młodości Boga nie nakochaſz, potym nie będzie czaſu; lecz im daley, to będzie gorzey.

9. Wbiy ſobie w pamięć, że ieſteś ſynem Nayświętſzey Maryi, albo Oblubienicą Jezuſową; y co przyſtoi czyń; co miarkuieſz żeby ſię nie podobało Jezusowi, y Maryi, tego ſię wyſtrzegay

10. Potaiemnych rozmow unikay

y osobności, miey zawsze świadka życia twego.

11. Nigdy sobie nie ufay, ale przy mądrey ostrożności ufay w Bogu: nie iesteś Aniołem w Niebie, lecz ułomnym człowiekiem na zdradliwym świecie.

12. Do gorącey Modlitwy, czytania KsiążékDuchownych, y przystoyne zabawy przyłączay, aby cię czart w prożnowaniu nie zastał.

13. Intencyą iako nayczęściey odnawiay.

14. Staray się iako naydoskonaley ten Swięty Stan młodości odprawiać.

15. Boga często proś o oświecenie na dalsze życie, aby tobą według woli swoiey rządził: na to sobie nabożeństwa naznaczay, y częste spowiedzi.

oprocż tego
w Stanie Małżeńskim.

1. OBierz sobie za wzor ktorego z Swiętych tegoż stanu, do niego się udaway, naśladuy często y pokornie Boga upraszay o pomoc.

2. Wbiy sobie w pamięć: że w małżeństwie cierpieć potrzeba, więc staray się żeby niewinnie y odważnie; bo czymże zasłużysz na niebo?

3. Ze ci Bog za pokutę za grzechy naznaczył takiego przyiaciela: cierpliwie go znoś, żebyś się wypłacił za nie.

4. Uważay, że twoy stan iest Krzyżową drogą, ktorą cię Bog do Nieba prowadzi.

5. Nad wszystkie nabożeństwa, to za pierwsze miey: żeby w tym stanie zgoda, y chwała Boska kwitnęła, choćby z krzywdą twoią:

6. Miey w pamięci, że przyiaciela twego, y domowych zbawie-

nie twemu ſtaraniu Bog zlecił; więc wſzyſtkich ſpoſobow zażyway, aby ſwoią, y te Duſze pożyſkać do Nieba.

7 Staray ſię uſilnie, żebyś naymnieyſzego zgorſzenia z ſiebie nikomu nie dał.

oprocż tego

w Stanie oſierociałym.

1. Mley ktorego z Swiętych do pomocy, y naśladowania.
2. Cieſz ſię z tego, że cię dla ſamego ſiebie Bog w ſieroctwie zoſtawił, á zatym gorąco mu ſłuż, iemu ſię ſamemu przypodobać pragniy, á pamiętay że cię nikt nie wſpomoże, ieżeliby Bog dla nowego grzechu karać zaczął, ani cię też nie wyrwie z mocney opieki iego, byleś mu wiernie ſłużył.
3. O czyſtość y niewinność ſumnienia uſilnie ſię ſtaray,

4. Wſzyſtkie cnoty y ſpoſoby do uniknienia grzechu w zwyczay ſobie obracay.
5. W rękach Ukrzyżowanego Jezusa wſzyſtkie nadzieie pokładay, tudzieſz Nayśw: Maryi
6. Utrapienia ſię nie lękay, lecz dla przypodobania ſię Bogu, wſzyſtkie odważnie znoś, o łaſkę cierpliwości proſząc.
7. Czytaniem żywotów Swiętych ſwego ſtanu, zabawiay ſię, y w czym możeſz naśladuy.
8. Po każdym utrapieniu ſtaray ſię pomodlić za tych ktorzy cię prześladuią.
9. Za ſzczęśliwy dzień poczytay ten, w ktory co ucierpiſz, albo wybornego uczyniſz dla Boga.
10. O cnoty y niewinność ſobie od Boga powierzonych z pilnością ſię ſtaray.

11. Zadney ſpoſobności przyſłużenia ſię Bogu nie opuſzczay.
12. W żadney rzeczy ſtworzoney ſerca nie plątay, ktore dla ſamego ſiebie Bog zoſtawił.

ROZDZIAŁ VI.

Nabożeńſtwa Wieczorne.

Obiaśnienie o nich.

TAk chwalebnie odprawiony dzień każdy, ſtaray ſię żebyś iako naychwalebniey zakończył. Więc odważnie leniſtwo zwyciężay: á naypierwey przed ſpaniem, czyli przed rachunkiem ſumnienia, czyli po nim, iak ci ſnadniey będzie, przeczytay w Rozdziale IV. obiaśnienie o dniu iutrzeyſzym: komu go, y iako ofiarować będzieſz? Potym z iak nayżywſzą wiarą, y pokorą nayglębſzą, odday pokłon przytomnemu Bogu przez naſtępuiący

RACHUNEK

RACHUNEK SUMNIENIA.

1. *Podziękuy za wſzyſtkie Dobrodzieyſtwa y łaſki.*

DZiękuię ci Boże, z pokorą wielką padaiąc przed Tobą, za wſzyſtkie łaſki y Dobrodzieyſtwa mnie wyświadczone przez całe życie moie: á oſobliwie żeś mię ſtworzył, żeś mię odkupił, żeś mię do wiary świętey powołał, y przyiął, żeś mię utrzymywał w życiu. Dziękuię ci Panie, y w nadgrodę tego pragnę, żeby ci ſię wſzelkie ſtworzenie kłaniało niebieſkie, ziemſkie, y podziemne, y żeby za mnie oddawało cześć naywyżſzey godności twoiey.

2. *Proś o obiaśnienie.*

DUchu Przenayświętſzy, przedwieczny Boże, obiaśniy ciemności ſumnienia mego, abym poznał nieprawości moie, ktoremim cię obraził, y żebym od tąd doſkonaley zachowywał nayświętſze rozkazy twoie.

3. *Roztrząśniy Sumnienie.*

PRzypomniy czas cały, od wczorayszego rachunku; y uważ, iakoś się sprawował? wieczorne nabożeństwa czyliś doskonale odprawił? tudzieśz ocknąwszy się z rana, według opisanych sposobow, iako uczyniłeś intencyą? &c. &c.

Potym przez dzień cały, *zważ myśli:* czyli niebyły prożne? innemi gardzące? zazdrosne? mściwe? gniewliwe? uporne? rzeczy cudzych; chciwe? bluźnierskie? nieczyste? y czyliś ie odważnie odrzucał?

Mowy. Czyli niebyły lekce ważące wiarę? albo Chrześciańską pobożność? bluźnierskie? nieczyste? gorszące? przeklinaiące? kłamliwe? obmawiaiące? siebie chwalące? innemi gardzące? uszczypliwe? szemrzące? obłudne? podchlebne? albo komu szkodliwe?

Na

Na koniec zważ *sprawy:* z kimeś, y czyli cnotliwie przestawał? iakeś przykazania Boskie y Kościelne zachował? tudzieśz powinności twoiego urzędu y stanu? czyli co niebyło przeciwko sumnieniu? czyliś co z lenistwa nieopuścił dobrego, có możne było uczynić dla Boga? czyli co nieuczyniłeś złego idąc za skłonnościami złemi? albo dla respektow? dla przyiaźni, albo ludzkiey boiaźni? czyliś cudzego grzechu niazaciągnął na siebie, rozkazuiąc co złego? lub dopomagaiąc? chwaląc? nieprzeszkadzaiąc? nieganiąc? nie karząc? albo nie donosząc, do ktorych należy?

4. *Y tak cokolwiek opuściłeś dobrego, albo złego uczynił, przyznay się przed Bogiem, że ułomnym iesteś. A potym rzuć okiem na całe życie twoie: uznaiąc się bydź wielkim grzesznikiem: uciekay się w przepaść miłosierdzia*

dzia Boſkiego: uciekay marnotrawny do miłoſiernego Oyca: y nakłaniaiąc głowę do ſtop iego nayświętſzych przeprafzay: uczyń żal ſerdeczny: y ſzczere póſtanowienie poprawy.

ZAL SKRUSZONEGO SERCA y poſtanowienie poprawy.

BOże dobroci, Boże miłoſierdzia; ktory niżeliś mię ſtworzył, znałeś mię, y wſzyſtkie moie ſprawy widziałeś od wiekow! ſtworzyłeś mię nato, abym ci ſłużył, abym cię z całego ſerca kochał, coż ſię to ſtało moy Panie, żem tak daleko od ciebie odſzedł przez grzechy moie? Dobrocią ieſteś, wſzelkiey miłości godną, czemużem cię niekochał, Oycem miłoſiernym ieſteś, czemużem cię porzucił? y zaraz z młodości opuściłem ciebie? z laty wzraſtały ze mną nieprawości moie: patrzałeś na nie: cierpiałeś niewdzię-

cznego

cznego łaſkawie, mogąc mię po pierwſzym grzechu na wieki odrzucić.

O Dobroci Boga mego niepoięta, czemuż cię tak nierychło poznaię? y teraz poznawſzy cię, ieſzcze cię tak niekocham, iak cię pragnę? boię ſię piekła, żal mi żem utracił niebo, ale mi więcey żal, żem zapamiętały obrażał Nayświętſzą dobroć twoią. Załuię Boże, wſzak widziſz ſerce moie Panie, że żałuię żalem wſzyſtkiego ſtworzenia za wſzyſtkie grzechy moie, za wſzyſtkie dni, godziny, lata, za całe życie moie! á żałuię iedynie z miłości ku tobie, ktorą cię ſzacuię, y kocham nad wſzyſtko ſtworzenie! á kocham ſercem Nayświętſzey Maryi, ſercem wſzyſtkich w Niebie Swiętych, y tak kochać aż na wieki pragnę, Amen.

Na

Na ſzczęśliwą noc.

Do SERCA JEZUSOWEGO *weſtchnienia.*

SErce Jezusowe Wſzechmocne błogoſław mię.

Serce Jezusowe nayczyſtſze oczyść mię:

Serce Jezusowe nayświętſze poświęć mię.

Serce Jezusowe iedynie ukochane do miłości twoiey zapal mię.

Serce Jezusowe naymiłoſiernieyſze użal ſię nademną.

Serce Jezusowe nayłaſkawſze pocieſz mię.

Serce Jezusowe nayſłodſze w przepaść twoiey Boſkiey Dobroci ukryi mię.

Niech w tobie zaſypiam, w tobie żyię, y umieram, w tobie zoſtaię mieſzkam, niech cię kocham wieki.

Aniol Pańſki.

Jak rano

Do Matki Nayświętſzey.

WYbrana od wiekow nayniewinnieyſza Panno, Matko Syna Boſkiego, Matko y iedyna ucieczko moia, cieſząc ſię, y winſzuiąc tak wyſokiey godności, uciekam ſię pod opiekę twoią, uciekam ſię poufale na łono miłoſierdzia twego, o Matko dobroci, iedyna ucieczko moia w potrzebach moich, pośrzedniczko u Nayukochańſzego Syna twego, do ciebie ſię uciekam teraz, przez całe życie moie, y w godzinę śmierci moiey.

Do Swiętego Aniola Stroża.

SWięty Aniele Stróżu moy, mnie od nayświętſzey Opatrzności Boſkiey do ſtrzeżenia dany, tobie polecam, oddaię, ofiaruię ciało, duſzę, ſerce, prace, urząd, y zabawy moie; twoiey opiece, twoim rządom poddaię.

poddaię. Pilnuy mię łaſkawie, rządź mną iako ſwoim, prowadź do dobrego, utrzymuy od złego, abym z tobą y za powodem twoim ſłużył Bogu wiernie, y otrzymał go w Niebie.

Do S. Patrona lub Patronki.

SWięty móy Patronie, ktorego imię na ſobie noſzę, y twoiey ſię ſzczegulnie opiece oddaię, dopomagay mi, uproś mi łaſkę naśladowania ciebie w cnotach, poki tylko żyię, abym ſię z tobą obaczył y żył wiecznie w Niebie. Dopomożcie wſzyſcy z nieba Swięci, ktorym ſię oddaię, Amen.

Upraſzanie o Blogoſławieńſtwo.

UPadam przed Tobą Stworco moy Panie, ktorego tu przytomnym uznaię, wierzę, kocham, ſzacuię. A upadam przed tobą ze wſzyſtkim ſtworzeniem, niebieſkim, ziemſkim, y podziemnym. Dziękuię

Dziękuię ci wielce za wſzyſtkie dobrodzieyſtwa twoie, á o błogosławieńſtwo proſzę. Pobłogoſław Oycze przedwieczny, pobłogoſław Synu Boſki, pobłogoſław Duchu Przenayświętſzy Boże, pobłogoſław Nayświętſze Jezusowe Serce. W Imię Oyca, y Syna, y Ducha Swiętego, Amen.

Pobłogoſław Nayświętſza Marya, y wſzyſcy Swięci, wam oddaię duſzę, ciało, y ſerce moie.

Kładąc ſię do odpoczynku.

DObraby rzecz byłá, przeżegnać y ſiebie y pościel kropiąc święconą wodą: á potym uważać, iakobyś głowę ſwoią wſpierał na gorze Kalwaryi pod Krzyżem, y tak pod nożki mi Jezusowemi zaſypiał. podnoſząc do niego ſerce, y czyniąc takie nabożne weſtchnienia, ktore albo z pieśni, albo z modlitew iakich pamiętać możeſz.

Albo też na odmianę czaſow np.

przez

przez Adwent możesz uważać, iakobyś zasypiał w domku Nayświętszey Maryi, potym w Betleemskiey szopce, gdzie się Chrystus narodził, albo w Kościele gdzie był ofiarowany. &c.

Nadto wielce ci pożyteczna będzie: ieżeli zasypiaiąc będziesz się wprawował świątobliwie umierać. to iest maiąc na pamięci przytomnego Boga, Matkę miłosierdzia Maryą, Anioła stroża, y Swiętych Patronow, bo tym sposobem wzwyczaisz się w takie akty y westchnienia, iakiebyś życzył czynić konaiąc. A osobliwie w akty wiary, nadziei, miłości ku Bogu, żalu za grzechy. A potym mowić możesz.

Zasypiaiąc.

W Ręce Twoie Panie, oddaię duszę moią.
O Boże dobro moie wieczne, serdecznego y miłości celu na wieki. Jezu, Marya, Jozef, kochanie moie, wam oddaię, duszę, ciało, y życie moie. Amen.

ROZDZIAŁ VII.

Nabożeństwa
dla sposobnego czasu.

Oprocz codziennego nabożeństwa, y osobnego w dzień każdy przez tydzień, staray się przysługiwać Niebu następuiącemi, ile ci czasu w dzień ktory wystarczy.

Obiaśnienie
o Litaniach.

*L*Itanie z Greckiego słowa, znaczą pokorne prożby *do Baga, przez doskonałości iego, albo przez Swiętych do niego. Według dawnego zwyczaiu Kościoła Bożego, zaczynaią się słowami greckiémi.* Kirye eleyson, Chryste eleyson, *Które słowa toż samo znaczą, co zaraz przydaiemy po polsku* Panie wysłuchay nas, Chryste wysłuchay nas. ✻

✻ *Ant: Natalis: Cnapius.*

Jak zaś są skuteczne na przeproszenie Boga za grzechy, y uproszenie od niego, czego nam potrzeba (byleśmy ie z uwagą y pokornie mowili) mamy z doświadczenia. Gdy nam kto godne sprawy, zacne imię, przymioty, y cnoty nasze wspomina; albo wspomina przezacnych Rodziców, krewnych, y miłych przyiacioł; á przez ich imiona, y zasługi, czyli zagniewanych przeprasza, czyli o co uprasza, skłaniamy się na prożbę. Tak w Litaniach czyniemy, przez nayświętsze Imię Boskie, y doskonałości iego, przez imiona, y zasługi Chrystusa, Matki iego, y Swiętych, ktorzy iuż są miłemi przyiaciołmi iego, gdy przepraszamy go za grzechy, á upraszamy o ratunek, y łaski, wysłuchani bywamy.

A lubo nie wszystkie litanie są potwierdzone od samych naywyższych Rządców Kościoła Bożego, átoli iako nabozeństwa y modlitwy, tak litanie ważne

S. Troyco Boże krolu nad krolami, y Panie nad panuiącemi. *Zmiłuy:*

S. Troyco Boze zapłato nasza wielka, *Zmiłuy się nad nami.*

S. Troyco Boże od ktorego, przez ktorego, y w ktorym iest wszystko. *Zmiłuy się nad nami.*

Bądź nam miłościw, *Przepuść nam P:*

Od nagłey śmierci y wszelkiego złego, *Wybaw nas Panie.*

Przez nieskończoną dobroć twoię, *Wybaw nas Panie.*

Przez Wcielenie, mękę y śmierć Zbawiciela naszego, *Wybaw nas P.*

Przez zasługi Nayświętszey Panny Maryi y wszystkich Swiętych twoich, *Wybaw nas Panie.*

Prosiemy niegodne stworzenie twoie, *Wysłuchay nas Panie.*

Abyśmy cię Boga naszego z całego serca, z całey duszy, y ze wszystkich sił kochali, *Wysłuchay nas Panie.*

Abyś

Abyś zgodę między Pany, y ludem chrześciańſkim ſprawować y pomnażać raczył, *Wyſłuchay nas P.*

Abyś to mieyſce, y kraie zachować, rządzić, y błogoſławić raczył, *Wyſłuchay nas Panie.*

Baranku Boży, ktory gładziſz grzechy świata, *Przeiednay nam Boga Oyca.*

Baranku Boży, ktory gładziſz grzechy świata, *Bądz nam miłościw.*

Baranku Boży, ktory gładziſz grzechy świata, *Day nam łaſkę Ducha Swiętego.*

Chryſte uſłyſz nas.

Chryſte wyſłuchay nas.

Kyrye eleyſon, Chryſte eleyſon.

Kyrye eleyſon.

Prożby.

Ciebie wzywamy, ciebie błagamy,

O nayświętſza Troyco,

Ratuy

Ratuy ſtworzenie, day opatrzenie,

O nayświętſza Troyco!

Wley ducha twego, do ſerca mego.

O nayświętſza Troyco!

Wſpomoż w potrzebie proſzących ciebie!

O nayświętſza Troyco!

Odpuść nam złości dla twey litości,

O! nayświętſza Troyco!

Oddal głod, woyny, ſpraw czas ſpokoyny.

O! nayświętſza Troyco!

Day dar miłości y pobożności,

O! nayświętſza Troyco!

Szczęść Bractwu twemu iako ſwoiemu,

O! nayświętſza Troyco,

Strzeż w nim żyiących broń konaiących,

O! nayświętſza Troyco,

℣. Błogoſławiony ieſteś Panie na firmanencie Nieba.

℟. Chwalebny y nieſkończoney chwały godny na wieki.

MO

MODLITWA.

WSzechmogący wieczny Boże, ktoryś dał sługom twoim w wyznawaniu prawdziwey wiary, poznawać chwałę Troycy wiekuiſtey, y w mocy majeſtatu chwalić iedność Boſtwa, proſiemy cię, abyśmy teyże wiary mocą zawſze byli od wſzelkich niebeſpieczeńſtw obronieni.

Miłoſierny w Troycy Swiętey Jedyny Boże, Oycze, Synu, y Duchu Swięty, ktory nad żywemy y umarłemi panuieſz, á nad wſzyſtkiemi miłoſierdzie twoie pokazuieſz: pokornie proſiemy, pokaż miłoſierdzie twoie zgromadzeniu naſzemu, y wſzyſtkim Stanom Duchownym y świeckim, á Dobrodzieiow naſzych opatrz łaſkami twoiemi, y Duſzom wiernych zmarłych day, odpoczynek z wybranemi ſługami twoiemi na wieki wiekow, Amen.

KO-

KORONKA *Troycy Nayświętſzey.*

Intencya *Przed zaczęciem Koronki.*

POkornym ſercem ofiaruię tobie Troyco Nayświętſza, Oycze, Synu, y Duchu Swięty Boże, y Stworzycielu moy, to Nabożeńſtwo, ktore łączę z Anielſkim śpiewaniem y wychwaleniem ciebie, chcąc Cię ich Intencyą y miłością chwalić teraz y czcić na rozweſelenie Ciebie y Nieba całego. Y na uproſzenie łaſki Twoiey, mnie y Zgromadzeniu naſzemu; Naywyżſzemu Paſterzowi y całemu Kościołowi, Oyczyznie, Kraiom tym, Duſzom w Czyſcu zoſtaiącym y konaiącym.

HYMN.

BOgu Oycu y Synowi
Y rownemu im Duchowi,

Trzem

Trzem Oſobom niechay będzie
Jednakowa chwała wſzędzie.
Miłoſierdziu niepoięta
Przyidź na pomoc Troyco Swięta
Y wyſłuchay prożbę moię
Racz pokazać łaſkę Twoię.
Niech Cię chwalę Boga mego,
W Troycy Swiętey Jedynego,
Chwała Twoia wieczny Panie
Niech w ſercu mym nieuſtanie.

W Imię Oyca y Syna y Ducha Swiętego Amen.

CIebie Boga Oyca Niezrodzonego, Ciebie Syna Jednorodzonego, Ciebie Ducha Swiętego Pocieszyciela, Swiętą á nierozdzielną Troycę, całym ſercem y uſty wyznawamy, chwalemy y błogoſławiemy: Tobie Cześć, Tobie Chwała, Tobie Dziękczynienie, teraz y przez nieſkończone wieki wiekow. Amen.

℣. Błogoſławmy Boga Oyca y Syna z Duchem Swiętym,
℟. Chwalmy y wyſławiaymy go na wieki.
℣. Boże weyźrzyi ku wſpomożeniu memu.
℟. Panie poſpieſz ſię ku ratunkowi naſzemu.
℣. Chwała Oycu y Synowi y Duchowi Swiętemu.
℟. Jak była na początku, y teraz, y zawſze, y na wieki wiekow Amen.

CZĘSC PIERWSZA.

NA Chwałę Boga Oyca Pierwſzey Oſoby Troycy Nayświętſzey. Ktorą ofiaruymy za wſzyſtkie Stany Duchowne y Swieckie; za potrzeby naſze, kraiow tych, y całey Oyczyzny, upraſzaiąc Boga Oyca, aby Kościołowi Swiętemu, Oyczyznie naſzey, mieyſcu temu y nam ſamym Oycowſkie Miłoſierdzie ſwoie w każdych potrzebach pokazać raczył.

HYMN.

BOże Oycze wszechmogący
Twe stworzenie kochaiący
Wysłuchay nas lud proszący
W dobroci Twey ufaiący.
Dałeś na śmierć Syna Twego
Dla miłości z nas każdego;
Niechże droga Męka iego
Ubłaga Cię Boga mego.
Marnotrawne kochasz syny
Y odpuszczasz onym winy
Nas do dobrey przyim Krainy
W dzień śmierci Oycze iedyny.

Oycze nasz &c. Zdrowaś Marya;

Potym dziesięć razy mowić.

Swięty, Swięty, Swięty, Pan Bog Zastępow, pełne są Niebiosa y ziemia chwały Iego.

Chwała Oycu y Synowi y Duchowi Swiętemu.

Jak była na początku, y teraz, y zawsze, y na wieki wiekow Amen.

AN-

ANTYFONA.

BŁogosławiony Bog y Oyciec Pana naszego Jezusa Chrystusa, Oyciec miłosierdzia, y Bog wszelkiego pocieszenia, ktoremu *[tu się pokłonić]* niech będzie pokłon, cześć y chwała od wszystkiego stworzenia, teraz y na wieki wiekow Amē.

℣. Panie wysłuchay Modlitwy nasze.

℟. A wołanie nasze niech do Ciebie przyidzie.

Modlmy się.

ŁAskawy á miłosierny wszechmogący Boże Oycze, pokornie Ciebie prosiemy przez miłość y Oycowskie Imie twoie, pokaż nam grzesznym miłosierdzie Twoie, teraz y w godzinę śmierci naszey, A.

CZĘSC DRUGA.

NA Chwałę Boga Syna drugiey Osoby Troycy Nayświętszey,

ofiaruymy

ofiaruymy tę za chorych, konaiących w niewoli pogańskiey będących, w grzechu śmiertelnym zostaiących y podróżnych; za Dobrodzieiow, za Dusze zmarłych, á osobliwie żadnego ratunku niemaiących za nas samych y na podziękowanie za naydroższą Mękę Jego, y za wszystkie Dobrodzieystwa Boskie, aby Krew Jego naydroższa wszystkim była pomocą y ratunkiem.

HYMN.

SYnu Boży narodzony
W Sakramencie utaiony
A na Krzyżu umęczony
Bądź za wszystko pochwalony
W Serca twego miłey Ranie
Niech otrzymam ubłaganie,
Nasze do Ciebie wołanie
Synu Boży Jezu Panie.
Mocą Krzyża Krwią zlanego
Od wszelkiego zastoń złego
Każdego człeka grzesznego
Krwią Twoią odkupionego.

Ojcze

Oycze nasz &c. Zdrowaś Marya: Swięty, Swięty, Swięty, &c. *dziesięć razy iak w pierwszey części.* Chwała Oycu y Synowi &c.

ANTYFONA.

BŁogosławiony Bog Jezus Chrystus Syn Oyca Niebieskiego światłość z światłości, Bog prawdziwy z Boga prawdziwego Pan y Odkupiciel nasz ktoremu *tu się pokłonić* niech będzie pokłon cześć y chwała od wszelkiego stworzenia teraz y na wieki wiekow. Amen.

V. Panie wysłuchay modlitwy nasze.

R. A wołanie nasze niech do Ciebie przyidzie.

Modlmy się.

JEdnorodzony Synu Oyca Niebieskiego prawdziwy w naturze ludzkiey Boże: pokornie Ciebie prosiemy przez miłość twoię, ktora Cię z Nieba na świat sprowadziła,

za, y przez wszystkie trudy: prace y boleści życia twoiego, przyimiy w Nayświętszą łaskę twoię grzeszne dusze nasze, teraz y w godzinę śmierci naszey Amen.

CZĘŚC TRZECIA.

NA Chwałę Boga Ducha Swiętego trzeciey Osoby Troycy Nayświętszey, ktorą ofiaruymy za potrzeby naszę duchowne y doczesne, za zgodę Panow Chrześciańskich y wszykiego ludu za niewiernych y Heretykow, za desperuiących y pokutować niechcących, także na uproszenie nam samym miłości Boskiey y innych cnot Swiętych, opłakania grzechow swoich, za uchowanie od woyny, głodu, powietrza y innych plag, Boskich, á sierotom y w utrapieniu zostaiącym, także y nam, aby Duch Swięty w dolegliwościach rozlicznych raczył bydź pocieszycielem.

HYMN.

HYMN.

DUchu Swięty day natchnienie
Y nam grzesznym opatrzenie
Przez łask Twoich udzielenie
A potym wieczne Zbawienie:
Zapal ogień w nas miłości
Udziel daru rostropności
W przeciwnościach cierpliwości
Y należytey czystości.
Bądź pociechą zasmuconym
Bądź ratunkiem utrapionym
Przewodnikiem bądź błądzącym
Y przytomnym Ciebie czczącym.
Oycze nasz &c. Zdrowaś Marya.
Swięty, Swięty, Swięty, &c.
dziesięć razy iak w pierwszey części.
Chwała Oycu y Synowi &c.

ANTYFONA.

BŁogosławiony Bog Duch Swięty, od Oyca y od Syna pochodzący, Bog Duch prawdy y miłości, poświęciciel dusz naszych, Pocieszyciel wszystkich utrapionych

osierociałych, ktoremu [tu się pokłonić] niech będzie pokłon, cześć chwała od wszystkiego stworzenia, teraz y na wieki wiekow, Amen.

℣. Panie wysłuchay Modlitwy nasze.

℟. A wołanie nasze niech do Ciebie przyidzie.

Modlmy się.

DUchu Nayświętszy Oświecicielu grzesznych, Pocieszycielu wszystkich utrapionych, przez nieskończone miłosierdzie y miłość Twoię pokornie Ciebie prosiemy, racz oświecić łaską Twoią zmysły y serca nasze, y w potrzebach naszych racz nam bydź Wspomożycielem, y w godzinę śmierci naszey, Amen.

WIerzę, w Boga Oyca wszechmogącego, Stworzyciela Nieba y ziemię. Y w Jezusa Chrystusa Syna iego iedynego, Pana naszego, ktory się począł z Ducha Swię-

tego.

tego. Narodził się z Maryi Dziewice, umęczon pod Pontskim Piłatem, ukrzyżowan, umarł, y pogrzebion. Zstąpił do piekłow, trzeciego dnia zmartwychwstał. Wstąpił na niebiosa, siedzi na prawicy Boga Oyca wszechmogącego. Ztamtąd ma przyiść sądzić żywe y umarłe. Wierzę, w Ducha Swiętego, Swięty Kościoł powszechny, Swiętych obcowanie, grzechow odpuszczenie, Ciała zmartwychwstanie. Y żywot wieczny. Amen.

Niech będzie Błogosławiona Swięta y nierozdzielna Troyca, teraz y na wieki wiekow, Amen.

WESTCHNIENIA

Swiętego Augustyna.

BOże moy niech poznaię ciebie y poznaię siebie.

A nic niech niepragnę tylko iedynie ciebie:

 Zebym

Zebym nienawidził ſiebie, á kochał
ſamego ciebie:
Upokarzał ſiebie, y wychwalał ciebie:
Niech martwię ſiebie, á żyię w tobie:
Cokolwiek ná mnie padnie, niech
przyimuię od ciebie:
Y zawſze niech pragnę naśladować
ciebie.
Niech uciekam od ſiebie, uciekam
do ciebie:
Y niech godnym będę obrony od
ciebie.
Niech ſię boię ſiebie, y obawiam ciebie:
Y niech będę wybranym od ciebie.
Niech nieufam w ſobie, á niech ufam tobie.
Poſłuſznym niech będę dla ſamego
ciebie.
Do żadney rzeczy niech nielgnę;
tylko do ciebie.

Spoyrzyi na mnie, abym kochał ciebie.
Zawołay mnie, żebym widział ciebie.
Y na wieki otrzymał cię w Niebie
Amen.

Pieśń Nayświętſzey Maryi.

Wielbi duſza moia Pana: Y rozradował ſię duch moy w Bogu
Zbawicielu moim:

Iż weyźrzał na niſkość ſłużebnice ſwoiey. Albowiem oto odtąd błogoſławioną mnie zwać będą wſzyſtkie narody.

Albowiem uczynił mi wielkie rzeczy ktory możny ieſt, y święte Imie iego:

A miłoſierdzie iego od narodu do narodow, boiącym ſię iego.

Uczynił moc ramieniem ſwoim, rozproſzył pyſzne myślą ſerca ich:

Złożył mocarze z ſtolicę, á podwyżſzył niſkie:

Łaknące napełnił dobrami, á bogacze z niſzczym puścił.

Przyiął Izraela ſługę ſwego, wſpomniawſzy na miłoſierdzie ſwoie:

Jako mowił do oycow naſzych, Abrahamowi, y naſieniu iego na wieki.

Chwała Oycu, y Synowi, y Duchowi Swiętemu, teraz, zawſze, y na wieki wiekow, Amen.

MODLITWY

Do Swiętego Michała Archanioła.

SWięty Michale, woyſk niebieſkich Wodzu, ktoremu Bog zlecił przyimowanie duſz naſzych przy oſtatnim ſkonaniu, twoiey ia ſię opiece oddaię, broń nędzney duſzy moiey zawſze przeciwko ſzatańſtwu, y ich wſzyſtkim pokuſom: á oſobliwie w oſtatnią śmierci godzinę, przyimiy mnie do wiekuiſtey chwały, abym z tobą tam Boga wychwalał na wieki.

o Swiętym Gabryelu Archaniele.

BOże, ktoryś między inſzemi Anioły Gabryela Swiętego na zwiaſtowanie wcielenia Syna twego obrał, y iemuś naypierwey nayświętſzą Maryą pozdrawiać rozkazał, dopomoż, abyśmy z Gabryelem Swiętym y Zbawicielowi naſzemu wiernie ſłużyli, y Matkę iego mile pozdrawiali, á potym za ich przyczyną otrzymali cię w Niebie.

o Swiętym Rafale Archaniele.

NIeba y ziemi Stworco, ktoryś na uſługi Tobiaſzowi Rafała Archanioła poſłał, racz y mnie wſpomagać przez niego, we wſzyſtkich drogach tey śmiertelney podroży błądzącego rządzić, poki z tego wygnania niedoydę do widzenia y chwalenia ciebie.

o Swiętych Aniołach Strożach.

O Naywyżſzy Panie, ktoryś nas łaſkawie Anielſką ſtrażą opa-

trzył, niech przez tę ich obronę beſpieczni będziemy od pokus, y złych myśli na Duſzy, á uwolnionemi od wſzyſtkich nieſzczęśliwych przypadków na ciele: abyśmy, y duſzą y ciałem ſłużyli ci przyiemnie, á za ich powodem y ſtrażą otrzymali cię w niebie.

Do Swiętych których maſz Imiona ze Chrztu S. albo z Bierzmowania: y których ſobie kiedykolwiek za Patrónów obrałeś.

O Swięci N.N. obywatele Nieba, ia ieſzcze na ziemi, podnoſzę weſtchnienia, do was proźby pokorne, uproście mi łaſkę, żebym godnie imię Chrześciańſkie na ſobie noſił, á was naśladuiąc, żebym ſię w wierze świętey, nadziei, y miłości ku Bogu pomnażał, z tey miłości we wſzyſtkie iemu nayprzyiemnieyſze cnóty, y iego zwami

otrzymał, kochał, y wychwalał na wieki wieczne.

A Duſze wiernych zmarłych przez miłoſierdzie Boſkie niech odpoczywaią w pokoiu.

Wieczne odpoczywanie racz im dać Panie, á światłość wiekuiſta niechay im świeci na wieki.

Pieśń Brzmi w ſercu trwoga &c z Rozdziału X.

Albo na odmianę Boże kocham cię &c: *tamże.*

LITANIA

o Nayświętszey Dobroci Boskiey.

KYrye eleyson, Chryste eleyson, Boże miłosierny usłysz nas, Boże miłosierny wysłuchay nas.

Boże miłosierny w Troycy Swiętey iedyny przez nieskończone miłosierdzie Twoie, *Zmiłuy się nad:*

Boże miłosierny, ktoryś nas z nikczemności wieczney wyprowadził. *Zmiłuy się nad nami*

Boże miłosierny, ktory dla nas Niebo y ziemię słońcem, y gwiazdami oświecasz. *Zmiłuy się nad na:*

Boże miłosierny, ktory dla nas żywność y wygodę z ziemi przedziwnie wyprowadzasz. *Zmiłuy:*

Boże miłosierny; ktoryś dla odkupu zgubionego świata Syna swego zesłał. *Zmiłuy się nad nami.*

Boże miłosierny, ktoryś nas Chrztem

Swiętym sobie poświęcił, y za dzieci przyiął. *Zmiłuy się nad na:*

Boze miłosierny, ktorys nas z milionow niewiernych wyłączył, y do Swiętey wiary obrał. *Zmiłuy:*

Boże miłosierny, ktory do naznaczonego życia stanu dziwnemi sposobami powołuiesz. *Zmiłuy:*

Boże miłosierny, ktory od grzechu y potępienia łaską twoią odwodzisz *Zmiłuy się nad nami*

Boże miłosierny, ktory upamiętania grzesznika czekasz. *Zmiłuy się.*

Boże miłosierny, ktory upadłym czas do pokuty miłosiernie, daiesz. *Zmiłuy się nad nami.*

Boze miłosierny, ktory mizernego człowieka w ciemnościach oświecasz. *Zmiłuy się nad nami.*

Boże miłosierny, ktory na nawroconych garnących się do ciebie Oycowską dobrocią przyimuiesz *Zmiłuy się nad nami.*

Boże miłosierny, ktory kochaiących ciebie do wieczney chwały przypuszczasz. *Zmiłuy się nad:*
Boże miłosierny, w ktorego rękach są wszystkie szczęścia y przypadki nasze. *Zmiłuy się nad nami.*
Boże miłosierny, iedyna pociecho w utrapieniach. *Zmiłuy się nad:*
Boże miłosierny, iedyna obrono w prześladowaniach *Zmiłuy się:*
Boże miłosierny, iedyna folgo strapionemu sercu. *Zmiłuy się nad:*
Boże miłosierny, iedyna pomocy w smutkach y wątpliwościach. *Zmiłuy się nad nami.*
Boże miłosierny, iedyna nadzieio we wszystkich nieszczęściach. *Z:*
Boże miłosierny, iedyne naywyższe dobro moie, niestworzone y wieczne. *Zmiłuy się nad nami.*
Boże miłosierny, iedyna miłości y celu naszego serca. *Zmiłuy się n:*
[Boże] miłosierny, ktorego dobroci

żadne

żadne stworzenie wychwalić nie może. *Zmiłuy się nad nami.*
Boże miłosierny, ktorego miłosierdzia pełna iest ziemia. *Zmiłuy się:*
Boże miłosierny, ktorego Chwały Niebo ogarnąć nie może. *Zmił:*
Boże miłosierny, w mizernym życiu naszym *Zmiłuy się nad nami.*
Boże miłosierny, w okropną godzinę śmierci. *Zmiłuy się nad nami.*
Boże miłosierny, na straszliwym sądzie Twoim. *Zmiłuy się nad na:*
Niech się podoba Nayświętszey Dobroci y miłosierdziu Twemu wysłuchać prozby nasze. *Zmiłuy się:*
Od ślepoty duszy y serca. *Wybaw:*
Od zatwardziałości w grzechach. *Wybaw nas Panie.*
Od grzechu śmiertelnego *Wybaw:*
Od potępienienia wiecznego *Wyb:*
Przez Krew y Mękę Syna Twego. *Wybaw nas Panie.*
Przez pokorę y niewinność Nayświętszey

świętszey

świętszey Matki Jego. *Wybaw,*
Przez przyczynę dziewięci chorow Aniołow. *Wybaw nas Panie.*
Przez zasługi wszystkich Swiętych Twoich. *Wybaw nas Panie*
Boże miłosierny, bądź nam miłościw. *Przepuść nam Panie.*
Boże miłosierny, bądź nam miłościw, *Wysłuchay nas Panie.*
Boże miłosierny, bądź nam miłociw. *Zmiłuy się nad nami.*
Zmiłuy się nad nami.
Zmiłuy się nad nami.

MODLITWA.

Do Nayświętszey Opatrzności Boskiey.

NAypewnieysza nadzieio nasza, miłosierny Boże, ktory wieczną mądrością twoią widzisz nie tylko skrytości serc, ale y wszystkie potrzeby nasze, Twoiey ia Opatrzności Nayświętszey oddaię y duszę, y ciało, y to życie doczesne, y następuiącą wieczność: widzisz

dzisz niedostatki moie w tym życiu, widzisz niebespieczeństwa do otrzymania wiecznego! zmiłuy że się nademną, tak mnie opatruy w szczęśliwośc doczesną abym nie utracił wieczney. O bogactwa zbyteczne nie proszę, żebym w nich nie zapominał ciebie: ale też ubóstwa wielkiego lękam się, żebym w nim nie żalił się na ciebie; lecz ty wiesz, czego mi potrzeba na świecie, abym cię przez to otrzymał w Niebie Zgadzam się z Nayświętszą Opatrznością twoią y całe oddaię: ale przecie proszę, niech będę szczęśliwszym u ciebie, niżeli na powietrzu ptaki, które ty codziennie żywisz; niżeli rybki w morzu, które opatruiesz; niżeli kwiatki w polu, które tak pięknie przyodziewasz, y zdobisz. Niech mam z dobroci twoiey potrzeby doczesne, żebym się przez nie dosłużył tobie z nie dziękować,

kować ciebie kochać, ciebie wielbić, ciebie z całym niebem wychwalać w ſzczęśliwości wieczney.

Do Swiętych Patronów.

NAyświętſza Marya, y wy wſzyſcy Swięci, którzyście cudowney Opatrzności Boga doznawali na świecie, teraz iuż z nim żyiąc w niebie uproście mi ratunek, wſpomożenie, łaſkę we wſzyſtkich potrzebach, abym ſię y tu z iego Nayświętſzey Opatrzności cieſzył, y tam z wami za nię wychwalał go na wieki.

o Swiętych Apoſtołach.

SPraw proſiemy Wſzechmogący wieczny Boże, abyśmy żadnemi nie byli ſkołatani troſkami, któryches na Apoſtolſkiego wyznania opoce utwierdził.

Do Swiętego Auguſtyna.

JAſne światło w Kościele Bożym Auguſtynie Swięty, oświeć ciemności ſerca mego, abym tak mocno

no iako ty zakochał ſię w Bogu, ożycz mi twego ogniſtego ſerca: niech goreię, niech pałam, aż z niszczeię na ziemi, á zacznę goreć miłością w wieczności.

Do Swiętego Dominika.

MOcna Kościoła Bożego podporo Dominiku Swięty, zapal świat, y ſerca naſze oziembłe, abyśmy ſię rozgorywali miłością ku Bogu, w tey miłości pomnażali w cnóty á przez nie dążyli do oyczyzny wieczney.

Do Swiętego Franciſzka Seraf ickiego.

NAyubożſzy Franciſzku Swięty, u którego doſtatki Bog, ſkarbem miłość Chryſtusowa: uproś mi też łaſkę, niech mam ufność w Opatrzności Niebieſkiey, y naywiękſzą radość z Jezusowey miłości.

o Swiętym Ignacym.

BOże któryś na pomnożenie więkſzey Imienia twego chwały, przez

przez Swiętego Ignacego Kościoł woiuiący nowym posiłkiem umocnił, day abyśmy za iego pomocą, y przykładem, woiuiąc na ziemi, z nim koronę otrzymali w Niebie.

o Swiętym Kaietanie.

WSzechmogący y wieczny Boże, ktoryś Swiętego Kaietana Wyznawcę w twoiey Opatrzności dziwnie ufaiącego, nauczył ziemskiemi rzeczami pogardzać, á w dary niebieskie obfitować, użycz nam, abyśmy, ktorzy iego pamiątkę obchodziemy, niebieskiey iego Opatrzności obrony doznawali, á do wiekuistych dobr usilnie pragneli. Przez Pana naszego, &c.

A Dusze wiernych zmarłych przez miłosierdzie twoie &c.

Wieczne odpoczywanie racz im dać Panie &c.

Pieśń Do ciebie Panie &c. z Rozdziału X.

NA

NA WTOREK.

LITANIA

o Nayświętszey Dobroci Boskiey. *ta sama ktora wczoray.*

MODLITWA.

PRzybyway Duchu Przenayświętszy Boże utwierdzay we mnie wiarę, y nadzieię ku tobie, mądrością wieczną rozum moy obiaśniay, abym wiedział czym się mam przypodobać tobie, ogniem miłości twoiey serce moie rozpalay, abym wszystko czynił ochotnie, co iest przyiemnego tobie, á osobliwie broń mnie od grzechu przeciwnego tobie, w smutkach cieszy w utrapieniach ratuy, w niebespieczeństwach wspomagay, w wątpliwościach obiaśniay, błędnego kieruy, rządź mną według wieczney twoiey miłości, doprowadź z tego świata do szczęśliwey Wieczności, abym ci tam dziękczynienie,

nienie, y powinną chwałę oddawał na wieki.

Do Nayświętszey Maryi.

POdnoszę westchnienia moie, z głębokości tey ziemi, wołam do ciebie nayczystsza oblubienico Ducha nayświętszego niepokalana Marya, przyczyniay się tam za mnie, upraszay mi łaski, któreby mnie wspomagały w tym życiu, á do wiecznego doprowadziły sczęśliwie.

o Swiętym Jerzym Męczenniku.

WOdzu nasz naymilszy, ukochany Iezu, pod którego znakiem S. Jerzy odważnie woiował, y Męczeńską koronę chwalebnie otrzymał, przez zasługi iego proszę przyimiy mię pod chorągiew twoią, á day wiernie służyć, abym się dosłużył wieczney chwały w niebie.

Do S. Wincentego Ferreryusza.

GOrliwy Apostole, y w nawracaniu dusz ludzkich szczęśliwy, miey

miey y na mnie staranie, uproś m do słuchania słów Boskich ochotę tych obfity pożytek tu w śmiertelnym życiu, y na wieczne lata.

Do S. Antoniego z Padwy.

PRzyiemny sługo Boski, Święty Antoni, który między innemi od Boga darami, tym osobliwie słyniesz; że smutnym zgubione rzeczy dopomagasz znaydować: ratuy mnie w tym zawsze· ale y przez grzechy moie straconą u Boga łaskę dopomoż odzyskać, według niey życie prowadzić, y otrzymać zbawienie.

o Swiętym Nepomucenie.

WYsłuchay łaskawie, upraszam miłosierny Boże, prozby moie pokorne, które na cześć Swiętego Nepomucena Męczennika twego oddaię, abym iego zasługami, y przyczyną wzmocniony, od wszelkiey hańby y niesławy doczesney, y wieczney był wolnym w tym życiu,

ciu, przy śmierci z grzechów uſprawiedliwiony zupełnie, á potym bez przeſzkody do wieczney oyczyzny przyięty

o Swiętym Janie z Dukli.

BOże, ktoryś wiernego ſługę twego, á ziomka naſzego S. Jana Wyznawcę wybornemi pokory, cierpliwości, y gorliwości o zbawienie duſz ludzkich darami przyozdobić raczył, dopomoż mi, abym naśladuiąc cnot iego, przez niego doſtąpił szczegulney pomocy, y obrony, na ziemi, á potym z nim wieczney w niebie nadgrody. Przez Pana naſzego Jezusa Chryſtusa, ktory z tobą w iedności Ducha S. żyie, y króluię na wieki wieczne. Amen.

A Duſzę wiernych zmarłych &c.

Wieczne odpoczywanie racz im dać Panie &c.

Pieśń

Pieśń Boże kocham cię &c. z Rozdziału X.

Albo na odmianę Do ciebie Panie &c:

Albo O Boże wieczny: &c.

NA SRZODĘ.

LITANIA
O wſzyſtkich Swiętych.

KYrie eleyſon, Chryſte eleyſon,
Kyrye eleyſon.
Chryſte uſłyſz nas,
Chryſte wyſłuchay nas,
Oycze z Nieba Boże, *Zmiłuy ſię nad:*
Synu Odkupicielu świata Boże, *Zm:*
Duchu Swięty Boże. *Zmiłuy ſię nad:*
S. Troyco iedyny Boże, *Zmiłuy ſię:*
Swięta Marya, *Modl ſię za nami.*
Swięta Boża Rodzicielko, *Modl ſię:*
Swiata Panno nad Pannami, *Modl:*
Swięty Michale, *Modl ſię za nami.*

Swięty Gabryelu, *Modl się za nami.*
Swięty Rafale, *Modl się za nami.*
Wszyscy Swięci Aniołowie y Archaniołowie, *Modlcie się za nami.*
Wszyscy Swięci Niebiescy Duchowie, *Modlcie się za nami.*
Swięty Janie Chrzcicielu, *Modl się:*
Swięty Jozefie, *Modl się za nami.*
Wszyscy Swięci Patryarchowie y Prorocy, *Modlcie się za nami.*
Swięty Pietrze, *Modl się za nami.*
Swięty Pawle, *Modl się za nami.*
Swięty Jędrzeju, *Modl się za nami.*
Swięty Jakobie, *Modl się za nami.*
Swięty Janie, *Modl się za nami.*
Swięty Tomaszu, *Modl się za nami.*
Swięty Jakobie, *Modl się za nami.*
Swięty Filippie, *Modl się za n*
Swięty Bartłomieiu *Modl się za*
Swięty Mateuszu *Modl się za n*
Swięty Szymonie, *Modl się za n*
Swięty Tadeuszu, *Modl się za n*
Swięty Macieiu, *Modl się za n*

Swięty

Swięty Barnabo, *Modl się za nami,*
Swięty Łukaszu, *Modl się za nami.*
Swięty Marku, *Modl się za nami.*
Wszyscy Swięci Apostołowie y Ewangelistowie, *Modlcie się za na:*
Wszyscy Swięci Uczniowie Pańscy, *Modlcie się za nami.*
Wszyscy Swięci niewinni Młodzieniaszkowie, *Modlcie się za nami.*
Swięty Szczepanie, *Modl się za nam:*
Swięty Wawrzyńcze, *Modl się za n:*
Swięty Wincenty, *Modl się za nam:*
Swięty Woyciechu, *Modl się za na:*
Swięty Stanisławie, *Modl się za na:*
Swięty Wacławie, *Modl się za nami.*
Swięty Floryanie, *Modl się za nami.*
Swięci Fabianie y Sebastyanie, *Modlcie się za nami.*
Swięci Kosma y Damianie, *Modlcie:*
Swięci Gerwazy, y Protazy, *Modlc:*
Wszyscy Swięci Męczennicy, *Modlcie się za nami.*
Swięty Sylwestrze, *Modl się za na:*

Swięty

Swięty Grzegorzu, *Modl się za nam:*
Swięty Ambroży, *Modl się za nami.*
Swięty Augustynie, *Modl się za na:*
Swięty Hieronimie, *Modl się za na:*
Swięty Marcinie, *Modl się za nami.*
Swięty Mikołaiu, *Modl się za nami.*
Wszyscy Swięci Biskupi y Wyznawcy, *Modlcie się za nami.*
Wszyscy Swięci Doktorowie, *Mod:*
Swięty Benedykcie, *Modl się za na:*
Swięty Antoni, *Modl się za nami.*
Swięty Dominiku, *Modl się za nam:*
Swięty Bernardzie, *Modl się za na:*
Swięty Franciszku, *Modl się za na:*
Swięty Jacku, *Modl się za nami.*
Swięty Ignacy, *Modl się za nami.*
Swięty Xawery, *Modl się za nami.*
Swięty Stanisławie, *Modl się za na*
Swięty Aloyzy, *Modl się za nam*
Wszyscy Swięci Zakonnicy y Pustelnicy, *Modlcie się za nami.*
Swięta Anno, *Mool się za nami.*
Swięta Marya Magdaleno, *Modl się:*

Swięta Łucyo, *Modl się za nami.*
Swięta Agnieszko, *Modl się za nam:*
Swięta Cecylio, *Modl się za nami.*
Swieta Katarzyno, *Modl się za nam:*
Swięta Barbaro, *Modl się za nami.*
Swięta Jadwigo, *Modl się za nami.*
Swięta Elżbieto, *Modl się za nami.*
Wszystkie Swięte Panny y Wdowy, *Modlcie się za nami.*
Wszyscy Swięci y Swięte Boże, *Przyczyńcie się za nami.*
Bądź nam miłościw: *Odpuść nam P.*
Bądź nam miłościw: *Wysłuchay nas:*
Od wszystkiego złego, *Wybaw nas:*
Od grzechu każdego, *Wybaw nas:*
Od gniewu twego, *Wybaw nas Pa:*
Od powietrza głodu, ognia, y woyny, *Wybaw nas Panie.*
Od nagłey y niespodziewaney śmierci, *Wybaw nas Panie.*
Od sideł diabelskich, *Wybaw nas P.*
Od gniewu, nienawiści, y wszelkiey złey woli, *Wybaw nas Panie.*

Od ducha nieczystego, *Wybaw nas:*
Od piorunow y gwałtowney niepogody, *Wybaw nas Panie.*
Od potępienia wiekuistego, *Wyba:*
Przez taiemnicę Swiętego Wcielenia Twego, *Wybaw nas Panie.*
Przez narodzenie Twoie, *Wybaw:*
Przez Chrzest y Swięty post twoy, *Wybaw nas Panie.*
Przez Krzyż y mękę twoię, *Wyba:*
Przez śmierć y pogrzeb twoy, *Wy:*
Przez Swięte Zmartwychwstanie Twoie, *Wybaw nas Panie.*
Przez cudowne Wniebowstąpienie twoie, *Wybaw nas Panie.*
Przez Ducha Swiętego Pocieszyciela zesłanie, *Wybaw nas Panie.*
W dzień sądu Twego, *Wybaw nas.*
My grzeszni wołamy, *Wysłuchay n:*
Abyś nam grzechy odpuścić raczył, *Wysłuchay nas Panie.*
Abyś karanie od nas oddalić raczył, *Wysłuchay nas Panie.*

Abyś

Abyś nas do pokuty prawdziwey przyprowadzić raczył, *Wysłuch:*
Abyś Kościoł Twoy Swięty sprawować raczył, *Wysłuchay nas P.*
Abyś Namiestnika przednieyszego Apostolskiego, y wszystkie Duchowne stany w Swiętey pobożności zachować raczył, *Wysłu:*
Abyś nieprzyiacioły Kościoła Swiętego poniżyć raczył, *Wysłuchay:*
Abyś Krolom y Panom Chrześciańskim pokoy y zgodę prawdziwą dać raczył. *Wysłuchay nas Panie.*
Abyś wszystkiemu ludowi Chrześciańskiemu pokoy y iedność darować raczył, *Wysłuchay nas Pa*
Abyś też nas samych w służbie świętey utwierdzić raczył, *Wysł*
Abyś myśli nasze ku niebieskich rzeczy pożądaniu podnieść raczył, *Wysłuchay nas Panie.*
Abyś wszystkim dobrodzieiom r... szym wiekuistą zapłatą ucz...

r

ność ich nadgrodzić raczył, *Wy:*
Abyś duſze naſze, braci powinnych y dobrodzieiow naſzych od wſzelkiego zatracenia wyſwobodzić raczył, *Wyſłuchay.*
Abyś urodzaie ziemſkie dać y one zachować raczył, *Wyſłuchay nas.*
Abyś wſzyſtkie wierne zmarłe wiecznego odpocznienia domieścić raczył, *Wyſłuchay nas Panie.*
Abyś proźby naſze miłościwie przyiąć raczył, *Wyſłuchay nas P.*
Synu Boży, Ciebie proſiemy, *Wyſł:*
Baranku Boży, ktory gładziſz grzechy świata, *Przepuść nam Panie.*
Baranku Boży, ktory gładziſz grzechy świata, *Wyſłuchay nas Panie.*
Baranku Boży, ktory gładziſz grzechy świata, *Zmiłuy ſię nad nami.*
Chryſte uſłyſz nas,
Chryſte wyſłuchay nas.
Kyrye eleyſon, Chryſte eleyſon. Kyrye eleyſon.

MO-

MODLITWY.

BOże, ktoremu właſna ieſt zmiłować ſię y grzechy odpuſzczać, przyimy prośby naſze, abyś nas y wſzyſtkich ſług twoich, ktorych więży grzechów krępuią, zmiłowaniem twoim łaſkawie uwolnił.

NIewymowne miłoſierdzie twoie Panie racz nam wyświadczyć, abyś nas od grzechu oczyścił y od karania, ktoreśmy zaſłużyli, wybawił.

PAnie Boże, od ktorego pochodzą Swięte żądze, dobre rady, y ſprawiedliwe ſprawy, racz opatrzyć ſługi twoie takim pokoiem, iakiego świat dać nie może, aby ſerca naſze, y przykazaniom twoim były poſłuſzne, y po oddaleniu trwogi nieprzyiacielſkiey czaſy naſze, za twoią obroną były ſpokoyne.

Wſze-

WSzechmogący wieczny Boże, ktory nad żywemi y umarłemi panuiesz, y nad temi, o ktorych od wieku wiesz, że wiarą, uczynkiem twoiemi bydź maią, miłosierdzie pokazuiesz; prosiemy pokornie Maiestatu Twego, aby ci wszyscy, za ktoreśmy modlitwy czynić umyślili, y ktorzy albo ieszcze na tym świecie ciałem obłożeni żyią, albo się iuż z nim, ciało tu zostawiwszy, rozstali, za przyczyną wszystkich Swiętych twoich z miłościwey łaskawości twoiey wszystkich nieprawości swoich odpuszczenia dostąpili. Przez Pana naszego Jezusa Chrystusa, Syna Twego ktory z tobą żyie y kroluie &c.

Pieśń Do Ciebie Panie &c. z Rozdziału X.

Albo na odmianę Straszliwego Majestatu Panie &c.

Na

Jezu skarbie wiernych, *Zmiłuy się:*
Jezu perło droga, *Zmiłuy się nad:*
Jezu Skarbie doskonałości, *Zmiłuy:*
Jezu dobry pasterzu owiec, *Zmiłu:*
Jezu gwiazdo morska, *Zmiłuy się n:*
Jezu Swiatłości prawdziwa, *Zmił:*
Jezu Mądrości wieczna, *Zmiłuy się:*
Jezu dobroci niezmierna, *Zmiłuy:*
Jezu wesele Aniołow, *Zmiłuy się:*
Jezu Krolu Patryarchow, *Zmiłuy:*
Jezu dawco Ducha Swiętego Prorokom, *Zmiłuy się nad nami.*
Jezu Mistrzu Apostołow, *Zmiłuy:*
Jezu Nauczycielu Ewangelistow, *Zmiłuy się nad nami.*
Jezu mocność Męczennikow, *Zm:*
Jezu Oblubieńcze Panien, *Zmiłuy:*
Jezu Korono wszystkich Swiętych, *Zmiłuy się nad nami.*
Miłościw bądź, *Przepuść nam Jezu.*
Miłościw bądź, *Wysłuchay nas Jezu.*
Od wszego złego, *Wybaw nas Jezu.*
Od grzechu każdego, *Wybaw nas:*

N Od

Od gniewu twego, *Wybaw nas Iezu*
Od nagłey y niespodziewaney śmierci, *Wybaw nas Iezu.*
Od morowego powietrza głodu, y woyny, *Wybaw nas Iezu.*
Od sideł szatańskich, *Wybaw nas:*
Od gniewu, nienawiści, y wszelkiey złey woli, *Wybaw nas Iez:*
Od ducha nieczystości, *Wybaw nas:*
Od błyskawicy y zawiechrzenia, *Wybaw nas Iezu.*
Od śmierci wieczney, *Wybaw nas:*
Od przestąpienia przykazań twoich, *Wybaw nas Iezu.*
Od wszelkiego złego przypadku, *Wybaw nas Iezu.*
Przez Taiemnice Swiętego Wcielenia twego, *Wybaw nas Iezu.*
Przez pzzyiście twoie, *Wybaw nas:*
Przez Narodzenie twoie, *Wybaw*
Przez Obrzezanie twoie, *Wybaw*
Przez chrzest y S. post twoy, *Wyb:*
Przez prace twoie, *Wybaw nas Iezu.*
Przez

Przez Biczowanie twoie, *Wybaw:*
Przez Krzyż y mękę twoią, *Wyba:*
Przez śmierć y pogrzeb twoy, *Wy:*
Przez Swięte Zmartwychwstanie twoie, *Wybaw nas Iezu.*
Przez przedziwne w Niebowstąpienie twoie, *Wybaw nas Iezu.*
Przez Koronowanie twoie, *Wyba:*
Przez Uciechy twoie, *Wybaw nas:*
Przez Chwałę twoię, *Wybaw nas:*
Przez Nayświętszą Pannę Matkę twoię, *Wybaw nas Iezu.*
Przez przyczynę wszystkich Swiętych twoich, *Wybaw nas Iezu.*
Baranku Boży, ktory gładzisz grzechy świata, *Przepuść nam Iezu.*
Baranku Boży, ktory gładzisz grzechy świata, *Wysłuchay nas Iezu.*
Baranku Boży, ktory gładzisz grzechy świata, *Zmiłuy się nas nami.*
Iezu Chryste usłysz nas,
Iezu Chryste wysłuchay nas.
Kyrye eleyson, Chryste eleyson, Kyrye eleyson.
Niech

Niech ci ſię kłania utaiony Jezu, wſzelkie ſtworzenie, niebieſkie, ziemſkie, y podziemne, niech upada y cześć oddaie Tobie.

MODLITWA.

NAymilſzy, naywdzięcznieyſzy Jezu, ktoryś z iedyney ku nam ſerca twego miłości, ſamego ſiebie w Nayświętſzym Sakramencie zoſtawił, oświecay mi rozum, zapalay ſerce, wzbudzay wſzyſtkie ſiły, ożywiay całego, abym ci wiernie ſłużył, ciebie nadewſzyſtko kochał, tobie cześć powinną oddawał, ratuy mię w tym życiu, który cię tu przez wiarę wyznaię, niech będę ſzczęśliwym, ciebie rzeczywiście widzieć, y kochać na wieki.

S. Tomaſza z Akwinu.

PRzed tak wielkim Sakramentem
Upadaymy na twarzy.
Niech uſtąpią z Teſtamentem,
Nowym ſprawom iuż ſtarzy:

Wiara będzie ſuplementem,
Co ſię zmyſłom nie zdarzy.
Oyciec z Synem niech to ſprawi
By mu dzięka zabrzmiała:
Niech Duch Swięty błogoſławi,
By ſię iego moc ſtała.
Niech nas naſza wiara ſławi,
Gdzie ieſt wieczna cześć chwała, A.

Pieśń Twoia cześć chwała &c.

Albo na odmianę Kłaniam ci ſię pokornie &c.

MODLITWA.

Do Swiętego Tomaſza z Akwinu.

NIebieſkiey ſzkoły nauczycielu S. Tomaſzu, widziſz nieumiętność moię, czym ſię mam przypodobać Bogu, chcieyże mnie obiaśniać, y nauczyć, abym cnót twoich naśladuiąc, iemu wiernie ſłużył, i mu ſię przez wſzyſtkie ſprawy moie podobał, y na wieki otrzymał, iako naywyżſze y wieczne ſzczęście naſze.

o Swiętym Staniſławie Koſtce.

BOże ktoryś między innemi mądrości twoiey cudami, y w młodziuchnym wieku doyrzałey świątobliwości łaſką obdarzył, day nam proſiemy, abyśmy za Swiętego Staniſława przykładem, czas przez uſilną pracę nadgradzaiąc, do wiecznego odpoczynku dążyli.

BOże ktoryś przez Anielſkie ręce Swiętego Staniſława Koſtkę nayświętſzym Syna twego ciałem poſilił, wyświadcz nam tę łaſkę za przyczyną iego, abyśmy w Kśięgę żywota wpiſani, pełni zaſług w niebie otrzymać cię mogli.

BOże ktoryś Swiętego Staniſława Koſtkę między pierwſzemi Oyczyzny naſzey dać nam za obrońcę raczył, ſpraw miłościwie, abyśmy przez iego zaſługi od wſzelkiego niebeſpieczeńſtwa wolni w tym życiu zoſtaiąc, wiecznego doſtąpili pokoiu.

pokoiu. Przez Pana naſzego, Amen.

Do Swiętey Maryi Magdaleny.

PRzedziwny pokutuiących przykładzie, y wzgardy świata wzorze, S. Marya Magdaleno, ktoraś z nauk Jezuſowych naylepſzą cząſtkę obrała, iż opłakawſzy grzechy, porzuciwſzy światowe prożności, zakochałaś śię w naywyżſzym dobru ſwoim Bogu, y u nóg Jezuſowych prawdziwą uciechę znalazłaś. Dopomoż y mnie oderwać śię od obłudnego świata; grzechy zbawiennie przy ſtopach tegoż Zbawiciela opłakać, y w nim śię zakochać ſtatecznie: á potym bydź przyiętym na wieki do miłości iego: Amen.

Nabożeńſtwo do inſzych Swiętych na dzień dziśieyſzy maſz niżey.

NA PIĄTEK.
WESTCHNIENIA.

Które czynić możesz tym sposobem iak litanie mawiamy.

SErce Jezusowe, *Wysłuchay mię.*
Serce Jezusowe, *Użal się nademną*
Serce Jezusowe miłością goreiące, *Zmiłuy się nademną.*
Serce Jezusowe naygodnieysze,
Serce Jezusowe nayświętsze,
Serce Jezusowe nayukochańsze,
Serce Jezusowe w dobroci nieprzebrane,
Serce Jezusowe w miłości niepoięte,
Serce Jezusowe nayłaskawsze,
Serce Jezusowe naymiłosierniejsze,
Serce Jezusowe ucieczko nasza,
Serce Jezusowe nadzieio nasza,
Serce Jezusowe kochanie nasze,
Serce Jezusowe uspokoienie nasze,
Serce Jezusowe obrono nasza,
Serce Jezusowe pociecho nasza,

Serce

uspokoienie, y zbawienie wieczne.

o Swiętym Xawerym.

BOże, któryś Indyiskie narody Swiętego Franciszka Xawiera kazaniami, y cudami do kościoła twego przyłączyć raczył, spraw miłosiernie, żeby ktorego chwalebne zasługi czciemy, tegośmy przykładów y cnót naśladowali.

o Swiętym Aloyzym.

NIebieskich darów dawco Boże, któryś w Anielskim młodzieniaszku Aloyzym przedziwną życia niewinność z równą pokuty ostrością połączył, upraszam pokornie przez zasługi iego, abyśmy przynaymniey pokuiącego naśladowali odważnie. Przez Pana naszego Jezusa Chrystusa &c.

Pieśń Boże w Dobroci &c.

Albo na odmianę Boże kocham cię &c

Szczegulną miey pamięć o Umarłych za ktorych masz nabożeństwo niżej w Rozdziale: VIII.

NA

NA SOBOTĘ.

Obiaśnienie

O godzinkach Niepokalanego Poczęcia Nayświętszey Maryi.

Nlwiedzieć z iakiego nabożeństwa niektorzy zaczęli ganić godzinki o niepokalanym poczęciu Nayświętszey Maryi, y udawać, iakoby były nieważne, nie approbowane od Kościoła Bożego. Więc miey obiaśnienie o nich.

Te godzinki są złożone y napisane od Wielebnego Brata Rodrykwesa przedziwney niewinności, pokory, świątobliwości Zakonnika Towarzystwa Jezusowego, ktoremu Nayświętsza Marya widomie się pokazywała, i zachęciła do napisania ich. Co on pełny gorącości ducha z radością uczynił: i niemi codziennie wychwalał nayniewinnieyszą Pannę poki się do wieczności nie przeniosł R. 1617. ✱

✱ Philippus Alegambes in Biblioth: scriptorum Soc. Jesu pag: 22. Editione Antverp: Anno 1643.

W krotce od sług pobożnych Maryi przetłumaczone na rożne języki, rozeszły się między wierne Narody wychwalaiące niemi nayświętszą niewinność niepokalaney Panny. Approbował ie, i władzą swoią Apostolską potwierdził Innocenciusz XI. per Breve Apostolicum, *pisząc do Leopolda Cesarza Roku 1678. dnia 18. Grudnia. Potym do inszych o nich te słowa wyraża:* Niech godzinki niepokalanego Poczęcia mawiaią od Stolicy approbowane z Hymnem S. Kazimierza podobnie approbowanym, albo maiącym się approbować, osobliwie dla zachowania i utrzymania niewinności. ✱.

✱ *Const:* 85. Creditæ nobis *Edit: Anno* 1680. *Exstat in Bullario Rom: Edit Romæ* 1734 *pag:* 133. *Tomo* 8. *Cons:* 18. *pro Juventute ad vitam Sacerdotalem educanda.*

*Te więc godzinki bardzo pięknym nabożeńſtwem i weſtchnieniami napełnione: tudzież przedziwnemi taiemnicami z dawnego Teſtamentu wyrażaiącemi nayświętſze niepokalane poczęcie naydoſtoynieyſzey Matki Bo*ſkiey, bez boiaźni z nabożeńſtwem wielkim odmawiay, upraſzaiąc ſobie o czyſtość ſumnienia, o śmierć ſzczęśliwą, i w inſzych ktorychkolwiek potrzebach: á ratować cię będzie ta naymiłoſierníeyſza niepokalana Panna w życiu i przy śmierci.*

To było napomnienie w Rzymie: aby miaſto ſłow: Pani wyſłuchay modlitwę moię *raczey naſtępuiące mowić:* Pani wſpomagay modlitwę moię. ✠

PIESN

✠ Obſzerniey czytay o tym in Tyrocinio Mariano reimpreſſo Premisliæ. Anno 1767.

PIESN.

Do Nayświętſzey Maryi.

ZAwitay ranna Jutrzenko,
Y grzechow naſzych Lekarko.
Tyś Panią świata, ieſteś y Xiężną,
Anielſką ieſteś Krolową.
Tyś ſama Panią nazwana,
Na przeciw ſtrzałom ſzatana,
Obroń nas ręką niezwyciężoną,
Proſiem bądź za naſzą ſtroną.
Zaſtaw nas tarczą zbawienia,
Mocą twoiego Imienia,
Uſzykuy że nas w mieyſcach bezpiecznych,
Zbiy nieprzyiaciołow wiecznych.
Zowieſz ſię Polſką Krolową,
Bądź nam obroną gotową,
Wyniſzcz z korony ſzkodliwe zdrady,
Sprawuy Senatorſkie rady.
Rycyrſtwem Polſkim, Buławą,

Ty ſama władaſz y ſławą,
Weź nas pod ſwoię świętą obronę,
Oddal Boſki gniew na ſtronę.
O ulubiona od Boga,
Ty nam racz bydź proſta droga,
Dotąd gdzie żywot ieſt doſkonały,
Wprowadź nas do wieczney chwały.
O światłości Apoſtołow,
Męczenńikow, y Wyznawcow,
Modl ſię za nami, bo śmierć przed nami.
Do Ciebie ſię uciekamy.
O Panienko nad Pannami,
Ty ſię racz modlić za nami,
Do Syna ſwego naymileyſzego,
Jezusa Pana naſzego.

GODZIN-

GODZINKI
o Niepokalanym Poczęciu
PANNY MARYI.

I.

ZAczniycie wargi moie chwalić Pannę Swiętą.
Zaczniycie opowiadać cześć iey niepoiętą.
Przybądź mi miłościwa Pani ku pomocy.
A wyrwiy mię z potężnych nieprzyiacioł mocy.
Chwała Oycu y Synowi Jego przedwiecznemu.
Y rownemu im w Bóſtwie Duchowi Swiętemu.
Jak była na początku, y zawſze y ninie.
Niech Bog w Troycy iedyny na wiek wiekow ſłynie.

HYMN.

HYMN.

ZAwitay Pani świata! Niebieska Krolowa,
Witay Panno nad Panny, Gwiazdo porankowa.
Zawitay pełna łaski, przesliczna światłości,
Pani na pomoc świata spiesz się, zbaw nas złości.
Ciebie Monarcha wieczny od wiekow swoiemu,
Za Matkę obrał Słowu Jednorodzonemu.
Przez ktore ziemi okrąg, y Nieba ogniste,
Y powietrza y wody, stworzył przezroczyste.
Ciebie Oblubienicę przyozdobił sobie.
Bo przestępstwo Adama, nie ma prawa w tobie.
℣. Przeyźrał ią Bog, y wybrał ią sobie.

℟.

℟. Y wziął ią na mieszkanie do przybytku swego
℣. Pani wspomagay modlitwę moię
℟. A wołanie moie niech do ciebie przyidzie.

MODLITWA.

SWięta Marya Krolowa Niebieska, Matko Pana naszego Jezusa Chrystusa, y Pani świata, ktora nikogo nieopuszczasz y nikim nie gardzisz, weyźrey na mnie Pani moia łaskawym okiem miłosierdzia twego, á uproś mi u Syna twego miłego, odpuszczenie wszystkich grzechow moich, abym ia, ktory teraz święte twoie y niepokalane poczęcie, nabożnym sercem rozpamiętywam, wiecznego błogosławieństwa zapłatę w Niebie mogł otrzymać. Co niechay da ten, ktoregoś Ty Panno porodziła, Pan nasz Jezus Chrystus, ktory z Oycem, y z Duchem Swiętym żyie y krolnie, w

O Troycy

w Troycy iedyny Bog na wieki wiekow, Amen.

℣. Pani wſpomagay modlitwę moię.

℟. A wołanie moie niech do ciebie przyidzie.

℣. Błogoſławmy Panu,

℟. Bogu Chwała.

℣. A duſze wiernych przez miłoſierdzie Boże, niech odpoczywaią w pokoiu. ℟. Amen.

II.

Przybądź mi miłościwa Pani ku pomocy,

A wyrwiy mię z potężnych nieprzyiacioł mocy.

Chwała Oycu, y Synowi iego, &c.

HYMN.

ZAwitay Panno mądra, Domie Bogu miły

Ktory złoty ſtoł, y ſiedm, kolumn ozdobiły.

Od wſzelakiey zarazy świata ochroniona,

Pierwey

Pierwey Swięta w żywocie Matki niż zrodzona.

Tyś Matką wſzech żyiących, Tyś ieſt Swiętych drzwiami.

Nowa Gwiazdo z Jakoba, Tyś nad Aniołami.

Ogromna czartu ieſteś, w ſzyku oboz ſiły.

Bądź Chrześcian ucieczką y port nieomylny.

℣. Sam ią ſtworzył w Duchu Swiętym.

℟. Y wylał ią na wſzyſtkie dzieła rąk ſwoich.

℣. Pani wſpomagay modlitwę moię.

℟. A wołanie moie niech do ciebie przyidzie.

Modlitwa. Swięta Marya, &c.

III.

Przybądź mi miłościwa Pani ku pomocy.

A wyrwiy mię z potężnych nieprzyiacioł mocy.

Chwała

Chwała Oycu y Synowi, Jego Przedwiecznemu &c.

HYMN.

WItay Arko przymierza, Tronie Salomona.

Tęczo wszechmocną Ręką, z pięknych farb złożona,

Tyś krzak Moyżeszow Boskim ogniem goreiąca.

Rószczko Aaronowa, śliczny kwiat rodząca.

Bramo Rayska zamkniona, Runo Gedeona.

Tyś niezwyciężonego plastr miodu Samsona.

Przystało aby cię Syn tak zacny od winy.

Pierworodney zachował y zmaz Ewiney.

Ktory Ciebie za Matkę obieraię sobie.

Chciał, by przywara grzechu nie postała w tobie.

℣.

℣. Ja mieszkam na wysościach.

℟. Y tron moy w słupie obłoku.

℣. Pani wspomagay modlitwę moię.

℟. A wołanie moie niech do ciebie przyidzie.

Modlitwa. Swięta Marya, &c.

IV.

Przybądź mi miłościwa Pani ku pomocy.

A wyrwiy mię z potężnych nieprzyiacioł mocy

Chwała Oycu, y Synowi iego &c.

HYMN.

WItay Swiątyni Boga w Troycy Jedynego,

Tyś Ray Aniołow, pałac wstydu Panieńskiego.

Pociecho utrapionych, ogrodzie wdzięczności.

O palmo cierpliwości, o cedrze czystości.

Ziemia iesteś Kapłańska, y błogosławiona:

Swięta,

Swięta, y pierworodną zmazą niedotkniona.
Miasto Pańskie, y brama na wschod wystawiona,
Wszelką łaską, iedyna Panno napełniona:
℣. Jak lilia między cierniem.
℟. Tak przyiaciołka moia między córkami Adamowemi.
℣. Pani wspomagay modlitwę moię.
℟. A wołanie moie niech do ciebie przyidzie.

Modlitwa. Swięta Marya, &c.

V.

Przybądź mi miłościwa Pani ku pomocy.
A wyrwiy mię z potężnych nieprzyiacioł mocy.
Chwała Oycu, y Synowi iego, &c.

H Y M N.

Witay Miasto ucieczki, wież utwierdzona.

Dawidowa

Dawidowa basztami, y bronią zmocniona.
Tyś przy poczęciu ogniem miłości pałała.
Przez cię władza piekielnych mocarzow staiała.
O mężna białogłowo, Judyt woiuiąca.
Abizai prawego Dawida grzeiąca.
Rachel ożywiciela Egiptu nosiła,
Nam Zbawiciela świata Marya powiła.
℣. Wszystka piękna iesteś przyiaciołko moia.
℟. A zmaza pierworodna nigdy w tobie niepostała.
℣. Pani wspomagay modlitwę moię.
℟. A wołanie moie niech do ciebie przyidzie.

Modlitwa. Swięta Marya, &c.

VI

Przybądź mi miłościwa Pani ku pomocy.

A

A wyrwiy mię z potężnych nie-
przyiacioł mocy.
Chwała Oycu, y Synowi iego Prze-
dwiecznemu, &c.

H Y M N.

WItay Zegarze, w ktorym nazad
ieſt cofnione.
Słońce dzieſiącią linii, gdy Słowo
Wcielone.
Aby człowiek z padołu powſtał
wywyżſzony,
Nie wiele od Aniołow, ieſt on u-
mnieyſzony.
Słońca tego promieńmi Marya ia-
śnieie,
W poczęciu ſwym iak złota zorza
światłem ſieie.
Między cierniem lilia kruſzy łeb
ſmokowi,
Piękna ś iak w pełni Xiężyc, świecą
człowiekowi.
℣. Jam ſprawiła na Niebie, aby
wſchodziła światłość nieuſtaiąca
R.

℟. Y iako mgła okryłam wſzyſtkę
ziemię.
℣. Pani wſpomagay modlitwę moię.
℟. A wołanie moie niech do ciebie
przyidzie.
Modlitwa. Swięta Marya, &c.

VII

Niech nas Pani twą prozbą do ſie-
bie nawroci.
Jezus Syn twoy, á ſwoy gniew
niech od nas odwróci.
Przybądź mi miłościwa Pani ku
pomocy.
A wyrwiy mię z potężnych nie-
przyiacioł mocy.
Chwała Oycu, y Synowi iego przed-
wiecznemu.
Krownemu im w Bóſtwie Ducho
wi Swiętemu.
Jak była na początku y zawſze y
ninie.
Niech Bog w Troycy iedyny na
wiek wiekow ſłynie.

HYMN.

HYMN.

WItay Matko ſzlachetna, w Panieńſkiey czyſtości.
Gwiazdami uwieńczona, Pani łaſkawości.
Niepokalana, czyſtſza niźli Aniołowie,
Po prawey ręce Krola ſtoiſz w złotogłowie
O Rodzicielko łaſki, nadzieio grzeſzących!
O iaſna gwiazdo morſka! o porcie tonących!
Bramo Rayſka, niemocnych zdrowie w twey obronie,
Niech Boga oglądamy, na gornym Syonie.
℣. Oley wylany o Marya Imię twoie.
℟. A Słudzy twoi, zakochali ſię bardzo w tobie.
℣. Pani wſpomagay modlitwę moię.
℟. A wołanie moie niech do ciebie przyidzie.

Modlitwa.

Modlitwa Swięta Marya, &c.

POLECANIE.

Z Pokłonem Panno święta, ofiaruię tobie.
Te Godzinki, ku więkſzey czci twey; y ozdobie,
Proſząc byś nas zbawienną drogą prowadziła,
A do śmierci nam ſłodką Maryą przybyła, Amen.

Weſtchnienia.

Taćieſt roſzczka, w ktorey ani ſęk pierworodny, ani ſkaza uczynkowey winy nie poſtała.
℣. W poczęciu twoim Panno niezmazanaś zawſze była.
℟. Modl ſię za nami do Oyca ktoregoś Syna porodziła.

MODLITWA.

BOże ktoryś przez Niepokalane Panny Maryi Poczęcie, godne Synowi twemu mieſzkanie zgotował, proſiemy cię, aby, iakoś ią

przez

przez śmierć tegoż Syna przeyrzaną od wszelakiey zmazy zachował, takeś nam też za Jey przyczyną, niepokalanemi przyiść do siebie dopuścił. Przez tegoż Jezusa Chrystusa, ktory z tobą żyie y kroluie na wieki wiekow, Amen.

LITANIA

o Nayświętszey Pannie dla szczęśliwey śmierci.

KYrye eleyson, Chryste eleyson, Kyrye eleyson.
Chryste usłysz nas,
Chryste wysłuchay nas,
Oycze z Nieba Boże, *Zmiłuy się nad:*
Synu Odkupicielu świata Boże, *Zm:*
Duchu Swięty Boże, *Zmiłuy się nad:*
S. Troyco iedyny Boże, *Zmiłuy się:*
Swięta Marya, *Modl się za nami.*
Swięta Boża Rodzicielko, *Modl się:*
Swiata Panno nad Pannami, *Modl:*
Matko Chrystusowa, *Modl się za na:*

Matko

Matko łaski Bożey, *Modl się za nam:*
Matko nayczystsza, *Modl się za nam:*
Matko nayślicznieysza, *Modl się za:*
Matko niepokalana, *Modl się za na:*
Matko nienaruszona, *Modl się za n:*
Matko naymilsza, *Modl się za nami.*
Matko Przedziwna, *Modl się za na:*
Matko Stworzyciela, *Modl się za n:*
Matko Odkupiciela, *Modl się za na:*
Panno rostropna, *Modl się za nami.*
Panno czci godna, *Modl się za nami.*
Panno wsławiona, *Modl się za nami.*
Panno można, *Modl się za nami.*
Panno łaskawa, *Modl się za nami.*
Panno wierna, *Modl się za nami.*
Zwierzciadło sprawiedliwości, *Mo:*
Stolico mądrości, *Modl się za zami.*
Przyczyno naszey radości, *Modl się:*
Naczynie duchowne, *Modl się za n:*
Naczynie poważne, *Modl się za na:*
Naczynie dziwnego Nabożeństwa, *Modl się za nami.*

Rożo

Rożo Duchowna, *Modl się za nami.*
Wieżo Dawidowa, *Modl się za nami:*
Wieżo z kości słoniowey, *Modl się:*
Domie złoty, *Modl się za nami.*
Arko przymierza, *Modl się za nami.*
Forto Niebieska, *Modl się za nami.*
Gwiazdo zaranna, *Modl się za nami.*
Uzdrowienie chorych, *Modl się za:*
Ucieczko grzesznych, *Modl się za:*
Pocieszycielko utrapionych, *Modl:*
Wspomożenie wiernych, *Modl się:*
Krolowa Anielska, *Modl się za nami:*
Krolowa Patryarchow, *Modl się za:*
Krolowa Prorokow, *Modl się za na:*
Krolowa Apostołow, *Modl się za na:*
Krolowa Męczenńikow, *Modl się:*
Krolowa Wyznawcow, *Modl się za:*
Krolowa Panieńska, *Modl się za na:*
Krolowa wszystkich Swiętych, *M:*
Krolowa Krolestwa Polskiego, *Mo:*
Baranku Boży, ktory gładzisz grzechy swiata, *Przepuść nam Panie.*

Baranku Boży, ktory gładzisz grzechy swiata, *Wysłuchay nas Panie.*
Baranku Boży, ktory gładzisz grzechy swiata, *Zmiłuy się nad nami.*
Chryste usłysz nas,
Chryste wysłuchay nas.
Kyrye eleyson, Chryste eleyson.
Kyrye eleyson.

MODLITWA.

POd Twoię obronę uciekamy się Swięta Boża Rodzicielko, naszemi prośbami nie racz gardzić w potrzebach naszych, ale od wszelakich złych przygod racz nas zawsze wybawiać, Panno chwalebna y błogosławiona, Pani nasza Orędowniczko nasza, Pośrzedniczko nasza, z Synem twoim nas poiednay, Synowi swoiemu nas zalecay, twoiemu Synowi nas oddaway.

℣. Modl się za nami Swięta Boża Rodzicielko.

℟.

℟. Abyśmy się stali godnemi obietnic Pana Jezusowych.

ŁAskę twoię prosiemy Panie racz dać w serca nasze, abyśmy, ktorzy za Anielskim Zwiastowaniem, Chrystusa Syna twego wcielenie poznali, przez mękę Jego y Krzyż do Zmartwychwstania chwały byli przyprowadzeni. Przez tegoż Chrystusa Pana naszego, Amen.

Prozba

o śmierć szczęśliwą.

BOże wszystkich rzeczy Panie, w ktorego rękach są wszystkie lata, dni, godziny moie, trwoga serce moie przeraża, gdy myślę że umierać muszę, ale radością się, y nadzieią napełniam, gdy sobie przypominam nieskończone miłosierdzie twoie, gdy przypominam Serce twoie o Jezu miłości ku mnie, y Dobroci nieprzebraney pełne, gdy

przypominam

zypominam serce naynıewinniey-
e, y zasługi Matki twoiey Maryi.
ratzam pokornie przez Dobroć
o nayświętszego Serca, serca Ma-
i, przez chwalebne zasługi moich
więtych Patronów, Swiętego Mi-
ała ze wszystkiemi Aniołami,
więtego Jozefa ze wszystkiemi
triarchami, Prorokami, y Apo-
łami, Swiętego NN. ktorego
nię na sobie noszę ze wszystkie-
i Męczennikami y Wyznawcami,
. Barbary, ze wszystkiemi SS: Pan-
ami. S: Stanisława Kostki ze wszy-
tkiemi niewinniętami całego Nie-
a, proszę cię, abyś mię ratował w
horobie moiey, wgodzinę śmierci
noiey, y przyiął mnie do siebie, a
ym ci tam z temi wszystkiem
więtemi dziękczynienie oddawał
vielbił, y na wieki kochał, Amen.

O

P

o Swiętym Jozefie.

PRzenayświętszey Matki twoiey Oblubieńca zasługami, prosiemy cię Panie, ratuy nas, żebyśmy, czego z włalnych sił dostąpić nie możemy, za iego przyczyną otrzymali. Ktory żyiesz y krolujesz na wieki.

o Swiętey Barbarze.

BOże, ktoryś między innemi wszechmocności twoiey cudami y w Panieńskim wieku odważne Męczeńskie zwycięstwo dać raczył, dopomoż łaskawie, ktorzy się przez chwalebne zasługi Barbary Swiętey, Panny y Męczenniczki do ciebie uciekamy, abyśmy iey cnót naśladując, szczegulney pomocy y ratunku, osobliwie przy śmierci doznali, y ciebie z nią otrzymali wiecznie, Amen.

Miey szczegulną pamięć za zmarłych: o czym masz nabożeństwo w następuiącym rozdziale.

Pieśń

Pieśń Witay Swięta, y poczęta niepokalanie. z *Rozdziału X*

Na dziękczynienie Bogu za przeszły tydzień; á uproszenie Błogosławieństwa na przyszły przydać możesz.

Te Deum laudamus.

ROZDZIAŁ VIII.
Nabożeństwa za Zmarłych.

Obiaśnienie o tym:

TAk na dostąpienie wiecznego zbawienia, iako na uproszenie ktoreykolwiek łaski, choćby w naycięższych, y zdesperowanych potrzebach, bardzo nam skuteczne iest nabożeństwo za Dusze w czyscu zostaiące. Gdyż te iuż są naznaczone do Nieba, tylko ieszcze, (że tam nic skażonego dostać się nie może) wypłacaią się sprawiedliwości Boskiey za ułomności swoie. W czym ieżeli im dopomagamy przez

 modlitwy,

modlitwy, iałmużny, umartwienia y nabożeństwa nasze: czego nam potrzeba, wyprasząią dla nas u Boga ieszcze w tym czyścowym więzieniu, á dopieroż gdy się dostaną przed Niego do wiekuistey chwały.

Oprocz zaś inszych Dusz, za ktore nabożeństwo odprawować będziesz, y ia pokornie upraszam, y Ten, ktory się o tę Książkę postarał, abyś szczegulnie miłosierdziu Boskiemu zalecał Dusze, ktorych tu Imiona wyrażam: Jozefa, Konstancyi, Bilthildy, Jana, Jana, Ewy, Maryanny, Elżbiety, Teressy, *y wszystkich z bractwa S ca Jezusowego, Trzeciey Reguły Franciszka; tudziesz Sodalitatis, inszych Bractw Nayświętszey M.*

LITANI

LITANIA
Za Dusze zmarłych.

KYrye eleyson, Chryste eleyson.
Kyrye eleyson.
Chryste usłysz nas.
Chyste wysłuchay nas.
Oycze z nieba Boże, *Zmiłuy się nad nami, y wszystkiemi wiernemi zmarłemi.*
Synu Odkupicielu świata Boże, *Zmiłuy się nad nami, y wszystkiemi wiernemi zmarłemi.*
Duchu Swięty Boże, *Zmiłuy się nad nami, y wszystkiemi wiernemi zmarłemi.*
Swięta Troyco iedyny Boże, *Zmiłuy się nad wszystkiemi wiernemi zmarłemi.*
Swięta Marya, *Modl się za wierne zmarłe.*
Swięta Panno nad Pannami, *Modl się za niemi.*

Swięty Michale, *Modl się za niemi.*
Wszyscy Swięci Aniołowie y Archaniołowie, *Modlcie się za niemi.*
Swięty Janie Chrzcicielu, *Modl się:*
Swięty Pietrze, *Modl się za niemi.*
Swięty Pawle, *Modl się za niemi.*
Swięty Janie, *Modl się za niemi.*
Wszyscy Swięci Apostołowie y Ewangelistowie, *Modlcie się za nie:*
Swięty Szczepanie, *Modl się za niem:*
Swięty Wawrzyńcze, *Modl się za ni:*
Wszyscy Swięci Męczennicy, *Modlcie się za niemi.*
Swięty Grzegorzu, *Modl się za niemi*
Swięty Ambroży, *Modl się za niemi.*
Wszyscy Swięci Biskupi y Wyznawcy, *Modlcie się za niemi.*
Swięta Marya Magdaleno, *Modl*
Swięta Katarzyno, *Modl się za nie*
Wszystkie Swięte Dziewice y Wdowy, *Modlcie się za niemi.*
Miłościw bądź, *Odpuść im Jez*
Od wszego złego, *Wybaw ich Jez*

Od

Od gniewu twego, *Wybaw ich Jez:*
Od mocy diabelskich, *Wybaw ich.*
Od utrapienia ognistego, *Wybaw:*
Od krainy cienia śmierci, *Wybaw:*
Przez nayświętsze Poczęcie twoie, *Wybaw ich Jezu.*
Przez Narodzenie twoie, *Wybaw:*
Przez Naysłodsze Imię twoię, *Wyb:*
Przez Swięte Rany twoie, *Wybaw:*
Przez Naydroższą Krew twoią, *W:*
Przez śmierć twoią, *Wybaw ich Je:*
My grzeszni Ciebie prosiemy, *Wysł:*
Ktoryś Maryą Magdalenę z grzechow rozwiązał, *Ciebie prosiemy, wysłuchay nas Panie.*
Abys Rodzicow krewnych, y Dobrodzieiow naszych od mąk piekielnych wyzwolić raczył. *Ciebie prosiemy wysłuchay nas Panie.*
Abyś ich pożądanie wykonać raczył, *Ciebie prosiemy, wysłuchay*
Aby im iasne zastępy Anielskie wspomożeniem były, *Ciebie pr*

Aby

Aby im huſce Patryarchow z ratunkiem zaſzły. *Ciebie proſiemy, wyſłuchay nas Panie.*

Aby ich chor chwalebny Apoſtolſki przyiął. *Ciebie proſiemy wyſł:*

Aby ich woyſko tryumfuiące iaśniejących Męczenników z radością witało, *Ciebie proſiemy wy:*

Aby ich Swiętych Wyznawcow mnostwo do wiecznego pokoiu doprowadziło, *Ciebie proſiemy:*

Aby ſię zgromadzenie niewinnych do nich przyłączyło, *Cieb e pro:*

Abyś ſię nad wſzyſtkiemi wiernemi zmiłować raczył, *Ciebie proſiemy:*

Abyś ich na prawicę twoię w towarzyſtwo wybranych przyłączyć raczył, *Ciebie proſiemy wyſłuchay:*

Synu Boży źrodło litości, *Ciebie proſiemy wyſłuchay nas Panie.*

Krolu wieczney Chwały, *Ciebie proſiemy, wyſłuchay nas Panie.*

Ktory

Ktory maſz klucze śmierci, y żywota, *Ciebie proſiemy wyſłuchay:*

Baranku Boży, ktory gładziſz grzechy świata. *Day im wieczne odpoczywanie.*

Baranku Boży, ktory gładziſz grzechy świata. *Day im wieczne odpoczywanie.*

Baranku Boży, ktory gładziſz grzechy świata *Day im wieczne odpoczywanie.*

Chryſte uſłyſz nas.

Chryſte wyſłuchay nas.

Kyrye eleyſon, Chryſte eleyſon.

Kyrye eleyſon.

PSALM 120.

Z Głębokości wołałem ku Tobie Panie; Panie wyſłuchay głos moy!

Niech będą uſzy Twoie nakłonione na głos modlitwy moiey.

Jeżeli Panie będzieſz uważ ł nieprawości: Panie á ktoż ſię oſtoi?

 Albo.

Albowiem u Ciebie ieſt zlitowanie: dla zakonu twego czekałem cię Panie.

Czekała cierpliwie duſza moia na słowa Iego: ufała duſza moia w Panu.

Bo u Pana ieſt miłoſierdzie. y obfite u niego odkupienie.

A on odkupi Izraela: ze wſzyſtkich nieprawości Iego.

Wieczne odpoczywanie racz im dać Panie.

A światłość wiekuiſta niechay im świeci na wieki.

A duſze wiernych zmarłych przez miłoſierdzie Boſkie niech odpoczywaią w pokoiu.

MODLITWA.

Za Rodzicow, Krewnych, Dobrodzieiow, y przyiacioł

BOże, ktoryś nam Oyca Matkę, y Przodkow naſzych czcić rozkazał, á krewnych, przyiacioł, dobrodzieiow,

brodzieiow, y znaiomych ratować; Zmiłuy ſię łaſkawie, nad duſzami rodzicow moich, NN. y wſzyſtkich, za ktorych powinienem ſię modlić, albo ktore moiey modlitwy potrzebuią. Odpuść im miłoſiernie grzechy, wybaw z czyſcowego więzienia, á mnie dopomagay, żebym Ciebie z niemi w Niebie na wieki wychwalał, Amen.

BOże odpuſzczenia dawco, y ludzkiego zbawienia miłośniku, proſiemy łaſkawości Twoiey, abyś naſzych Rodzicow, Braci, Krewnych, Dobrodzieiow, y wſzyſtkich ktorzy mego ratunku czekaią: za przyczyną błogoſławioney zawſze Panny, ze wſzyſtkiemi Swiętemi, do wiecznego Błogoſławieńſtwa przyiąć łaſkawie raczył: przez krew wylaną, y śmierć podiętą Syna Twego, Zbawiciela naſzego.

Za

P6

Za ktorychkolwiek umarłych.

ZMiłuy się nayłaſkawſzy Jezu, nad Duſzami w czyſcu zatrzymanemi, dla ktorych odkupienia poſtać ludzką przyiąłeś y śmierć nayokrutnieyſzą podiął, á teraz ratunku niemaią; zmiłuy się nad ięczeniem, ktore do ciebie podnoſzą, á przez moc męki Twoiey, odpuść im karania, zaſtąp zaſługami twoiemi, czego im nie doſtaie do wiekuiſtey chwały. Poday Rękę Nayświętſzą y wyprowadź ie na mieyſce ochłody, światłości, y pokoiu. Przez niewinność, pokorę, y zaſługi Nayświętſzey Matki, y wſzyſtkich Swiętych twoich, Amen.

Inſze nabożeńſtwa za Duſze w Czyſcu zatrzymane ofiaruy Bogu te ſame, ktore maſz wyżey we ſrzodę 185. w piątek, 204. y w ſobotę 210. powſzedne.

ROZDZIAŁ

ROZDZIAŁ IX.

NABOZENSTWA w rożnych potrzebach.

MODLITWA *w każdym utrapieniu ſłużąca.*

PRzed oczy twoie Panie winy naſze ſkładamy, á karanie ktore za nie odbieramy przyrownywamy.

Jeżeli uważamy złości ktoreśmy popełnili, mniey daleko cierpiemy niżeliśmy zaſłużyli.

Cięższe to ieſt, do czego się znamy bydź winnemi; lżeyſze to co ponośimy.

Karę z grzechy dobrze czuiemy, á przecie grzeſzyć poprzeſtać nie chcemy.

W pośrod plag twoich, niedołężność naſza truchleie, wſzakże w nieprawości, żadna się odmiana nie dzieie.

Umyſł

z Urbana VIII. Papieża.

Umyſł w utrapieniu ſrodze ściśniony, á upor w złym trwa, nie poruſzony.

Zycie w uciſkach prawie uſtaie, złych iednak nałogow ſwoich nieporzeſtaie

Jeżeli nawrocenia łaſkawie czekaſz, my ſię niepoprawuiemy, ieżeli ſię zaś ſprawiedliwie mściſz, wytrwać nie możemy

Wyznawamy z płaczem, czegośmy ſię dopuſzczali, á po nawiedzeniu zapominamy, czegośmy dopiero płakali.

Gdy miecz twoy na nas podnieſiony trzymaſz, ſiłać obiecuiemy: ſkoro go ſpuściſz obietnic wykonać niechcemy.

Kiedy nas karzeſz, proſiemy abyś ſię zmiłował, á gdy przeſtanieſz, pobudzamy cię znowu, abyś nie folgował.

Oto

Oto nas maſz korzących ſię tobie Wſzechmogący Boże, wiemy ieżeli miłoſierdzie nie odpuści, ſprawiedliwość ſłuſznie nas zagubić może.

Racz nam tedy dać o co żebrzemy, lubośmy nie zaſłużyli; ktoryś nas z niczego ſtworzył, abyśmy cię chwalili.

Chwała Oycu, y Synowi, y Duchowi Swiętemu. Jak była na początku, y teraz, y zawſze y na wieki wiekow, Amen

Przed Ukrzyżowanym Iezusem

Do pięciu Ran Jego.

W ktorychkolwiek ciężkościach, ſmutkach, y utrapieniach:

Jedyna ucieczko w utrapieniach moich Boże nieſkończoney Dobroci, ktoryś ſię dla miłości naſzey z nieba na ziemię poniżył, y w poſtaci maleńkiego dzieciencia zawitałeś

łeś na świat abym miał poufałość do ciebie. Tak wiele razy potym zapraszałeś, wołałeś: podźcie do mnie wszyscy, ktorzy obciążeni iesteście, y przyimowałeś z radością, á nawet uciekaiących przed tobą przyciągałeś do siebie

A co ieszcze większa po okrutnych mękach, y śmierci dla miłości naszey podiętey; po Zmartwychwstaniu twoim zostawiłeś pięć Ran w Ciele twoim Nayświętszym żebym sobie przypominał tę miłość twoię ku nam, y we wszystkich potrzebach żebym bez boiaźni poufale uciekał się do ciebie.

Y coż teraz pocznę? Oto Panie, biią na mnie nieszczęścia, powstaią utrapienia, pogrążaią smutki, dokąd że się udam? ach! byłbym twardą skałą bez życia, byłbym nierozumnym bez duszy, albo niewiernym bez wiary, y nadziei, gdybym nie uciekał do ciebie. Do

Do ciebie! do ciebie! o Jezu! iedyna w utrapieniach pomocy. w smutkach moich pociecho: do Ran twoich nayświętszych, ktore miłość twoia zostawiła dla mnie, garnę się, y uciekam.

Przyklękam naypierwey, y całuię nayświętszą Ranę lewey Nogi twoiey: tu składam wszystkie nudności, y utrapienia moie: á przez owę niewymowną boleść, ktorąś w iey przebiciu ponosił, proszę: odpuść mi wszystkie grzechy, y oddal odemnie karania, na ktorem sprawiedliwie zasłużył.

Przyklękam powtore, y całuię drugą Ranę w prawey Nodze twoiey, tu składam wszystkie potrzeby, y pragnienia moie, á proszę przez iey boleść, y przez wszystkie podroże, zmordowania, prace dla miłości naszey podięte: abyś mnie drogami zbawienia prowadził do nieba: y

y we wſzyſtkich potrzebach miło-
ſiernie ratował.

Przyklękam potrzecie, y uprzeymie całuię Ranę lewey Ręki twoiey, tu zoſtawiam wſzyſtkie trudności, niepomyślne przypadki, y niebeſpieczeńſtwa moie, á przez iey boleść nieznośną upraſzam: abyś mi odpuścił, cokolwiek w życiu uczyniłem złego, á com za to ſprawiedliwie zaſłużył, żebyś miłoſiernie oddalił y w czaſie, y w wieczności.

Przyklękam poczwarte, y całuię Ranę prawey Ręki twoiey, w nie Tobie oddaię wſzyſtkie prace y ſtarania moie, á przez iey boleść pokornie przepraſzam, żem Ci złym za dobre oddawał: grzechami za niezliczone dobrodzieyſtwa twoie. Odpuść Panie, niech y tu z tey twoiey Ręki nayświętſzey ſzczodrobliwości doznaię; y tam na oſtatnim ſądzie niech będę pod nią przyięty

ty między twoich wybranych.

Przyklękam na koniec z pokorą, y całuię Ranę w boku twoim, z iaką mogę miłością, y wdzięcznością wielbię, kocham, całuię, Serce twoie nayświętſze miłością goreiące, y w niego ſię ukrywam, duſzę moię ponurzam, wſzyſtkie nudności, y gorſzkości ſerca mego zatapiam, abyś ie przemienił o Jezu w zbawienną ſerca mego radość, y ochotę ſłużenia Ci weſoło. Proſzę przez to Serce twoie nayświętſze y iego niepoiętą dobroć: użal ſię nademną: odpuść mi wſzyſtkie ſerca mego niewdzięczności y grzechy, żem ciebie nie kochał, ale ſercem lgnąłem do rzeczy nikczemnych, y obrażał ciebie. Już teraz żałuię, przepraſzam pokornie? bo Cię kocham ſerdecznie.

O Serce nayświętſze przyimiy mie do ſiebie, niech we wſzyſtkich
potrzebach

potrzebach mam ratunek z ciebie, niech w tobie żyię, w tobie niech umieram, niech kocham ciebie, na ziemi y na wieki w niebie.

Ktoryś cierpiał za nas Rany, Jezu Chryste zmiłuy się nad nami.

Do Swiętego Tadeusza, w rzeczach zdesperowanych, y na odpędzenie złych myśli Patrona.

NAyświętszy Apostole, naywierniejszy Chrystusa krewny, sługo, y przyiacielu, Oycze y Patronie moy, Swięty Tadeuszu, ktory dla imienia zdraycy Judasza, z prostoty niektorych, w uczczeniu tobie winnym, bywasz upośledzonym; á dla twego Swiętego y Apostolskiego żywota, wszędzie po świecie od prawdziwego Kościoła, osobliwym utrapionych, y prawie desperuiących Patronem iesteś uznanym, wezwanym, y uczczonym,

iako

iako y odemnie nie raz doświadczonym: modl się Swięty Oycze za mną mizernym, abym przez twoie zasługi w cięzkich potrzebach, utrapieniach, y uciskach moich, á osobliwie w teraźnieyszym NN. pociechy y ratunku od Boga doznał. A na koniec abym tegoż ratunku w godzinę śmierci moiey doświadczył, y z tobą, y z Swiętemi Boga na wieki kochał, y błogosławił, y widział, Amen.

Do Swiętych Patronow od morowego powietrza.

Modlitwa do Swiętego Rocha.

BŁogosławiony kochanku Boski Rochu Swięty; wielkie są zasługi Twoie przed Wszechmogącym Bogiem, dla ktorych słudzy twoi mamy nadzieię stateczną, że nam zabiiaiący Anioł przepuści, y zdrowego zawsze Bog użyczy powie-

Q trza.

trza. Służyłeś żyiąc ieſzcze na świecie zarażonym ludziom w powietrzu, ſłużyſz y teraz wſzyſtkim Twoiey wielowładney obronie mocno ufaiącym; ſłużże y nam dla miłości Boga Twego, na ktorego teraz weſoło patrzyſz, w każdym niebeſpieczeńſtwie naſzym; abyśmy za opatrznością Twoią y na ciele, y na duſzy zdrowemi do woli Boſkiey zoſtawali, á nagłey śmierci nigdy nie znali, Amen.

o Swiętym Sebaſtyanie.

BOże ktoryś Błogoſławionego Sebaſtyana Męczennika Twego tak upodobał ſobie, iż go za pomocą Twoią ani ciała tego podchlebſtwo, ani żadne okrucieńſtwo katowſkie od miłości Twoiey odciągnąć nie mogły, day nam nędznym także, proſiemy Cię za iego zaſługami, abyśmy od Ciebie we wſzelakich niebeſpieczeńſtwach pomoc, w prześladowaniu

prześladowaniu pocieſzenie, y wſzelakich czaſow od morowego powietrza lekarſtwo otrzymali, A.

o Swiętey Rozalii.

BOże ktoryś ſłużebnicy twoiey Rozalii, znalezione w kilka set lat, między ſkaliſtemi gorami, Swięte Ciało na przeciw morowemu powietrzu za Niebieſkie lekarſtwo y obronę darować raczył, pozwol łaſkawie, abyśmy ktorzy iey Swięte Relikwie czciemy, y oney wzywamy, od teraźnieyſzych niebeſpieczeńſtw, y od złey powietrza morowego zarazy wolnemi zoſtali. Przez Pana naſzego Jezusa, &c.

Do Swiętego Walentego przeciwko wielkiey chorobie.

BŁogoſławiony, y Bogu bardzo miły Walenty Swięty, wielka była wiara twoia przy krwawym Męczeńſtwie twoim, chciey że ſię przyczynić za nami do Pana Boga

 naſzego,

naſzego, abyśmy za oſobliwą twoią pomocą, od choroby wielkiey, y ciężkich paroxyzmow wolni byli; uproś nam czerſtwe zdrowie, w ſłużbie Boſkiey mocne ſiły. O paſterzu czuły, chwalebny Męczenniku, weyrzyi na uciſki naſze, á świętemi modlitwami twoiemi złość grzechową wykorzeń z nas; napełniy cnotami, abyśmy godne oblicza Boſkiego owoce wydawali, á potym naywiękſzey choroby, to ieſt wiecznego potępienia uſzedłſzy, do niebieſkiego dziedzyctwa się doſtali, Amen.

Do Swiętey Apollonii doświadczoney Patronki przeciwko boleniu zębow.

DWoiakim wieńcem uczczona,
Chryſtusowi zaślubiona,
Apolonia Dziewico,
Bogu miła Męczennico,
Proś, byśmy zawſze wolnemi,
Y od grzechow ſwobodnemi,
Bolenia zębow nie znali

Z Bogiem w niebie krolowali.

MIłościwy Boże, ktoryś dla naſzego zbawienia wiele okrucieńſtwa cierpliwie podiął, y dla ktorego Nayświętſzego Imienia B. Panna y Męczenniczka Apollonia, nieznośne zębow wybicie weſoło znośiła, użycz nam prośiemy Cię pokornie, abyśmy z woli twoiey nayświętſzey od nieznośnego bolenia zębow zawſze wolni byli á ſkończywſzy teraźnieyſze utrapienie naſze, wiecznego zdrowia w oney krainie, gdzie ani żalu, ani bolu niemaſz, zażywali, Amen.

Inſze nabożeńſtwa w rożnych potrzebach maſz wyżey w każdy dzień rozłożone przez tydzień, ktore tylko z pokorą y uwagą odprawuy, á doznaſz oſobliwſzego ratunku we wſzyſtkim: gdyż Bog czeſto utrapienia dla nas dopuſzcza, aby nas do ſiebie nawrocił.

ROZDZIAŁ X.

Pieśni nabożne.

Obiaśnienie o nich.

JAko pieśni światowe czynią światową uciechę: tak nabożne rozweselaią serce do miłości ku Bogu. Dla tego Swięty Król Dawid tyle Psalmów, to iest pieśni dla wiernych napisał, i sam ie z niemi śpiewywał: i od Nayświętszey Maryi mamy pieśń złożoną: Wielbi Dusza moia Pana &c. *i Kościoł Boży różne nam przydaie: abyśmy niemi wychwalali naywyższego Pana, i serca nasze sposobili do Nieba. Gdy ie tedy śpiewamy: pótrzeba porządnie, słowo po słowie zwolna, i uważnie; ani słowa następuiącego nie zaczynać póty, póki wszyscy przeszłego nie skończą.*

Atoli, iako Psalmy święte nie tylko są Bogu przyiemne, kiedy ie śpiewamy: ale także gdy mówiémy uważnie tak

tak pieśni nabożne. Dla tego tu przyłączam pieśni zwyczayne, które według sposobności czasu, albo mawiać możesz, albo z nich słów niektórych, y wierszyków zażywać na westchnienia do Boga, lub Swiętych; to iest: na strzeliste modlitwy, które masz zalecone w Rozdziale V.

P I E S N.

KTo się w opiekę poda Panu swemu,
A całym sercem szczerze ufa iemu,
Smiele rzecz może, mam obrońcę Boga,
Nie przyidzie na mnie żadna straszna trwoga.
Ciebie on z łowczych odzieży wyzuie,
Y w zaraźliwym powietrzu ratuie.
W cieniu swych skrzydeł zachowa cię wiecznie,
Pod iego pióry ulężesz bespiecznie.
Stateczność iego Tarcz y puklerz mocny:

Za

Za ktorym ſtoiąc, na żaden ſtrach nocny;
Na zadną trwogę, áni dbay na ſtrzały:
Ktoremi ſiecie przygoda w dzień biały.
Ztąd wedle ciebie tyſiąc głów polęże:
Ztąd drugie tyſiąc ciebie nie doſięże
Miecz nieuchronny, á ty przed ſię ſwemi:
Oczyma uyrzyſz pomſtę nad grzeſznemi.
Iześ rzekł Panu, tyś nadzieia moia:
Iż Bog naywyżſzy ieſt ucieczka twoia:
Nie doſtąpi cię żadna zła przygoda;
Ani ſię znaydzie w domu twoim ſzkoda.
Aniołom ſwoim każe cię pilnować,
Gdziekolwiek ſtąpiſz, ktorzy cię piaſtować

Na ręku będą, abyś idąc drogą,
Na oſtry kamień nie ugodził nogą.
Będzieſz po żmiach beſpiecznie gniewliwych,
Y po padalcach deptał niecierpliwych.
Na lwa ſrogiego bez obrazy wſiędzieſz;
Y na ogromnym ſmoku iezdzić będzieſz
Słuchay, co mówi Pan iż mię miłuie,
A przeciwko mnie ſzczerze poſtępuie:
Ja go też także, w iego każdą trwogę,
Nie zapamiętam, y owſzem wſpomogę
Głos iego u mnie nie będzie wzgardzony,
Ja z nim w przygodzie, odemnie obrony
Niech pewien będzie, pewien y zacności,

Y lat ſędziwych, y mey życzliwości.

PIESN
o Wieczności.

BRzmi w ſercu trwoga, myślę y truchleię,
Gdy wieczne lata, uważam trętwieię.
O Boże dobry! wſpomoż mię łaſkawie
W tak ciężkiey ſprawie.
Gdziekolwiek rzucam ciekawością oka,
W piekło, czy w Niebo ah wieczność ſzeroka!
Ze wſząd mię trwoży, zbliża ſię, y goni,
Ktoż mię obroni?
Dni ulatuią, z życiem, czas upływa,
Dzień po dniu bieży, momentow ubywa;
Co dzień iuż bliżey ſtraſzna wieczność czeka,
Nędznego człeka!
Wiem

Wiem że zle żyię, niewiem iak śmierć padnie?
Po takim życiu zginąć mogę ſnadnie,
A gdy raz zginę iuż nie odżałuię,
Nie powetuię.
Y coż ſię bawię w grzechach y marności?
Już iuż dochodząc przed bramę wieczności?
Ah źle, zbłądziłem! poprawię koniecznie,
Bo zginę wiecznie.
Dziś albo iutro przenoſić ſię trzeba,
Niewiem czy w piekło, czyli też do Nieba?
Ah coż po wſzyſtkim! kiedy Nieba minę,
Y wiecznie zginę!
Coż mi świat cały Boże moy bez ciebie?
Bylem na wieki otrzymał cię w Niebie.
A

A ieźli zgubię, cóż po dobrach świata,
Na wieczne lata?
Na coż mi wyidą roſkoſzy, urody?
Na co przyiaźni y wſzyſtkie wygody?
Wiecznym ięczeniem nie nadgrodzę tego,
Co czynie złego.
Przyidzie mi płakać za marne ſwawole,
Krwawemi łzami w piekielnym padole,
Y wiecznie zgubić Boga tak dobrego
Dla grzechu mego.
Więc rezaz. teraz we łzy płyńcie oczy,
Poki was z śmiercią wieczność nie zaſkoczy,
Tam iuż nie rychło ſerce kraiąc w żale,
W wiecznym upale.
Ach poday rękę Boże miłoſierny,

W twe miłoſierdzie rzucam ſię mizerny,
Wyrwiy mię z piekła niechay kocham Ciebie,
Na wieki w Niebie.

P I E Ś N
Miłości ku Bogu.

BOże kocham cię! Boże kocham cię,
Całym ſercem kocham cię!
Co ieſt na ziemi ſtworzenia,
Odmieniam w miłości pienia,
Niech cię chwalą wyſławiaią,
A mnie do uſzu podaią, *Boże &c.*
Słońce, Mieſiąc, wſzyſtkie Gwiazdy,
Rok, godziny, y czas każdy.
Noc, y dzień nichay cię chwalą
Serce miłością zapalą. *Boże &c.*
Co ſię na ziemi znayduie,
Co nad ziemią wylatuie,
Co w rzekach y w morzu pływa,
Niechay tę pieśń zemną śpiewa,
Boże kocham cię &c.

Ile trawek się rachuie,
Ile liścia się znayduie,
Tyle pragnę mieć ięzyka,
Każdy z nich sercem wykrzyka.
Boże kocham cię &c.
Dusza, ciało, wszystkie siły;
Ciebie tylko ulubiły,
Y co się we mnie znayduie,
Miłością się Twą krępuie. *Boże &c.*
Rozum, wola, zmysły, chęci,
Pamięć, sławę, y co nęci
Serce, wszystkoć to daruię,
Wiecznym prawem zapisuię,
Boże kocham cię &c.
Wszystkie ichnienia, y stąpienia,
Znaczą miłości pragnienia,
Ilekroć serce uderza,
Miłością się twą wymierza. *Boże:*
Choć się oczy zamykaią;
Snu z potrzeby zażywaią,
Dusza serce, chęci czuią,
Ustawicznie wykrzykuią: *Boże:*
Myśli, mowy, wszystkie sprawy,

Y

Z roboty, y zabawy,
Gdziekolwiek ia się obrocę,
Zawsze śpiewam, zawsze nócę.
Boże kocham cię &c.
Jeźli mnie chcesz słuchać Panie,
O to tylko me wołanie,
Weźmiy co iest światowego,
A day mi siebie samego. *Boże:*
Weź iuż świecie co iest twego,
Weźmiy co iest pieszczonego,
Nic mnie ucieszyć nie może,
Tylko ty sam ieden Boże. *Boże &c.*
Zadna marność mnie nie zwiedzie,
Ani od ciebie odwiedzie,
Całe świata iuż dziękuię:
Tobie szczerze wyśpiewuię.
Boże kocham cię &c.
Zaden smutek doległości,
Nie odmienią mey miłości,
Kłopot y prześladowanie,
Raczey zmocnią me kochanie.
Boże kocham cię &c.
Niech się y piekło natęży,

Miłości

Miłości mey nie zwycięży,
Całym życiem kocham ciebie,
Chcę całą wiecznością w niebie
Boże kocham cię &c.
Niech się ze mną co chce stanie,
Choć mnie y opuściſz Panie,
Choć wſzystko złe padnie na mnie,
Wołać będę nieustannie.
Boże kocham cię.
Całym ſercem kocham cię!

P I E S N
Zalu za przeſzłe życie.

O Boże wieczny! coż się ze mną dzieie?
Ggdy życie moie rozbieram, truchleię,
Coż się to stało, żem zapamiętały
Zgnił w grzechach, stwardział nad głazy y skały?
Gdzieście dni złote? gdzie młode lata?
Stargałem, wſzystkie na prożno świata!

Z dymem piekielnym uleciał wiek cały,
Y ieſzcze w grzechach trwać będę zuchwały?
Grzech mi iuż Iezu! nadzieię utraca,
Gdy na cię ſpoyzrzę, nadzieia się wraca.
Zgrzeſzyłem Panie! bez liczby bez miary,
Małe są dla mnie piekielne pożary,
Załuię Boże dla ſzczerey miłości,
Jużże się zmiłuy nie patrz na me złości,
Milion razy życie moie łożę,
Zebym cię więcey nie obraził Boże.

P I E S N
Zalu za grzechy.

Straſzliwego Majestatu Panie,
Za me grzechy płakać łez nieſtanie,
Ja stworzenie twe wyrodne,
Swiętych oczow twych niegodne,
Twoy majestat nieſkończony,

Przed ktorym klękaią trony,
Obraziłem!
Nie śmiem oczow podnieść z Publikanem,
Ale sprawa bardzo z dobrym Panem
Skoro w oczach łzy obaczy,
Wszystko mi darować raczy.
Lecz z tąd w sercu większa rana,
Zem tak łaskawego Pana,
Smiał obrazić!
Kto da oczom łez obfite rzeki,
Trzeba bowiem płakać całe wieki,
Zem wiecznego Boga mego,
Za moment czegoś marnego,
Ach grzesznik zapamiętały,
Pana wiekuistey chwały,
Obraziłem
Nędzny prochu na coś się odważy.
Stworceś nieba haniebnie znieważył!
Wieszli co iest grzech przeklęty?
Słuchay co rzekł Paweł Swięty,
Każde przestępstwo mandatu,
Jest

Jest zniewagą maiestatu,
Naywyższego.
Bym był zepchnion na bezdno piekielne,
Abym gorzrał za grzechy śmiertelne,
Całą wieczność gorząc srodze,
Już tey krzywdy nie nadgrodzę,
Chyba że mi sam daruie,
Na wieki nie powetuię,
Tey zniewagi.
O! nad wieczność y ogień piekieny!
Strasźliwszyś mi iest grzechu śmiertelny!
Za cię za dość nie uczynię,
W owey strasźliwey dolinie,
Chyba dla krwi Syna swego,
Odpuści dług grzechu mego,
Bog łaskawy.

P I E S N

Skruszonego Serca

Boże w Dobroci nigdy nie przebrany!

 Zadnym

Zadnym ięzykiem nie wypowiedziany;
Ty ieſteś godzien wſzelakiey miłości,
Poſzanowania, chwały, uczciwości.
Ciebie chcę, pragnę, ſzacuię ſamego,
Nad wſzyſtkie dobro Tyś u ſerca mego
Naywyżſze dobro, Tyś w naywyżſzey cenie
Sam ieden u mnie nad wſzyſtko ſtworzenie.
Choćbyś mnie n[illegible]dy za grzechy moy Panie
Nie karał, przecie żałowałbym za nie,
A żałowałbym z ſerca uprzeym[illegible]
Zem cię obraził Pana tak dob[illegible]
Więc o moy Boże; y teraz [illegible]
Dla tego że cię nad wſzyſ[illegible]
łuię.

Y to u ſiebie ſtatecznie ſtanowię,
Ze grzechow moich więcey nie ponowię.
Mam mocną wolą ſpowiadac ſię ſzczerze,
Y zawſze trzymać z tobą to przymierze,
Co gdy uczynię, ſpodziewam ſię ciebie
Widzieć z radością, y żyć z tobą w niebie.
O: Boże dobry: Boże litościwy!
Chciey bydź mey duſzy nędzney miłoś[illegible]vy, Amen.

PIESN.

S. Tomaſza z Akwinu.

Adoro te devote:

Do utaionego Iezusa w nayświętſzym Sakramencie.

KŁaniam ci ſię pokornie Boże utaiony,

Pod

Pod znakami chleba y wina zasło-
nione.
Tobie Panie serce me w cale się
poddaie.
W tobie zanurzaiąc się ustaie, y taie.
Wzrok, smak, y dotykanie na zmy-
słach faluie
Ale słuch te omyłki wiarą napra-
wuie.
Wierzę prawdziwie słowom Boga
Wcielonego,
Nic nie może bydź nad to słowo
pewnieyszego.
Na krzyżu Bóstwo tylko niewido-
me było:
A tu się okrom Bóstwa, y Ciało
ukryło.
Oboie iednak wierzę, sercem, u-
głoszę.
Oco prosił dobry Łotr, oto nis
proszę.
Ran z Tomaszem nie widzę rę
niedoznawam,

A oto iżeś Pan moy y Bog moy
wyznawam.
Pomnażay wiarę we mnie, ktorą
opowiadam.
W tobie wszystkę nadzieię y miłość
pokładam.
Mam tu pamiątkę śmierci twoiey
Boże wieczny,
O chlebie żywy, żyw nas na żywot
bespieczny,
Niech tobą tchnę y żyie niech w
tobie umieram,
W tobie życie zamykam, y niebo
otwieram,
Obmyi mię nieczystego o nayczyst-
szy Panie.
Obmyi mię o mistyczny krwią twą
Pelikanie:
Wszak ci iedna kropelka krwie
twey Swięty Boże.
Wszystkiego świata zmazy grze-
chow zgładzić może.
Jezu

Jezu, ktorego teraz przez wiarę
oglądam.
Proſzę, niech mi ſię ſtanie czego
ſilnie żądam.
Jezu przypadłościami chleba zaſło-
niony.
Spraw to, abym cię w chwale wi-
dział bez zaſłony, Amen.

P I E S N
Na Boże Ciało.

TWoia cześć chwała naſz wie-
czny Panie,
Na wieczne czaſy, niech nie uſtanie.
Tobie dziś daiem, z woyſkiem
tych ludzi,
Pokłon y pienie, my twoi ſłudzy.
Dziękuiąc wielce, twey wielmo-
żności.
Za ten dar zacny, Twey Wſze-
mocności.
Ześ ſię darował, nam nic nie-
dnym,

W tym Sakramencie nam tu przy-
tomnym.
Raczyłeś zoſtać, w iakiey oſobie
Dla nas grzeſznikow. nie folguiąc
ſobie.
Ciało twe Swięte, co krzyżował
Y krew nayświętſzą ktorą przelał
Przyſzedłſzy na świat Pan wie-
czney chwały,
Użyłeś wiele, nędzy nie małey.
Dałeś ſię potym, z wielkiey mi-
łości,
Na męki ſrogie, bez twey litości.
Wſtępuiąc zaſię do Chwały wie-
czney,
Zoſtawiłeś nam, ten to dar zacny.
Na co my patrząc, w tym Sakra-
mencie,
Zpociechą wielką, ſerce nam rości
Tobie moy Boże teraz śpiewamy
Przed twą światłością niſko pada-
my, Amen.

PIESN
Przed Nayświętszym Sakramentem.

KŁaniam się Tobie Przedwieczny Boże,
Ktorego Niebo obiąć nie może.
Ja proch mizerny, przed twą możnością,
Z woyskiem Aniołow klękam z radością,
Tu Stworcę mego, wierzę, wyznaię,
Kocham serdecznie pokłon oddaię.
Cieszę się wielce z twey Boskiey chwały,
Niech ci się kłania, z Niebem świat cały.
Dziękuię za to, żeś się zostawił
W tym Sakramencie abyś nas zbawił;
Za twoie łaski tu wyświadczone
Odbieray od nas serca skruszone
Ktore przed Twoim Tronem r[illegible]
camy!
Jęcząc pokornie, wszyscy wołam[illegible]
Błogosław

Błogosław Jezu Twemu stworzeniu!
Broń od nieszczęścia, ciesz w utrapieniu!
Przed oczy twoie nędzę stawiamy,
Ratuy, od ciebie niech pomoc mamy.
Tyś Bogiem naszym Piękności wieczna!
Bądź y obrona zawsze skuteczna.
Zostaway z nami poki żyiemy,
Niech tu y wiecznie Ciebie chwalemy.

PIESN
W każdey potrzebie.

DO Ciebie Panie pokornie wołamy,
y wylewaiąc serdecznie wzdychamy,
[illegible]cz na nas weyźrzyć z nieba wyskiego,
[illegible]racz pocieszyć człowieka grzesznego.
Ktoregoś

Ktoregoś Panie zbytnie umiłował,
Y Krwie nayświętſzey przelać nie litował.
Acz miecz twoy ſrogi bardzo ſię rozſzerzył,
By złości naſze ſwą ſrogością zburzył.
Lecz nic niedbamy, w złościach naſzych trwamy,
Jednakże Panie do Ciebie wołamy.
Byś naſzych złości łaſkawie przebaczył,
A gniew twoy ſrogi pochamować raczył.
Użycz łaſki twey ku upamiętaniu,
Day ſerce prawe ku ſwemu wyznaniu:
Abyśmy zawſze w pobożności żyli:
Ciebie z Swiętemi na wieki chwalili, Amen.

PIESN.

PIESN.

o Niepokalanym Poczęsiu Nayświętſzey Maryi.

WItay Swięta y Poczęta Niepokalanie:
Marya ślyczna lilia! naſze kochanie,
Witay czyſta Panienko,
Nayiaśnieyſza Jutrzenko,
Witay Swięta Wniebo wzięta
Niepokalanie.
Twą pięknością niewinnością Nieba goruieſz,
Doſtoieńſtwa y Panieńſtwa wſzyſtkie celuieſz,
W pierſzym Panno momencie,
Swięte Twoie Poczęcie,
Jaśnieiące iako Słońce,
Niepokalane
Sam Bog Swięty z Ciebie wzięty
dla tey przyczyny,
Żeś ſię ſtała, y zoſtała, zawſze bez winy,

Tyś

Tyś przed wieki przeyźrzana,
Y za Matkę wybrana,
Jezusowi Chrystusowi,
Niepokalana.
Twoie Państwa, y poddaństwa,
świat, Nieba Pani,
Cesarzowie, Monarchowie, Twoi
poddani,
Dla Twoiey niewinności,
Dał ci Bog z swey hoyności,
Ześ Poczęta zaraz Swięta,
Niepokalana.
Luminarze, chociaż w parze nie
tak iaśnieią,
Bo przy Swiętym Poczęciu twym
zaraz bledneią.
Tyś nad słońce iaśnieysza,
Y nad gwiazdy śliczniey sza,
Jako zorze w swoiey porze
Niepokalana.
Sami Swięci w Niebo wzięci nie-
wyrownaią,

Twey

Twey piękności, y czystości, kto-
rąc przyznaią,
Wszyscy Ci się dziwuią,
Niewinność adoruią,
Ześ tak Swięta z Anny wzięta,
Niepokalana.
Y świat cały lub zuchwały Twoie
Poczęcie,
Niepokalane wysławia w pier-
wszym momencie.
Wszystkie razem stworzenia,
Wyznaią bez wątpienia,
Ześ iest droga Matka Boga
Niepokalana.
Więc Cię sławiąc Błogosławiąc
Panno prosiemy,
Niech czystemi niewinnemi za-
wsze będziemy,
Za to życie daiemy,
Y mocno wyznaiemy,
Ześ iest Swięta y Poczęta,
Niepokalanie.

ROZ-

ROZDZIAŁ XI.

Dzień ſpowiedzi, y przyimowania Jezusa w Sakramencie Nayświętſzym.

Słowa do uwagi.

Błogosław Duſzo moia Panu: y wſzyſtko co wemnie ieſt Imieniowi Swiętemu Iego. *Pſal:* 102. *v:* 1.

Wſtanę, y poydę do Oyca mego: y rzękę mu Oycze zgrzeſzyłem. *Luc:* 15. *v:* 18.

Obiaśnienie.

MIewaią niektorzy wielką boiaźń, pomieſzanie, y trwogę, gdy im naſtępuie ſpowiedź. Ty to wſzyſtko odważnie odrzucay: bo to ſzatan ſprawuie, aby cię mogł odwieść od tak wielkiego ſzczęścia.

Wſzak ieżeli ieſteś niegodnym grzeſznikiem? idź z żywą wiarą do tego, ktory z wielkich grzeſznikow czynił

wielkiemi

wielkiemi Swiętemi, iako Magdalen Piotra, Auguſtyna, y niezliczonych i ſzych. Ktoż cię wſpomoże? kto ſił, łaſki doda, przeciw złym nalogom? i żeli nie ten iedynie ukochany, Utaion w Nayświętſzym Sakramencie Iezus Jego Serce nayświętſze ſkłania ſię ciebie, kocha cię choć grzeſznika: co dopiero gdy ſię do niego nawrociſz przeproſiſz y z grzeſznika ſtanieſz ſ miłym ſługą Iego? On nawet uciekai cych ſzuka: á iakże ciebie z radości nie przyimie, gdy uciekać będzieſz n od niego, ale do miłoſierdzia Iego? T Wodz Twoy nayczyſtſzy, ktory c oczyści, y naprowadzi na drogę zb wienną: tu lekarz, ktory cię uzdrow tu ogień, ktory cię oziębłego zapal tu Wſzechmocny, ktory ci doda ſił p mocy, y łaſki przeciw złym namiętn ściom, y pokuſom, abyś więcey niegrz ſzył, abyś Iego kochał.

Dla

Dla tego bardzo pożyteczna iest, często się spowiadać. ale ile można, z naywiękſzym przygotowaniem potrzeba. Maſz mieć u ſiebie gościa naygodnieyſzego, przyiaciela nayukochańſzego, ktory niebem y ziemią władnie, nad ktorego dobrocią, pięknością y chwałą zdumiewa ſię cały okrąg ſtworzenia. A ten ſerca twego pragnie, przyiść do niego życzy, aby cię ſmutnego pocieſzył, we wſzyſtkich potrzebach ratował, y pobłogoſławił: żebyś był y tu w życiu ſzczęśliwym, y na wieki w niebie. O ſzczęśliwość twoia! o pożądana godzina dla ciebie! w ktorą ſię to ſtanie.

Ale ten Gość nayświętſzy wiecznie nie nawidzi grzechu, á kocha ſię w cnotach: więc żebyś go wdzięcznie przyiął, potrzeba ci naypierwey przez doſkonałą ſpowiedź oczyścić ſumnienie; á potym ſerce przyozdobić w cnoty. Do czego gdyby można mieć pilne

ſtaranie,

ſtaranie, abyś dzień uprzedzaiący ſpowiedź, á przynaymniey wieczor oſiarował na to iego nayświętſzemu ſercu.

1. *GDzie wzyway na pomoc nayświętſzego Ducha: Też dziś niepokalaney Maryi, y wſzyſtkich Swiętych z nieba.*

2. *Wſzyſtkie ſwoie nabożeńſtwa, prace, zabawy, y dobre iakie uczynki, poſty, umartwienie albo iałmużnę, ofiaruy mu na to.*

3. *Gotuy ſerce twoie do przyięcia Iego, w zbudzaiąc w ſobie żywą wiarę o iego przytomności w Sakramencie nayświętſzym, á z niey radość nadzieię, y gorącą miłość ku Iezusowi, ktoremu ſerce twoie gotuieſz: potym żal za grzechy, y w nich obrzydzenie, á chowanie ſię w iego Sercu nayświętſzym.*

4. *Dla tego gdyby można w dzień uprzedzaiący, á przynaymniey w wieczor odłożyć tym czaſem doczeſne*

ſprawy

ſprawy na ſtronę: á przeczytać kilka uwag z iakiey Kſiążki Duchowney: abyś ſerce uſpokoił, y rozweſelił w Bogu, á wzbudził ſię do żywey wiary, poufałey nadziei, gorącey miłości, pragnienia y zapraſzania Iego do ſiebie. A przynaymniey podobne Kſiążki czytać możeſz w dzień ſpowiedzi z rana. Takie *bydź mogą* Tomaſza A Kempis Kſiążka 4. S. Auguſtyna Confeſſ: *albo* Soliloquia.

5. *Dobra by rzecz oprocz tego była, abyś w uprzedzaiący wieczor zabawił ſię nabożeńſtwem do Ducha Przenayświętſzego, do Serca Iezusowego: do nayświętſzey Maryi, ktore maſz na Wtorek, Piątek, y Sobotę, w Rozdziale IV.* liczb: 96. 114. 118. *y w Rozdziale VII.* liczb: 181.

Przygotowanie z rana.

Ocknąwſzy ſię z radością przypominay ſobie, iż dzień dziſieyſzy ieſt nayſzczęśliwſzym dla ciebie, w ktorym maſz przyimować tak zacnego Gościa. A zatym przypomniey, albo przeczytay te wſzyſtkie do tych czas wyrażone uwagi: z nich wzbudzay w ſobie wiarę, nadzieię, pragnienie, y miłość ku niemu. Potym odprawiwſzy Nabożeńſtwa ranne; pamiętaiąc na to, że od tey ſpowiedzi, zawiſła cała twoia wieczność, ſzczęśliwa, ieżeli dobrze odprawiſz, nieſzczęśliwa ieżeliby zle: uday ſię do Ducha nayświętſzego, y Jezusowego ſerca: udzieſz do Nayświętſzey Maryi: Anioła ſtroża, y SS. Patronow, proſząc aby ci nie pozwolili zaginąć, ale żeby dodali pomocy y łaſki. Potym gotuy do ſpowiedzi ſumnienie.

MODLITWA:

Przed rachunkiem sumnienia.

O To chcę? o moy Boże? ia błędny y ułomny człowiek! chcę otworzyć serce moie przed tobą, na ktore ty patrzysz, chcę cię szczerze przeprosić za wszystkie grzechy moie! ktore we mnie widzisz! Ah zgrzeszyłem Panie! między niebem, y ziemią przed tobą zgrzeszyłem? Nie iestem iuż godzien ani spoyźrzeć ku niebu, ani chodzić po ziemi, ani bydź przyiętym na łaskę od ciebie? Ale ty naymiłosiernieyszy Boże, ktory y niegodnych łaskawie przyimuiesz, zmiłuy się nademną! Uciekam się do samego Ciebie! skarzę sam na siebie, żałuię, y przepraszam ciebie! Upadam do stop Twoich nayświętszych nie żebym się z grzechow moich wymawiał, bo Ty wszystkie widzisz; ale żebym gorszko zapłakał

żem

żem obraził Ciebie. Przyznaię się Panie, zgrzeszyłem; ale widzisz serce moie, że żałuię szczerze! Coż daley każesz? czyli wyznać przed kapłanem? wyznam. Czyli życia poprawić? uczynię. Czyli okazyie porzucić? porzucę. Każ Panie co chcesz, tylko day łaskę do wypełnienia, bo bez Ciebie nic dobrego niemogę.

RACHUNEK SUMNIENIA.

Ktory tak przed spowiedzią uczyń, iako masz opisany w Wieczor w Rozdziale VI. *liczb.* 94.

1. *POdziękuy Bogu za wszystkie Dobrodzieystwa.* Dziękuię C[illegible] Boże &c.

2. *Proś o obiaśnienie:* Duchu Przenayświętszy &c.

3. *Rozirząśniey sumnienie przypominaiąc naypierwey dawnoś się spowiadał? czyliś na tamtey spowiedzi co wielkiego nie zatail? albo nie zapomniał?*

mniał? Za tym przez wszystkie czasy y mieysca od przeszłey spowiedzi, poprzypominay, albo według dziesięci Przykazań, y pięciorga Kościelnych, albo uważaiąc myśli, mowy, y sprawy, iako w rachunku sumnienia wieczornym.

4 Y tak cokolwiek opuściłeś dobrego, albo złego uczynił, w pamięci do spowiedzi nagotuy: á ile możności pod liczbą, osobliwie ieżeli się trafiły cięższe iakie grzechy.

Potym przed spowiedzią ieszcze wzbudź w sobie obrzydzenie grzechow, y żal szczery za nie, żeś Boga tak dobrego obrażał, y na karanie od niego zasłużył. Z tego postąp wyżey do doskonalszego żalu, z samey miłości ku Bogu: to iest uważ przez żywą wiarę, iż Bog twoy iest dobro nieskończone iedyne, naymilszy, naypięknieyszy, naylepszy, naydoskonalszy nad wszystko stworzenie, naywyższym wiecznym

szczęsciem

szczęściem twoim, w zbudź ku niemu miłość, á ztą żałuy serdecznie, żeś Bogiem twoim wzgardził, Iego porzucił, znieważył, dla marnych nie-godziwych rzeczy. Postanow iak naymocniey poprawę.

Zal skruszonego serca.

Boże dobroci! Boże miłosiedzia &c: Jak w wieczor.

Uczyń Intencyią dostąpić odpustow, ktorych tylko możesz, á te ofiarować wolno za zmarłych. Nadto ieżeli ci czasu wystarczy, wzbudzay następujące.

WESTCHNIENIA.

z Psalmu 50.

ZMiłuy się nademną Boże * według wielkiego miłosierdzia Twego.

A według mnostwa litości Twoich * zgładź nieprawości moię.

Jeſzcze więcey obmyi mnie od nieprawości moiey * y od grzechu moiego oczyść mie.

Albowiem nieprawości moie poznaię * á grzech moy ieſt przeciwko mnie zawſze.

Oto bowiem w nieprawościach ieſtem poczęty * á w grzechach moich poczęła mnie matka moia.

Odwroć oblicze twoie od grzechow moich * á zgładź wſzyſtkie nieprawości moie

Serce czyſte ſtworz we mnie Boże * y ducha prawego odnow we wnętrznościach moich.

Nie odrzucay mię od oblicza Twego * y Ducha Swiętego Twego nie bierz odemnie.

Będę nauczał nieprawe drog Twoich * á niezbożni do Ciebie ſię nawrocą.

Wybaw mię ze krwie Boże! Boże zbawienia mego * á ięzyk moy

z radrścią

z radością będzie wyſławiał ſprawiedliwość Twoią.

Panie otworz wargi moie * á uſta moie opowiadać będą chwałę Twoią.

Ofiara Bogu duch ſtrapiony * Sercem ſkruſzonym y uniżonym nie wzgardziſz Boże.

Chwała Oycu, y Synowi, &c.

Idąc do ſpowiedzi.

STawiam! o Sędzio moy Boże! między mną y Tobą, nayświętſze Jezusowe ſerce! Jego męki! śmierć! y nieſkończone zaſługi! ſtawiam o moy Panie! niewinność! Naypokorę! y wſzyſtkie cnoty Nayświętſzey Maryi! y zaſługi wſzyſtkich Swiętych twoich! czegokolwiek doſtawać mi nie będzie podczas tey ſpowiedzi, z tąd ia Ci nadgradzam! Przyimii Panie za mnie! ẑmiłuy ſię nademną!

Przyklę-

Przyklęknąwszy do spowiedzi mow z żalem.

JA grzeszny człowiek, spowiadam się Panu Bogu wszechmogącemu, nayświętszey Pannie Maryi, wszystkim Swiętym, żem zgrzeszył myślą mową, y uczynkiem, moia wina, moia wina, moia bardzo wielka wina.

Potym *Zaczynay w Imię Troycy Przenayświętszey: Znakiem Krzyża Jezusowego; oskarzaiąc siebie przed Namiestnikiem Boskim; á zaczynay od naywiększego grzechu, opowiadaiąc porządkiem. Wiele razy, albo przez wiele czasow, y iak często, co niegodziwego bywało*

Na końcu przyday: Za te, y z wszystkie całego życia grzechy, za wszystkie spowiedzi, (ieżeli niedoskonałe były) *odnow żal w rozumie, y sercu)* żałuię żem Boga mego tak dobrego obrażał, y od niego na karanie

ranie zasłużył: ale nad to żałuię z iedyney miłości ku niemu, ktorą go szacuię y kocham nad wszystko stworzenie, stanowię mocno za pomocą iego, więcey nie grzeszyć.

Pokutę naznaczoną pamiętay czasu sposobnego wypełnić. A tym czasem oddaliwszy się na sposobne mieysce, dziękuy Bogu: y gotuy serce do przyięcia Iego.

Modllitwa po spowiedzi.

O Iak się z tego cieszę! y z całym niebem dziękuię moy Boże! Dobro moie nieskończone y wieczne! żeś mego nawrocenia czekał! żeś mię do siebie przyciągnął abyś mię przyiął do łaski twoiey. Niech się za to ze mną całe niebo y ziemia wychwala! dziękuie! y wielbi! A czegokolwiek do zupełności nie dostaie w tey spowiedzi moiey; doday to y nadgrodź moy Boże z nie-

zmierney dobroci nayświętszego Serca Zbawiciela moiego, z zasług Matki Jego, y wszystkich Swiętych twoich! abym był zupełnie usprawiedliwiony przed tobą!

Oprocz tego proszę Cię przez to Serce nayświętsze; Matki iego, y Swiętych zasługi, o pomoc, y ratunek, y łaski na dalsze życie moie. Wszak widzisz o moy Boże, że żałuię szczerze? y wolę tu umierać, wolę w ziemię przepaść, wolę zkamienieć, niżeli cię cięszkim grzechem obrażić! Ale też widzisz y wielką moię ułomność, że nic dobrego bez ciebie nie mogę! zmiłuy że się nademną, broń, ratuy, dopomagay mocną łaską twoią, abym ci statecznie dotrzymał, co stanowię szczerze.

O iak mi teraz miło moy Panie, żeś mie przyiął do siebie: ciesze się w tobie! dziękuie ci za to! kocham

całym

całym sercem, kochać y wychwalać pragnę na wieki,

Sposobnego czasu możesz przydać z uwagą.

PSALM 102.

Błogosław duszo moia Panu; y wszystko co we mnie iest, Imieniowi Swiętemu iego.

Błogosław duszo moia Panu, á nie zapominay wszystkich dobrodzieystw iego.

Ktory miłościwie odpuszcza wszystkie nieprawości twoie; który uzdrawia wszystkie choroby twoie.

Ktory okupuie żywot twoy od [illegible]acenia, ktory cię koronuie mi[illegible]rdziem y litościami.

[illegible]tory napełnia dobrami żądzą [illegible]ę, odnowi się iako orla mło[illegible] twoia.

Czyniący

Czyniący miłosierdzie Pan, y sąd wszytkim krzywdę cierpiącym:

Oznaymił drogi swe Moyżeszowi, y wolą swoię Synom Izraelskim.

Litościwy y miłościwy Pan, długo czekaiący, wielce Miłosierny,

Nie na wieki się gniewać będzie, ani wiecznie grozić będzie.

Nie według grzechow naszych uczynił nam, ani według nieprawości naszych, oddał nam.

Albowiem według wysokości nieba od ziemie, utwierdził miłosierdzie swoie, nad temi ktorzy się go boią

Jako daleko iest wschod od zachodu, daleko oddalił od nas nieprawości nasze.

Jako lituie ociec synow swoich, zlitował się Pan nad tymi, ktorzy

się

się go boią, boć on zna utrwożenie nasze.

Wspomniał, iżeśmy proch: człowiek iako trawa, dni iego iako kwiat polny, tak okwitnie.

Abowiem powionie wiatr nań, y nie ostoi się, y więcey niepozna mieysca swego.

Ale miłosierdzie Pańskie od wieku, y aż do wieku, nad timi ktorzy się go boią.

Y sprawiedliwość iego, na syny synow, tych, ktorzy chowaią testament iego:

Y pamiętaią na przykazania iego, aby ie pełnili.

Pan na nie przygotował stolicę swoię, á krolestwo iego nad wszemi panować będzie.

Błogosławcie Panu wszyscy Aniołowie iego, możni w sile, ktorzy czynicie słowo iego, na usłyszenie głosu mow iego.

Bło-

Błogosławcie Panu wszystkie woyska iego, sludzy iego, ktorzy czynicie wolą iego:

Błogosławcie Panu wszystkie dzieła iego, na wszelkim mieyscu panowania iego, błogosław duszo moia Pana.

Chwała Oycu, y Synowi, y Duchowi Swiętemu, od tąd aż na wieki,

PRZYGOTOWANIE.
do przyięcia Jezusa
w Sakramencie Nayświętszym.

Obiaśnienie o tym.

TEraz że wzbudzay w sobie ra dość, iako nayżywszą wiarę, pragnienie przyiąć do serca swe naywyższego Pana, Stworcę, y B twego: ktory pięknością swoią uszc śliwia niebo: wszechmocnością łym światem rządzi: dobrocią tuie wszystkich udaiących się do sie

O szczęśliwości twoia! masz tu iego niepoiętą godność, lubo utaioną pod przymiotami chleba! masz tu iego wieczną mądrość, ktora wszystko przenika! Wszechmocność ktora wszystko może! nieskończoną dobroć, ktora cię chcę ratować, y doprowadzić do nieba! Masz iego serce nayświętsze otoczone promieniami iego B skiey iasności, y kochaiące ciebie

Zapalayże się wzaiemnie: wzbudzay w sobie słodycz: zaprasza y go uprzeymie. Pragniy go tak przyiąć, iako przyimowała nayświętsza Marya w nayczystsze wnętrzności, gdy z nieba dopiero zstąpił, y stał się człowiekiem: á iey niewinność, miłość, y pokorę ofiaruy mu za siebie, chcąc mu się przypodobać iey nayświętszym Sercem. Pragniy tak mu się klaniać iako ią dopiero narodzonemu klaniała się nayświętsza Matka, iako Swięty Jozef, trzey Krolowie, pastuszkowie,

y na ziemi, y w niebie wszyscy Aniołowie, y Swięci: á tych wszystkich miłość, wdzięczność, y usługi ofiaruy mu za siebie.

Zapraszay do tego Matkę iego nayświętszą; y Aniołow, y Swiętych: aby ci przybywali na pomoc, dopomagali z iako naywiększą wdzięcznością przyiąć go do Serca.

WESTCHNIENIA.

Przed przyięciem Nayświętszego Sakramentu.

PRzyidź że już! przyidź o iedyne kochanie moie utaiony Boże! ia nędzny zapraszam cię do siebie! ale coż ia iestem, abym prosił cie- bie? lecż sercem Ma ki Twoiey nayświętszey wszystkich Aniołow y Swię ych, zapraszam! M[illegible] ką niegodność uznaię; ale tw[illegible] broć niezmierną wyznaię, [illegible] wzgardzisz niegodnym! Pr[illegible] way o Jezu! bo cię kocham

cznie! Pragnę cię do Domku serca mego przyiąć, iako przyimowała Nayświętsza Maryia, iako wszyscy Swięci! Pragnę ci tę wdzięczność w sercu swoim uczynić, ktorą ci oni czynią w niebie, y czynili przez całe życie na ziemi.

Przybyway o Jezu, oto teskni dusza moia bez ciebie! smutne iest serce moie, poki nieotrzyma ciebie! przybyway, pociesz mnie! bo cię kocham serdecznie! otwieram ci serce, zapraszam, y czekam, w pośrodku niego mieysce sobie obieray! Przybyway nayślicznieyszy Jezu nawiedź mię! bo cię kocham serdecznie.

MODLITWA

dla sposobnego czasu przed Kommunią.

JEdyne y wieczne dobro moie Boże! żywą wiarą wyznaię, y wierzę, że tu iezteś prawdziwie z ciałem y z duszą utaiony w tym

Nayświętszym Sakramencie, do ktorego się przystępować odwa żam. Nie iestem prawda godzien, wyznaię, abyś przyszedł do przy bytku serca mego! Ty Pan nieba y ziemi, Bog nieograniczoney chwa ły, ia nikczemne stworzenie; nie iestem godzien przystąpić do Cie bie; przecięż w nadzieię nieskoń czoney dobroci Twoiey, z marno trawnym synem garnę się do miło sierdzia twego! Mam nadzieię, że mi grzechy odpuścisz, y zbawisz zapewne przez ten Nayświętszy Sa krament, o ktorym powiedziałeś, kto pożywa Ciała mego, żyć będzie na wieki.

O iedyne wieczne dobro moie Boże! kocham cię nadewszystk stworzenie! y kochać iako nayc skonaley na wieki pragnę! Ty s. doday czego siłom moim niest do miłości Twoiey. Załuię ser czni

cznie! wszak widzisz serce moie Panie! że żałuię szczerze za wszyst kie grzechy moie! y proszę pokor nie, przez tę Nayświętszą przyto mność Twoię, abym cię nigdy nie obraził więcey.

Przyiym lubo ia sam, nieiestem godzien łaski Twoiey, przecięż od ważam się za siebie, y za inszych prosić miłosierdzia Twoiego. Zmi łuy się nad nami Boże, nad Rodzica mi naszemi, y dziećmi; nad Panami, y poddanemi, nad znaiomemi y są siady, nad Dobrodzieiami, przyia ciołmi, y nieprzyiaciołmi naszemi, y nad wszystkim Ludem Chrześci ańskim: á szczegulnie nad Krole stwem y Narodem naszym! zmiłuy się, łaskawie! day zgodę, iedność Pa nom! day łaskę y pomoc Kapłanom, do utrzymania Wiary Swiętey, á rozszerzenia chwały Twoiey: day światło niewiernym, á Wiernym

 pomno-

pomnożenie w Wierze, Chrześciańskiey pobożności, y cnocie! abyśmy wszyscy w iedności Wiary słu... żyli Ci wiernie, y otrzymali n... wieki w niebie, o Dobroci wieczna...

Przybądź na pomoc Nayświętsza... Marya, ktoraś w żywocie Twoim... nosiła, porodziła, y piersiami kar... miła tu utaionego Nayświętszego... Zbawiciela, ktorego ia niegodny... przyimować będę. Przygotuy mo... ie serce y duszę do miłości Iego.

Przybądźcie z Nieba Aniołowi... Swięci y wszyscy ...ci, wspomoż... cie mnie. Kłaniaycie się ze mn... utaionemu Bogu. Zapraszam Ci... do siebie o piękności wieczna, uko... chany Jezu! á zapraszam do serc... moiego sercem wszystkich twoi... Swiętych! sercem pokorą Naysw... tszey Matki twoiey Maryi! Pa... nieiestem godzien, abyś przysze... do przybytku serca mego, ale ty... ko

ko rzecz słowem, á będzie zbawiona dusza moia!

Potym naybardziey ci zalecam Nabożeństwo do Serca Jezusowego, ieżeli czas wystarczy z Rozdziału II. także z Rozdziału VII.

Tudzież westchnienia z Pieśni, ktore się choć nie słowy mowić, ale myślą mogą uważać.

Kłaniam Ci się pokornie &c.
Boże kocham Cię &c.
Kłaniam się Tobie Przedwieczny
Boże &c. z *Rozdziału* X.

Przyimowanie Jezusa *w Sakramencie Nayświętszym.*

Obiaśnienie o tym.

TAk przygotowany pamiętay: że w całym życiu twoim niemiałeś, i mieć możesz szczęśliwszey godziny: iako tę, w ktorą Pan nad Pany poniża się do ciebie, do serca twego przychodzi. Więc go przyiąwszy, z iaką tylko

tylko możeſz wdzięcznością, pokorą, y miłoscią; oddal ſię ile można na ſpokoyne mieyſce: y złożywſzy ręce, zpuściwſzy oczy iak z naywiękſzą ſkromnoscią powierzchowną y wewnętrzną: odnawiay w ſobie wiarę o przytomnosci iego: á z tey zdobyway ſię na radość, wdzięczność, poſzanowanie, á naybardziey miłość: oddaiąc ſerce twoie iego nayświętſzemu Sercu, ofiaruy za pokoik, y mieſzkanie dla niego; á proś żeby ci dał błogoſławieńſtwo na duſze y ciało, na Dom y należących do ciebie, na dalſze życie y na smierć ſzczęsliwą. Zatym przekładay mu twoie potrzeby, pragnienia, zamyſły, w czym cię ma ratować. Odday mu ſię całe za ofiarę wieczną, wyznaiąc, że ani żyć niechceſz, tylko iedynie dla Niego; w nim umierać, y kochać go wiecznie.

Tą wnętrzną z nim rozmową po-

ſię zabawiay, póki ci iey wyſtarczy: á potym, mowić możeſz ſłowy.

MODLITWA

Po Kommunii.

Ach co oddam! czym odwdzięczę! ukochany Jezu za tę łaſkę twoię! Ty Pan nieba y ziemi, ſamego ſiebie dałeś mi, czegoż mi więcey potrzeba? Mam cię w ſercu moim z tą nieſkończoną Dobrocią, ktorąś mię odkupił, y zbawić chceſz na wieki! Mam twoię niewypowiedzianą piękność, lubo w Sakramencie ukrytą, ktora uſzczęśliwia Niebo! mam twoię wſzechmocność, ktora wſzyſtko może!

Witam Cie z iaką mogę wdzięcznością kocham, ſzacuię, y dziękuię z przepaściſtą pokorą! A na co ia ſię zdobyć niemogę, zapraſzam was wſzyſcy Nieba Swięci, y Ciebie Nayświętſza Marya! Zapraſzam wſzyſtkie niebieſkie, ziemſkie, y

podziemne ſtworzenia: podźcie, przybywaycie, Kłaniaycie ſię w ſercu moim utaionemu Bogu, oddawaycie dziękczynienia, wdzięczność, Chwałę y powinną miłość oddawaycie za mnie!

O ſłodka dobroci! o wieczna piękności! moy ukochany Jezu! uczyniłeś mi tak wiele, że ia poiąć od radości niemogę! uczyńże ieſzcze to, czym ia Ci odwdzięczyć, co Ci za to oddać, y ofiarować mogę! toieſt: uczyń ſerce moie, według twego nayświętſzego Serca: á przymii mię dla ſamego Ciebie! wſzyſtko co mam, y czym tylko ieſtem, ofiaruię! oddaię! zapiſuię Tobię! Mieſzkay w ſercu moim, iak w domeczku twoim! Rządź mną, rozkazuy, y kieruy, iak zupełnie twoim! Ty zawſze bądź moim! ia niech będę aż na wieki twoim! Y na to pobłogoſław mi, z pośrzodka ſerca

mego!

mego! pobłogoſław rozum! pamięć, wolą! ciało moie y duſzę! Pobłogoſław na dalſze życie! pobłogoſław na śmierć! abym ſię iey nie lękał, ale przez nię żebym Ciebie nieomylnie otrzymał na wieki! Ty wemnie, ia w Tobie, niech żyię! w Tobie niech umieram! á ktorego teraz w ſercu moim kocham, niech Cię w niebie iawnie widzę, wychwalam, y wielbię aż na wieki, A.

Nad to gdy ci czaſu wyſtarczy, czegoś nie mogł przed Kommunią, teraz po niey odpraw: to ieſt nabożeńſtwo iakie do Serca Jezusowego z Rozdz: II. z rana: albo z Rozdziału VII.

Tudzieſz albo mowić możeſz, albo uważać przez Weſtchnienia Pieśni z Rozdziału X.

Kłaniam ci ſię pokornie &c.
Kłaniam ſię Tobie.
Boże kocham Cię.

Potym

Potym dzień ten, ktorego doſtąpiłeś tak wielkiogo ſzczęsia, miey ſobie za prawdziwie ſzczęsliwy: w nim cieſz ſię z Bogiem, dziękuiąc mu za to: á czym możeſz ſtaray ſię przyſługiwać mu ſię, upraſzaiąc czego ci potrzeba á oſobliwie żeby cię ratował w życiu, przy śmierci y do wieczney doprowadził chwały.

ROZDZIAŁ XII.

Dzień Imienin: to ieſt Narodzenia ſwego: albo Chrztu świętego przyięcia: tudzieſz Dzień Nowego Roku.

Obiaśnienie o tym.

Cieſzyli ſię Rodzice, gdyś ná świat zawitał, y przez Chrztu świętego Sakrament uwolniony z niewoli ſzatańſkiey, ſtałeś ſię poświęcony Bogu. Ty przez całe życie niemaſz większey przyczyny do radosci nad tę O iak wiele niezliczonych ludzi ſtworzeni bydź mogą, á nigdy niebędą: tyś z pomiędzy nich wybrany od Boga, y ſtworzony na świat! O iak wiele dzieci bez Chrztu świętego ginie, y ieſzcze z żywota Matki ani oglądawſzy świata, przenoſi ſię do ſmutney wiecznosci: ty z pomiędzy nich ratowany od Stworcy twoiego, narodziłeś ſię ſzczęśliwie!

Tego ſamego roku, dnia, albo godziny, o iak wiele norodziło ſię żydząt, turkow, pogan, y inſzych niewiernych, kiedy ty! iedni iuż bez Chrztu swiętego pomarli, y poginęli wiecznie, drudzy ieſzcze żyią, ale za tamtemi w niewiernosci zginą! ciebię Bóg z ſwey wieczney dobroci z pomiędzy nich wyłączył, przyiął przez Chrzeſt święty do prawdziwey Wiary, aby cię na wieki ſzczęsliwym uczynił.

Oprocz tego uważay dobrodzieyſtwa inſze tak z ludźmi poſpolitemi rowne, iako większe nad inſzych: takie ſą zacność urodzenia nad podłych: zdrowie doſkonałe nad chorych: talenta, wygody, maiętnosci, bogate dochody nad mizernych ludzi Tamtych w nędzy, ubostwie y podłosci zoſtawił: ciebie z pomiędzy nich wybrał, y tak uſzczęsliwił.

A

A iakże mu niedziękować za to? ach byłbyś twardſzym nad nieczułe kamienie, ktore ſą bez życia! niewdzięcznieyſzym nad iaſzczurki, gadziny, zwierzęta, ktore duſzy rozumney niemaią; byłbyś gorſzym nad żydy, turki, y naygrubſze pogany, ktorzy, nie ſą obiaśnieni Wiarą, á przecie wdzięcznemi bywaią, iak mogą y Bogu, y ludziom za dobrodzieyſtwa świadczone.

Ludzkość tedy ſama, á dopieroż Wiara wyciąga od ciebie, abyś z tym większą ochotą y radoscią Bogu dziękczynienie oddawał, im Go ſzczodrobliwſzym dla ſiebie uznaieſz. Dopieroż twoy pożytek: bo im wdzięczniey-ſzym mu ieſteś za świadczone łaſki, tym ſię ſtaieſz godnieyſzym co raz więcey á więcey, otrzymywać od Niego. Jako y w nas ſamych z doświadczenia znamy; iż tym, ktorzy nam ſą wdzię-

cznemi

cznemi za mało, według ich wdzięczności przydaiemy więcey.

Tę wdzięczność Stworcy twemu, y dziękczynienie powinne luboś ile można, iako nayczęściey oddawać powinien: á toli szczegulnie w Uroczystość narodzenia twego, albo Chrztu świętego przyięcia: dziękuiąc Mu z radością, wdzięcznością, y z przepaścistą pokorą za te wszystkie y insze niezliczone taiemne dobrodzieystwa y łaski: á prosząc z gorącością serca o błogosławieństwo na potym.

Podobnie dziękuy, y o błogosławieństwo upraszay: Nayświętszey Maryi; Swiętego Anioła stroża, y wszystkich Swiętych, á osobliwie S Patrona, ktorego ci imie nayświętsza Opatrzność na Chrzcie świętym dała. Co może bydź w ten:

SPOSOB

SPOSOB.

Obchodzenia Uroczystości narodzenia swego, albo Chrztu świętego przyięcia.

w Dzień uprzedzaiący.

Słowa do uwagi.

Coż oddam Panu za wszystko co mi dobrze uczynił? *Psalm: 115. v. 12.*

Miey cierpliwość nademną, á wszystko Tobie oddam. *Matt: 18. v. 26.*

To z żywą uwagą powtarzay do Boga swoiego:

CO Ci oddam Panie? nic oddać godnego z siebie samego niemogę; ale oddam z nieprzebraney dobroci Jezusowego Serca! oddam z prac, męki, śmierci y niezliczonych zasług Jego.

Oddam z niewinności, z pokory, y z miłości serca nayświętszey Maryi y z Iey wszystkich całego życia zasług.

Oddam z miłych tobie zasług, wszystkich Aniołow, y Swiętych, y całego

całego Nieba, á oddam to wſzyſtko.

1. Uprzeymie dziękuiąc za te wſzyſtkie dobrodzieyſtwa twoie.

Oddam przepraſzaiąc Cię pokornie za wſzyſtkie grzechy, y niewdzięczności moie.

3. Oddam upraſzaiąc Twoiey dobroci nayświętſzey o błogoſławieńſtwo, ratunek, wſpomaganie, y potrzebne łaſki na całe dalſze życie moie.

Dla tego.

RZecz Bogu nayprzyiemnieyſzą uczyniſz, ieżeli z gorącym przygotowaniem odprawiſz ſpowiedź i przyimieſz Zbawiciela Twego: á z Nim całego ſiebie, z duſzą twoią i ciałem, ze wſzyſtkim co od Niego maſz i czym ieſteś, ofiarować mu będzieſz: Jemu ſię poświęcaiąc z ochotą, i całe dalſze życie, na nową ſłużbę, za wdzięczną ofiarę, na cześć i chwałę Iego. Co żebys

byś doſkonaley odprawił: ſtaray ſię ile można.

1. *W dzień uprzedzaiący uczynić umartwienie iakie, albo poſt zwyczayny ofiarować na to: tudzieſz iaki dobry uczynek* np. *iałmużnę, nawiedzenie chorych, dłużſze kſiążki duchowney czytanie, uklękanie z kilka razy przed Bogiem, i weſtchnienia gorące.*

2. *W uprzedzaiący wieczor z więkſzą żywością Nabożeńſtwa odprawić, uważaiąc z uprzeymą radością tak wielkie dobrodzieyſtwa wyswiadczone Tobie. Toż ſamo ocknąwſzy ſię z rana.*

3. *Potym ſpowiedź i kommunią świętą, iak maſz opiſane,* liczb: 284.

4. *Przydać w ten dzień możeſz* Te Deum laudamus *z nabożeńſtwem do Troycy Przenayświętſzey* liczb: 86. 150.

Tudzież do Serca Jezusowego. liczb: 108 *y* 204.

Do *Nayświętſzey Maryi.* 118. *y* 213.

Do

Do Wſzyſtkich Swiętych. licz: 185.

5. *Jeżeli zaś w ten dzień ſpowiedzi odprawić niemożeſz: to przynaymniey wyrażonemi tu nabożeńſtwami, ſtaray ſię Bogu, y Swiętym Iego dziękować, á o błogoſławieńſtwo na dalſze życie proſić.*

Przydać nad to możeſz: Wielbi Duſza moia Pana *licz:* 167.

Błogosław duſzo moia Panu. 299.

Takze nabożeńſtwa inſze według upodobania, y ſpoſobności czaſu.

Dzień Nowego Roku.

TYmże ſpoſobem odprawuy, iak dzień narodzenia twego; uważaiąc pilnie dobrodzieyſtwa Boſkie tobie przez rok przeſzły świadczone; iakie ſą: że tyle inſzych ludzi rownych, podeſzleyſzych, i młodſzych w tym roku pomarło: ty z łaſki Iego żyieſz. Inſi, rożnego nieſzczęścia, utrapienia, chorob, ſzkody i przeciwnych przypadkow doznali; to ſamo ſię ſtać tobie· a

cię

cię broniła, ratowała, utrzymywała, nayświętſza dobroć Boſka aż dotąd. Za to wſzyſtko Bogu twemu y Swiętym Iego z powinną wdzięcznością dziękuy, upraſzaiąc o błogoſławieńſtwo na nowo, tak dnia oſtatniego kończącego ſię roku, iako dnia pierwſzego, gdy ſię nowy zaczyna od nayświętgo Imienia Jezus: tym ſpoſobem poſtępuiąc ſobie, iaki tu maſz opiſany wyżey w dzień Imienin albo Chrztu świętego przyięcia. *liczb:* 315.

ROZDZIAŁ

ROZDZIAŁ XIII.

Koniec życia na ziemi:
Początek wieczney szczęśliwości w Niebie.

Obiaśnienie.

NIech cię to nie trwoży, coć na koniec powiem: Rozporządź Dom twoy bo umrzesz. ✵ *Czyli w młodym wieku, czyli w podeszłym iesteś, pamiętay zawsze na to: że w wiecznych Boga wyrokach iest naznaczony rok dla ciebie ostatni, w nim miesiąc nieomylny, w tym dzień y godzina pewna: w ktorą życie zakończysz na ziemi, y poydziesz w niezgruntowaną wieczność. O godzino smutna! o śmierci okropna! o wieczności straszliwa.*

Nie lękay się Chrześcianinie dobr[y] godzina smutna, śmierć okropna, wi[e]czność nieszczęśliwa! ale dla złych,

bezbożnych

✵ Isaiæ 38. v. 1.

bezbożnych ludzi. Ty żyi cnotliwie: dobrze y szczęśliwie umrzesz. Nic niema strasznego w śmierci, tylko iedne grzechy: te ieżeli przez pokutę zgładzisz, á będziesz się ich wystrzegał na potym; zostanie ci śmierć święta, piękna, chwalebna y miła. Droga przed oblicznością Pańską śmierć Swiętych iego. ✵.

Kto w grzechach bez upamiętania gniie, ma się czego lękać: bo mu śmierć iest dokończeniem znikomych rozkoszy, początkiem mąk wiecznych. Lecz człowiek kochaiący Boga na śmierć zapatrywać się powinien, iako na koniec kłopotow, boleści, nędzy, utrapien a; á początek szczęśliwości wieczney w otrzymaniu Boga, naywyższego dobra, y zupełnego szczęścia. Y czegoż się lękać?

Ach ożywiay w sobie wiarę! nadzieię! y miłość ku Bogu! podnoś wzgo

✵ Psal: 115. v. 15.

rę oczy! nad tym oto słońcem, ktore cię przyswieca; nad temi gwiazdami, ktore tak pięknie iasnieią, tam Dom twoy, tam szczęśliwe mieszkanie, tam wieczna twoia Oyczyzna! Weseli się żeglarz, gdy do brzegu dopływa: bo z nawałności morskich na bezpieczeństwo idzie. Cieszy się podrożny, gdy z dalekich kraiow miłą oyczyznę obaczy: bo z niewygod w dom swoy na odpoczynek powraca. O Niebo niebo! Chrześcianinie kochany! twoy dom, twoia miła Oyczyzna, twoie mieszkanie bespieczne, pomyslnych wygod y rozkoszy pełne! po tey smiertelney podroży, po niebespieczeństwach, utrapieniach, y pracach! Tylko tu do małego czasu żyi cnotliwie, wystrzegay się grzechow, ze dnia na dzień zasług sobie przyczyniay: tam żyć będziesz bezpiecznie wesoło, á żyć szczęsliwie z Bogiem, z Jezusem, z Maryą z wszystkiemi Swiętemi na wieki szczęsliwym.

Powiesz

Powiesz że sam Chrystus, y Swięci lękali się śmierci? Smucił się Chrystus, y krwawym potem pocił, lecz dla tego, iż widział, że wielu bezbożnych śmierci iego y zasług nie zechcą na zbawienie zażyć, y za swoie nieprawosci zginą. Swiętych zaś więcey było takich, ktorzy z Swiętym Pawlem ięczeli: Ktoż mię wybawi od ciała tey śmierci! ✻ Pragnę być rozwiązanym, y być z Chrystusem. ✻ *Na niektorych prawda Bog dopuszczał boiaźń, aby w zbyteczną ufność o swoich zasługach nie upadli, y przez pychę nie zgineli wiecznie. Dla tego nie ganię zbawienney boiaźni, przez ktorą pomnażasz się w cnoty, á wystrzegasz grzechow: bo cię ta chwalebnie do śmierci szczęśliwey gotuie, prowadzi do Nieba. Lecz boiaźń śmierci zbyteczna prowadząca w rozpacz ani żyć*

 cnotliwie

✻ ad Rom: 7 v: 24.
✻ ad Filipp. 1. v: 23.

cnotliwie pozwala, ani dobrze umierać

Ty więc z tą pierwſzą zbawienną boiaźnią uſiłuy w życiu twoim zaſługiwać na śmierć ſzczęśliwą, ſpoſobami ktore naſtępuią.

SPOSOBY.

Wyſłużenia ſobie smierci ſzczęsliwey, y wczeſnego przygotowania ſię do niey.

1. Pierwſze twoie naypilnieyſze niech będzie ſtaranie, abyś miał zawſze czyſte y wolne ſumnienie od śmiertelnego grzechu. Dla tego iak prędko byś poſtrzegł, żeś przed Bogiem pobłądził: bez odwłoki uday ſię do ſpowiedzi ſzczerey. A tak będzieſz każdey godziny gotowym, na zawołanie Pana y Stworcy twoiego, aby cię przyiął do twoiey wiekuiſtey chwały.

2 W każdy dzień gorąco, y z pokorą upraſzay o śmierć ſzczęśliwą, o pomoc, y łaſki w tę oſtatnią godzinę potrzebne. Co może być nabożeńſtwem zwyczaynym rozłożonym przez tydzień [od liczby 80.] W niedzielę do Troycy Przenayświętſzey: w Poniedziałek, do nayświętſzey Dobroci Boſkiey: we Wtorek do Ducha nayświętſzego, we Srzodę do wſzyſtkich Swiętych we Czwartek do utaionego Boga w Sakramencie nayświętſzym: w Piątek do ſerca Jezusowego: w Sobotę do nayświętſzey Maryi. Chwalebnie oprocz tego czynią, ktorzy na te intencyą odprawuią iakie umartwienia y poſty *n.p* w Sobotę.

3. Zaſypiaiąc w wieczor, wzwyczay ſię wzbudzać w ſobie y odnawiać te weſtchnienia czyli akty, ktore naypotrzebnieyſze ſą przy śmierci, to ieſt: żywey wiary, nadziei, pokory, miłości, y żalu ſerdecznego za grzechy. Przez te mieć będzieſz oſobliwſzą zaſługę za każdym

każdym razem, y nauczysz się szczęśliwie umierać.

4. Czyń miłosierne uczynki bliźnim potrzebnym dla Boga, według iego rozkazu: *Grzechy twoie iałmużnami odkupuy, á nieprawosci twoie miłosierdziem nad ubogiemi.* ✽ W godzinę śmierci wszytko cię, y ty wszytkó opuściśz, same dobre uczynki poydą do wieczności w towarzystwie z tobą: á ubogich modlitwy ktorycheś wspomagał, ratować cię będą. Y sprawdzi się na tobie: *Błogosławiony, ktory ma baczenie na potrzebnego y ubogiego, w dzień zły wybawi go Pan.* ✽ Do tego należą Kościoły: Dom sobie gotuj w niebie, ktory ratuie y zdobi [illegible] ny Boskie na ziemi: chwała B[illegible] y Swiętych, ktorą tu w ich [illegible] rzach pomnaża, tam mu ubespi[illegible] wagę nieśmierteln ą z niemi.

br-

✽ Dan: 4. v: 24. ✽ Psal: 40. v:

bra iest zostawowáć na to, żebyś był ratowany po śmierci: lecz daleko bespiecznieysza y lepsza łożyć teraz na to, abyś umarł szczęśliwie: y nie był potrzebny po śmierci ratunku.

5. Miey szczegulne nabożeństwo za zmarłych: ktorym przez twoie starania mąk w Czyścu umnieyszysz; będą cię ratować przy śmierci: ktorych ztamtąd wybawisz, dostawszy się przed Boga, nieprzestaną upraszać za tobą, poki się między nich nie dostaniesz w niebo.

6. Mszy Swiętey gdy słuchasz, ofiaruy ią na uproszenie śmierci szczęśliwey. Upewnił nas Chrystus, iż o cokolwiek do zbawienia służące w Imie iego prosiemy, stanie się nam: w Imie zaś iego szczegulnie prosiemy, gdy prosiemy przez pamiątkę, zasługi, y prze-

śmierć

śmierć przytomnego w tey nay-
świętszey Ofierze. Więc gdyby
można w każdy piątek, lub sobotę
na tę intencyą mszą świętą naiąć,
albo też uprosić: y słuchać iey na-
bożnie.

7. Kilka razy naznacz sobie y
wykonay spowiedź, przyimuiąc
Zbawiciela swego, á tę z żywą wia-
rą odprawuy, z pokorą y prośbą,
iakoby iuż przed śmiercią y w ży-
ciu twoim ostatnią: *K o tak pożywa
tego chleba, żyć będzie na wieki.*

8. Chwalebna y bardzo potrze-
bna iest Testament zawczasu uczy-
nić, ieszcze poki zdrowym iesteś.
Wielce się oszukuią, ktorzy ten
kładaią na zgrzybiałe lata, á do
oż na ostatnią chorobę: bo pos
icie bez Testamentu z świata zchi
zą, zostawuiąc bez rozporządz
ia swoich, zawod na sumnieniu d
wieczności niosą. 9.

*. *Joan: 6. v: 59.*

9. Na koniec obieray sobie albo
dzień ieden w miesiącu, *n.p.* dzień
spowiedzi świętey: albo też (ieżeli
bardzo zatrudniony iesteś) przy-
naymniey dzień ieden w każdym
roku: *n.p.* Dzień Wniebowzięcia
Nayświętszey Maryi (ktory sobie
na to obierał nasz Polak Swięty
Stanisław Kostka) czyli dzień no-
wego roku, lub inszy: w nim wszy-
stkie insze zabawy ile można oddal,
á gotuy się na śmierć; abyś nabył
zwyczaiu y umieiętności dobrze y
szczęśliwie umrzeć. Co może być
następuiącym sposobem:

S P O S O B.

*w Dzień ieden każdego miesiąca, lub
każdego roku obrany na przygotowa-
nie się do śmierci szczęśliwey.*

W dzień uprzedzaiący,

Słowa do uwagi:

Oznaymiy mi Panie koniec moy: y
liczbę dni moich ktora iest, a-
bym

bym wiedział czego mi niedostaie. *Psal: 38. v 5.*

Poydzie Człowiek w dom wieczności swey. *Eccl: 12. v. 5.*

Jako pragnie Jeleń do źrodeł wody: tak pragnie dusza moia do ciebie Boże *Psal: 41. v. 1.*

Raduycie się y weselcie: albowiem zapłata wasza obfita iest w niebie. *Math: 5. v. 12.*

Obiaśnienie.

OD ostatniego życia momentu cała twoia wieczność zawisła: ten ieżeli się uda, szczęsliwym iesteś na wieki; tam ieżelibyś pobłądził, był byś nieszczęśliwym wiecznie. A zatym wszystkie insze zabawy na świecie są proznością, są marnością nikczemną: a iedyna sprawa twoia iest, y naypotrzebnieysza; żebyś przez całe życie gotował się na ten moment ostatni, y zasługiwał sobie szczęśliwie go zakończyć. Gdyż tylko te pospolicie sprawy dobrze

dobrze nam się udaią, na ktore się długo gotuiemy z pilnością. A do tego iako Bog sprawiedliwie dopuszcza, że ludzie bezbożni przy śmierci zapominaią o sobie, ktorzy w życiu swoim nie chcieli pamiętać na niego: tak też należy do iego nayświętszey dobroci aby w tę ostatnią godzinę nie opuszczał tych, ktorzy mu wiernie służyli: żeby nie umierali niespodzianą śmiercią, ktorzy się zawczasu gotowali na nię. Więc w dzień (gdyby można każdy) á osobliwie w dzień obrany w miesiącu lub roku, żywo przenikay następuiące uwagi, y niemi życie twoie kieruy: á upewniam że będziesz, wesołym przy śmierci szczęśliwym na wieki.

KROTKIE UWAGI.

Dzień wczesnego przygotowania na śmierć.

ZApewne nieomylnie umrę! y życie zakończywszy na ziemi do wieczności poydę!

2.

2. Nie niewiem gdzie ktorego: roku, mieśiąca, dnia, nocy, lub godziny umrę? y w iakim duſzy ſtanie?

3. A umrę zapewne prędzey, niżeli ſię ſpodziewam!

4. Gdyby pozwolono kilka razy umierać, raz by ſię nieudało, mogłbym poprawić drugi raz: ale umrę raz tylko iedyny.

5. W iakim mię ſtanie moment oſtatni zapadnie; w takim będę na wieki: ieżeli w dobrym, nieba nie utracę nigdy: ieżeliby w złym; z piekła bym niebył wybawiony nigdy.

Temi uwagami zachęcony z iak... możeſz gorącością odprawuy.

Nabożeńſtwa
do tego ſłużące.

NAypierwey nagotuy ſię na nayod... ważnieyſzą ſpowiedź, y tę odpraw...

z takim

z takim żalem, żywością, iakoby była w życiu twoim oſtatnia.

Potym oddaiąc ſię miłoſierdziu Boſkiemu, przyimiy Zbawiciela twego w Sakramencie nayświętſzym, z mocną wiarą, nadzieią, miłością y żalem, biorąc go za łaſkawego Przewodnika do wiecznosci: á upraſzay aby ci z Matką ſwoią nayswiętſzą y z Swiętemi Patronami twemi, przybywał w tę oſtatnią godzinę. Zeby cię od zdrad ſzatańſkich bronił: bolesci twoie, męką ſwoią ſłodził, przy ſkonaniu cieſzył: żeby ci łaſk y pomocy dodawał do niewzruſzoney wiary, nad[illegible]i, miłości, y żalu ſerdecznego za grzechy: áte żeby wſzyſtkie, zupełnie odpuścił. Potym po wyisciu duſzy two[...]iey z ciała, aby cię przyiął między [...]więtych ſwoich w Niebo. Podobnie [...]lecay ſię nayswiętſzey Maryi y [...]więtym Patronom, oddaiąc duſzę [...]woię w ich ręce y opiekę na ten mo[...]ent oſtatni.

To

To wſzyſtko możeſz do Boga y Swiętych wyrażać, temi ſamemi modlitwami ktore maſz przy ſpowiedzi y Kommunii (od liczby 295)

Przyday nad to nabożeńſtwa inſze ile ci czaſu wyſtarczy n. p.

Intecya na śmierć, ktorą czynić możeſz, iako maſz wyrazoną rano, niektore tylko odmieniaiąc słowa. *licz:* 32.

Litanią do nayświętſzey Dobroci Boſkiey *li.* 172.

Do Serca Jezusowego weſtchnienia *liczb:* 204.

Do pięciu ran Jego *liczb:* 247.

Litania do Nayświętſzey Maryi. *liczb:* 228.

Modlitwy do SS. Aniołow *li:* 169.

Do S. Anioła ſtroża. *li:* 147.

Do S. Jozefa. *li:* 234.

Do S. Barbary. *li:* 23[illegible].

Do S. Staniſława Koſtki. *li:* 20[illegible].

&c: &c: &c.

Potym

Potym

Teſtament Duchowny.

CZas mi naſtępuie moy Boże! uſtąpić z tego świata, przenoſić ſię na tamten: zakończyć to mizerne życie, á zaczynać wieczne: rozłączyć ſię z tym ciałem, á złączyć ſię z tobą, iedyne dobro moie Boże!

Więc poki zdrowe ſiły, niebo y ziemię na świadectwo biorę, w ktorych przytomności ten Teſtament czynię: w nim oſtatnię woli moiey umyſł tak wyrażam, w niczym całą wiecznością nieodmienny nigdy:

W Imię Twoie Troyco Przenayświętſza moy nayukochańſzy Boże! W Imię Oyca, y Syna, y Ducha Swiętego!

1. JA. NN. nayuniżeńſze ſtworzenie twoie naypierwey żywą wiarą wierzę to wſzyſtko co [illegible]olwiek do wierzenia podałeś: y każdą z oſobna taiemnicę, rzetel-

nie

nie wyznaię: uznaiąc Kościoł Swięty Katolicki Rzymski za Twierdzą nieomylney prawdy, y czego on naucza, to wszystko przyimuię, co on potępia, ia potępiam, odrzucam. W tey wierze żyłem, w tey umieram, za tę krew, y życie moie łożę!

2. A zatym mam nadzieię w nieskończoney Dobroci Twoiey, że lubo wielkim grzesznikiem iestem, átoli grzechy mi łaskawie odpuściſz: lubo godzien potępienia iestem; przecież mię dobrotliwie zbawisz: abym ci za to dziękował, wychwalał y wielbił na wieki. Puszczam się iak na morze, w niezgruntowane y nieograniczone miłosierdzie twoie. Pamiętay Panie na mękę, śmierć, y konanie twoie! Gdybyś mię chciał potępić, n[illegible] wchodziłbyś na ten krzyż um[illegible] rać dla miłości moiey! Wyzn[illegible] żem grzesznik niegodny: ale g[illegible]

dne twoie z nieba zstąpienie, narodzenie, prace, krew, męka, serce twoie nayświętsze, abyś mię dla niego, z niegodnego godnym nieba uczynił, y na wieki zbawił.

3. Z miłością moią oświadczyłbym się ku tobie moy Boże! lecz wstyd mię, że tak oziębły iestem. Przecież ile można, natężam wszystkie siły serca mego y duszy, y kocham cię miłością wszystkich naydoskonaley kochaiących Ciebie Miłością całego nieba, miłością Ma[illegible] ryi, á za moię oziębłość, ich nay[illegible] czystsze naygorętsze serca ofiaru[illegible] Tobie, ich miłością y z niemi, pra[illegible] gnę Cię wiecznie kochać w Niebi[illegible]

4. W tey miłości zdobywa[illegible] się na naywiększą wdzięczność, wdzięcznością wszystkich ludzi wszystkich w niebie Swiętych dziękuię Ci Troyco Przenayświ[illegible] tsza Boże, naypierwey żeś mię z[illegible]

czego ſtworzył, zgubionego odkupił, z błędow niezliczonych do wiary świętey przyiął, y w niey zachowywał. Powtore dziękuię za wſzyſtkie odrobiny czaſu w całym moim życiu: á w nich za nieprzeliczone dobrodzieyſtwa Twoie iawne y taiemne, wſpolne z inſzemi y mnie nad inſzych oſobliwie świadczone. A że tu doſtatecznie dziękować nie mogę, zachowuię ſobie przy łaſce Twoiey do Nieba: tam Ci pragnę za każde z oſobna być wdzięcznym! ſercem y ięzykiem wſzyſtkich SS: Twoich, y Nayświętſzey Maryi dziękować przez wſzyſtkie całey wieczności czaſy.

Dziękować y Tobie Nayświętſza Marya! y wam wſzyſcy Swięci! niech tu ſzczęśliwie umieram, abym wam tam mogł przyzwoiciε dziękczynienia oddawać, á zwami wſzyſtkiemi w Troycy Swiętey iedynemu

dynemu Bogu, y Nayświętſzemu Jezusowemu Sercu.

5. Teraz że com komu winień oddaię: Oddaię iſtotę moię Wſzechmocności Twoiey Boże! ktoryś mię z niczego wyprowadził. Znay ſię miłoſierny Stworco do ſtworzenia twego! Niech mię grzechy moie nie zgubią którego na to Dobroć Twoia ſtworzyła, abym Cię w niebie na wieki wychwalał.

6. Dobra wſzyſtkie należące do mnie, ktorych mi do wygody pozwoliła Nayświętſza Opatrzność Twoia, zoſtawuię tym, ktorym ſię po zeyściu moim według ſprawiedliwości należą. *Oprocz tego teże co uczyniłeś, albo z Dobr twoich uczynić zamyślaſz dla Boga tu wyrażać możeſz.*

7. Imię, ſławę, y iakieżkolwiek dobre uczynki moie (lubo bardzo nikczemne) oddaię nayświętſzem

 Imienio-

Imieniowi y naywyżſzey Godności Twoiey; z całego życia y z naſtępuiącey wieczności moiey nic więcey nie pragnę, tylko żeby ze mnie Tobie iedynie było poſzanowanie, cześć, y chwała od wſzyſtkiego ſtworzenia.

8. Ciało moie oddaię tym czaſem do koscioła w ziemię, poki od umarłych nie wſtanie, y złączy ſię z duſzą moią znowu, abym Cię w tym ſamym ciele wielbił y wychwalał wiecznie.

9. Na koniec duſzę moię oddaię na ręce wſzyſtkich Swiętych, á oſobliwie ukochanych Patronow moich: nayſzczegulniey zaś na niepokalane Nayświętſzey Maryi ręce, á przez nie w nayświętſze Jezusowe ſerce: przez To, y z Nim Tobie w Troycy Swiętey iedyny Boże, Tobie przedwieczny Oycze, ktoryś mi ią z niczego ſtworził, Tobie

Tobie Synu iednorodzony Boże, ktoryś ią tak drogo odkupił, Tobie Duchu przenayświętſzy, ktory ią ſobie na Chrzcie Swiętym poświęcił, y łaſkami przez całe życi[e] oświecał! W ręce Twoie Boże oddaię duſzę moię. Już tedy cał[y] twoim ieſtem.

Ale ieſzcze, ach żałuię niezmier[nie], y przepraſzam Cię pokorni[e], żem Ci był dotąd niewdzięczny[m] y niepoſłuſzny świętym przykaz[a]niom Twoim! Załuię za wſzyſtk[ie] lata, mieſiące, dni, godziny, żału[ię] y przepraſzam! żem Cię nie kocha[ł], żem był leniwym, y w ſłużbie Tw[o]iey niedbałym! Zem Cię tyle n[ie]zliczonemi grzechami obrażał, ż[a]łuię y przepraſzam.

Chcę za to płakać, y ſtrumien[iem] mi łzy pokutne toczyć, ale przy[y]miy moy miłoſierny Boże, na mie[y]ſce

ſce łez moich Krew nayświętſzego Syna twego wylaną dla zbawienia mego. Za wſzyſtkie leniſtwa, niewdzięczności, y grzechy, przyimii niezmierną dobroć, miłość, y wdzięczność Jego nayświętſzego Serca, przyimii Jego zaſługi, śmierć, mękę, ktorą ſtawiam między mną y Tobą, á z nią ſię łącząc, za mnie y na mieyſce moie oddaię, y ofiaruię Tobie!

Przyimii także za mnie nayczyſtſzą niewinność, pokorę y miłość nayświętſzego Serca Maryi, y zaſługi wſzyſtkich Swiętych Twoich.

Ten ieſt oſtatni woli moiey wyrok, ten wieczny teſtament w nim zym nieodmienny nigdy, z tym ę przed Niebem y ziemią oświadczam, na ten ſię krwią właſną ręką, Imieniem piſzę, ten życiem mon pieczętuię, zoſtaiąc na wieczne ieki.

Twoiey

Twoiey naywyżſzey godności y Dobroci wieczney.

Roku. naylichſze,
Miesiąca. nayuniżeńſze,
Dnia ſtworzenie N.N.

Tak uczyniwſzy Teſtament przyday Te Deum laudamus *li: 86. dziękuiąc Bogu za przeſzłe lata y za to przygotowanie na śmierć. A że Ci ieſzcze z Dobroci ſwoiey życia dalſze go pozwala, ofiaruy go znowu na no wą ſłużbę iemu, ze dnia na dzień przy czyniaiąc zaſług, á unikaiąc grzechow*

✽ *Do czego pomocą ći będzie żyw pamięć na przytomność Boſką, y na ſtateczne rzeczy: ktore ci przed ocz wyſtawiam.*

✽ Obſzernieyſzy ſposob przy gotowania ſię na śmierć ſzczęśliw oſobliwie już w oſtatniey chorob znaydzieſz w inſzych kſiążkac oſzegulnie zaś w kſiążce X. Ja Kraſſeta S. J. pod tytułem *ſłodka* *święta śmierć.* Tę ci zalecam.

wystawiam. *Ty ie sobie mieć możesz wyrażone na karcie, y zawieszone na iawnieyszym mieyscu, abyś ie kiedy nie kiedy po słowku uważał.*

Pamięć na przytomność Boską
y na ostateczne rzeczy.

WE wszyitkich sprawach twoich pamiętay na ostatnie rzeczy, á na wieki niezgrzeszysz. *Eccle:s* 7.

Stań! Co czynisz?

BOG PRZYTOMNY PATRZY.

Zatrzymay się, y uważ.

Bog przytomny widzi,
Czas prędko ucieka.
Smierć cię pewna goni,
Wieczność długa czeka.

B O G

Nad tobą ieden, y ten sprawiedliwy.
Dusza w tobie iedna, y ta nieśmiertelna.
Smierć, raz cię tylko potka, y to niewiesz kiedy.

Bądź

otowym zawsze.

Niebo nad tobą: pod tobą goreie Piekło.
Ty między niemi w pośrzodku.
Nieday się zwyciężać czartu, ciału, y ludziom, bo zginiesz.

Pamiętay!

Ze mało wybranych idzie do Nieba:
Ze wiele grzeszących postępuie do piekła,
Ty z ktoremi? y dokąd się zbliżasz?
Jakie życie: Taka śmierć:
A po śmierci niezgruntowana wieczność.

Przypominay,

Niewinność utraconą,
Młodość zle przepędzoną,
Złość grzechow popełnioną,
A przepraszay Boga, y za całe życ nadgradzay iak możesz przypomni teraz.

Rozmyslay

W5

Rozmyślay często:

Smierć nad ktorą nic pewnieyszego,
Sąd, nad ktory nic strasźliwszego,
Piekło, nad ktore nic okrutnieyszego.

Czyń dobrze ile możesz: wystrzegay się smiertelnego grzecha,
A będziesz na wieki szczęśliwym w Niebie.

Przydat[...]

PIĘC SUPLIK

Do Piąci Ran Pana Jezusowych *Na uproszenie szczęśliwey śmierci Arcy skutecznych.*

SUPLIKA I.

[D]o Rany Lewey Nogi Odkupicielowey.

[P]Anie Zbawicielu moy, ukrzyżowany Jezu Chryste oddaię po[kł]on Swiętey Ranie Nogi Lewey [tw]oiey, dziękuiąc pokornie za ten [bol] podięty, z tak wielką miłością nam ludziom, boleię wespoł z boleściami ostremi twoiemi, y Przenayświętszey Matki twoiey: przez ktore nisko proszę odpuszczenia wszystkich grzechow moich, za ktore serdecznie żałuię, żeś był obrażony odemnie, czym się brzydzę, y czego się odrzekam. A przytym day dobry Jezu wszystkim grzesznikom uznanie szkaradnych grzechow swoich, y prawdziwe do pokuty nawrocenie, mnie zaś szczęśliwy w łasce twoiey żywota koniec.

SUPLIKA II.

Do Rany Prawey Nogi Zbawicielowey.

PAnie, Zbawicielu moy, Ukrzyżowany Jezu Chryste, oddaię pokorny pokłon Swiętey Ranie Prawey Nogi twoiey, dziękuiąc ci za tę boleść, ktorąś dla mnie z miłości podiął tak wielką. Ubolewam nad okrutnością y nad boleściami Matki Przenayświętszey twoiey, przez

...zez nie, uprafzam o męftwo pokufach y ucifkach moich, á nay bardziey w wypełnieniu świętey Bofkiey woli około mnie, racz też Jezu pociefzyć wfzyftkie ubogie, y utrapione, prześladowaniem albo pokufami uciśnione. Racz fprawiedliwy Sędzio dopomoc pilnuiącym fprawiedliwości, á przybądź na pomoc tym, ktorzy pracuią iakimkolwiek fpofobem, około zbawienia dufz ludzkich: mnie zaś nieodftępuy przy fkonaniu twoim.

SUPLIKA III.

Do Rany Lewey Ręki Odkupicielowey.

PAnie! Zbawicielu moy, Ukrzyżowany Jezu Chryfte, oddaię pokorny pokłon Swiętey Ranie Lewey Ręki twoiey, dziękuiąc za tę boleść z tak wielką miłością dla mnie podiętą, ubolewam nad tę męką twoią, nad boleściami Przenayświętfzey Matki Twoiey, á przez nie

nie uprafzam o wybawienie ... mąk piekielnych, o cierpliwość, ... ziednoczenie się z wolą Bożą ... wfzyftkich przeciwnościach te... żywota, oddaięć na ofiarę wfzyft... moie cierpienie wnętrzne, y ... wierzchowne, na dofyć uczynie... za grzechy moie, ktore zaro... na twoie karanie, wftawiam się ... raz za moiemi prześladownika... y mnie życzliwemi, za chorem... cierpliwość y zdrowie, za umi... iącemi, day im łafkę twoię, aby ... den nie zginął, á ia też w łafcę ... iey fkonał.

SUPLIKA IV.

Do Ręki Rany Prawey Odkupiciel...

PAnie! Zbawicielu moy, Uk... żowany Jezu Chryfte, odda... niżony Pokłon Swiętey Ranie ... wey Ręki twoiey, pokornie ... kuiąc za tę boleść miłościwie ... ięcą. Ubolewam wefpoł nad t... gos

gością smutku y żalu Przenayświę
szey Matki Bolesney; przez ktor
praszam o stateczne y odważn
rzedsięwzięcie zbawienia meg
iecznego, y trwałość do końc
łasce twoiey na upewnienie po
echy moiey, z tey chwały wie
ney, ktorąś nam zasłużył Prze
ydroższą Krwią Twoią. Racz też
ć odpoczynek duszom w Czyscu
dącym, dusze zaś świątobliwie
ące ieszcze, á Tobie miłe, racz
oskonalić, ubłogosławić, y wszy
ch ktorzy Rany twoie Nayświę
z nabożeństwem wielbią, mnie
day ostatni zbawienny życia
go moment.

SUPLIKA V.

Do Boku Jezusowego.

nie! Zbawicielu moy Ukrzy-
owany Jezu Chryste, oddai
nny pokłon Swiętey Ranie
twego przebitego, dzięku-
kuiąc

iąc pokornie za wyiawienie miło-
ści twoiey ku nam w otworzeniu
wnętrzności, y zapalonego Serca
twego. Ubolewam wespoł nad tym
głębokim tyraństwem y nad bo-
leściami Przenayświętszey Matki
twoiey, á przez ich drogi szacunek,
racz mi dać szczery y doskonały
affekt miłości ku tobie Bogu mo-
iemu, aby cię miłuiąc nad wszyst-
ko, y wszystko w tobie tylko y dla
ciebie, dusza moia była przyięta
do Błogosławieństwa Serca twego.
Racz moy Jezu przez te okrutne
Męki twoie: bydź obroną Swię-
temu Kościołowi Katolickiemu, ia
ko Oblubienicy twoiey: Naywyż
szemu Pasterzowi Namiestnikow
twemu, wszystkim Panom Chrze
ściańskim, aby w tobie ziednocze
w zgodzie zostawali, wedle wol
twoiey. A zawstydź wszystkie He
ze y uporne Schizmy, aby ci
poznali,

poznali, z nami czcili, miłowali, ktory ieſteś iſtotną prawdą wieczną, y żywotem naſzym. Na oſtatku proſzę naydroższy Odkupicielu, kiedy ſię z tym światem żegnać y z ciałem rozſtawać będę, nie zawieray przed duſzą moią tego Nayświętſzego Boku twego, abym tam po zeyściu mogł na wieki ſpoczywać, y Ciebie Bogu Oycu y Duchowi Swiętemu rownego bez przeſtanku wychwalać. Amen.

ROZDZIAŁ XIV.
O podrożach.

Obiaśnienie.

Między Chrześciańſkiemi ſprawami bywaią Podroże: *á te iako poſpolicie z koſztem, utrudzeniem, niewczaſem, y pracą: tak z wielką byc mogą przed Bogiem zaſługą; byle były dla dobrego celu podięte, y odprawowane*

wane z intencyą dobrą. Ty tedy gdy podroż naſtępuie ſtaray ſię.

1. *Wykierować umyſł, że w ſprawie Boſkiey iedzieſz, albo idzieſz.*

2. *Złączyć ſwoię intencyą z intencyą Iezusową, lub Matki iego nayświętſzey:* n.p. *tym ſercem, y umyſłem zaczynay y odprawuy podroż, ktorym Syn Boſki z Nieba przenioſł ſię na świat: albo zoſtaiąc w żywocie Nayświętſzey Maryi z Nazaret w gorną krainę, czyli do Betleem przechodził: albo z ſwoią y S. Jozefem do Egiptu uciekał, czyli do Jerozolimſkiego Kościoła podroże odprawiał &c. Y tak inſze Taiemnice Jezusowego życia y Matki iego Nayświętſzey brać możeſz na podroże inſze, według okoliczności świąt, czaſu, albo potrzeb twoich. á przed każdą podrożą ile można odpraw naſtępuiące:*

NABO-

NABOZENSTWO
w podroż.

Antyf: W drogę pokoiu y ſzczęśliwości niechay nas prowadzi Wſzechmogący y miłoſierny Pan: y Anioł Rafał, niechay będzie towarzyſzem podroży naſzey, abyśmy w pokoiu y radości powrocili do ſiebie.

BŁogoſławiony Pan Bog Izraelſki: iż nawiedził y uczynił odkupienie ludu ſwego.

Y podnioſł rog zbawienia nam, w Domu Dawida ſłuzebnika ſwego.

Jako mowił przez uſta Swiętych, ktorzy od wieku ſą, Prorokow ſwoich.

Wybawienie od nieprzyiacioł naſzych y z ręki wſzyſtkich, ktorzy nas nie nawidzą.

Aby uczynił miłoſierdzie z Oycy naſzemi: y wſpamiętał na teſtament ſwoy święty.

Przyſięgę, ktorą przyſiągł Abrahamowi Oycu naſzemu: że nam dać miał:

Iżbyśmy wybawieni z ręki nieprzyiacioł naſzych, bez boiazni mu ſłużyli.

W świątobliwości przed nim, po wſzyſtkie dni naſze.

A ty dzieciątko, prorokiem Nayświęſzego będzieſz nazwane: Bo uprzedziſz przed obliczności ą Pańſką, abyś gotował drogi iego.

Iż byś dał naukę zbawienia ludowi iego, na odpuſzczenie grzechow ich.

Dla wnętrzności miłoſierdzia Boga naſzego, przez ktore nawiedził nas, wſchod z wyſokości.

Aby zaświecił tym ktorzy w ciemności, y w cieniu śmierci ſiedzą, ku wyproſtowaniu nog naſzych na drogę pokoiu.

Chwała Oycu, y Synowi, y Duchowi Swiętemu.

Jak była na początku, y teraz, y zawſze, y na wieki wiekow, Amen.

Antyf: W drogę pokoiu y ſzczęśliwości niechay nas prowadzi Wſzechmogący y Miłoſierny Pan: y Anioł Rafał niechay będzie towarzyſzem podroży naſzey, abyśmy w pokoiu y radości powrocili do ſiebie.

Kirye eleyſon, Chryſte eleyſon.
Kyrie eleyſon.

Oycze naſz &c.

℣. Y nie wodź nas na pokuſzenie.
℟. Ale nas zbaw odezłego.
℣. Zbaw ſługi twe.
℟. Boże moy ufaiące w tobie.
℣. Spuść nam Panie poſiłek z Nieba.
℟. A z Syonu broń nas.
℣. Bądź nam Panie wieżą mocną.
℟. Od twarzy nieprzyiaciela.
℣. Niechay nic niezmoże nieprzyiaciel ku nam.

℟. Y ſyn nieprawości niechay nie nieſzkodzi.
℣. Błogoſławiony Pan dziś y dnia każdego.
℟. Pomyślną drogę niechay nam uczyni Bog zbawienia naſzego.
℣. Drogi Twoie Panie pokaż nam.
℟. Y ścieżek Twoich naucz nas.
℣. Oby kierowane były drogi naſze.
℟. Ku ſtrzeżeniu ſprawiedliwości Twoich.
℣. Staną ſię drogi krzywe rownemi.
℟. Y przykre proſtemi.
℣. Aniołom ſwoim Bog rozkazał o tobie.
℟. Aby cię ſtrzegli we wſzyſtkich drogach twoich.
℣. Panie wyſłuchay modlitwę moię.
℟. A wołanie moie niech przyidzie do Ciebie.

Modlmy się.

BOże z ktorego dobroci synowie Izraelscy przez środek morza suchą nogą przeszli, ktoryś Swiętym trzem Krolom drogę do siebie za powodem gwiazdy pokazał. Racz nam dać prosiemy Cię pomyślność w podroży tey, y czas pogody, abyśmy za powodem Swiętego Anioła twego, do tego do ktorego dążemy mieysca, á potym do szczęśliwey chwały szczęśliwie doyść mogli.

BOże ktoryś Abraama sługę twego z Miasta Ur Haldeyskiego wyprowadzonego przez wszystkie iego pielgrzymowania drogi nieobrażonego strzegł, prosiemy cię pokornie, abyś sług twoich raczył. Bądź nam Panie w wybieraniu się pomocą, w drodze pociechą, w upale zasłoną, w czasie niepogody y zimie odzieniem, w spracowaniu wspar-

ciem, w przeciwności obroną w śliskości podporą, w nawałności ucieczką, abyśmy za twoim powodem dokąd dążemy, szczęśliwie doszli, potym powrocili zdrowi.

PRybądź prosiemy Panie na ubłagania nasze, y drogę sług twoich w pomyślności zbawienia rozporządź, abyśmy pomiędzy wszystkiemi dróg y życia tego przeciwnościami twoią zawsze pomocą wspartemi byli.

RAcz dać prosiemy Wszechmogący Boże, aby lud twoy drogą zbawienia postępował, y za Błogosławionego Jana Przesłańca Twego napomnieniem idąc, do Tego, o ktorym przepowiedział bespiecznie doszedł, Pana naszego Jezusa Chrystusa Syna twoiego, ktory z tobą żyie y kroluie na wieki wiekow, Amen.

Rafał z Tobiaszem, Michał z całym Niebieskim dworem niechay z nami będą w tey podroży.

℣. Postępuymy w pokoiu.

℟. W Imię Pańskie, Amen.

Tak żyi ukochany Chrześcianinie, á żyiąc tak się na śmierć gotuy. Tak życie twoie na ziemi będzie początkiem szczęśliwego w Niebie; śmierć twoia będzie dokończeniem kłopotow y nędzy, á zaczęciem wieczney z Bogiem y Swiętemi chwały. Pamiętay w twoich modlitwach na J. M. z ktorego namowy iest ta Kśiązka spisana, y na mnie nędznego; ia wzaiemnie będę pamiętnym na ciebie, abyśmy się przez Dobroć y Miłosierdzie Boskie nie omylnie obaczyli w Niebie.

NA WIĘKSZĄ
BOGA
CHWAŁĘ.

WYRAZENIE RZECZY w tey Książce zamkniętych.

ROZDZIAŁ I.

Naypotrzebnieysza iest, dni swoie rozporządzić, y porządnie prowadzić. 8.
To rozporządzenie iakim sposobem bydź może. 15.

ROZDZIAŁ II

Sprawy poranne: o nich Obiaśnienie. 20.
Nabożeństwa ranne. 25.
Modlitwa Pańska: Pozdrowienie Nayświętszey Maryi. 28.
Wyznanie wiary. 29.
Obiaśnienie o Intencyi. 30.
Intencya ranna. 32.
Aniol Pański. Obiaśnienie otym 37.
Westchnienia: Duszo Chrystusowa poświęć mię &c. 41.
Do Serca Jezusowego. Serce Jezusowe wszechmocne &c. 41.

Modlitwa

Modlitwa przeciwko pokusom wielce pomocna. - - 42.
Do Matki Nayświętszey. 43.
Do Swiętego Anioła stroża. 44.
Do S Patrona lub Patronki. 45.
Obiaśnienie o czytaniu książek duchownych. - - 46.

ROZDZIAŁ III.

Mszy Swiętey słuchanie: Obiaśnienie otym. - - 50.
Westchnienia na Mszą Swiętą idąc. - - 53.
Do Kościoła lub Kaplicy wchodząc 54.
Obiaśnienie o Mszy Swiętey. 55.
Modlitwy pod czas Mszy S. 58.
Obiaśnienie o Rożańcu albo Koronce. - - 77.

ROZDZIAŁ IV.

Nabożeństwo w tygodniu na każdy dzień osobne, Obiaśnienie otym. - - 80.
Niedziela. - - 81.
Dziękczynienie Troycy przenayświętszey

świętszey Te Deum laudamus z Modlitwą. 85.
Oddanie się Nayświętszey Maryi 89.
Poniedziałek - 90.
Modlitwa do Opatrzności Boskiey 93.
Wtorek - - 94.
Do Ducha Przenayświętszego: Veni Sancte Spiritus. 96.
Srzoda. - - 98.
Czwartek. - - 102
Piątek. - - 107
Obiaśnienie o Nabożeństwie do Serca Jezusowego. 108
Powinności Bracta Serca Jezusowego. - - 112
Sobota. - - 115
Oddanie się pod Opiekę Nayświętszey Maryi - 118

ROZDZIAŁ. V.

O Zabawach dziennych. 121
Obiaśnienie o westchnieniach czyli modlitwach strzelistych. 12[illegible]
Sposoby do wytępienia złych nałogow

gow y uniknienia grzechow. 125.
Spoſoby przypodobania ſię Bogu przez dni życia ſwego. 129.
Nadto w ſtanie młodości. 130.
W ſtanie małżeńſkim. 133.
W ſtanie oſierociałym. 134.

ROZDZIAŁ VI.

Nabożeńſtwa wieczorne: Obiaśnienie o nich. - 136.
Rachunek ſumnienia. 137.
Zal ſkruſzonego ſerca. 140.
Na ſzczęśliwą noc do Serca Jezu ſowego. - - 142.
Do Matki Nayswiętſzey. 143.
Do Swiętego Anioła ſtroża. 143.
Do Swiętych Patronow lub Patronek - - 144.
Upraſzanie o błogoſławieńſtwo. 144.
Kładąc ſię do odpoczynku. 145.
Zaſypiaiąc. - - 146.

ROZDZIAŁ VII.

Nabożeńſtwo dla ſposobnego czaſu. - 147.

Obia-

Obiaśnienie o Litaniach. 147.
Nabożeńſtwo dla ſposobnego czaſu na Niedzielę: Litania do Troycy Przenayświętſzey. 150.
Do Niey proźby z Modlitwą. 152.
Koronka Troycy Przenayświętſzey. - - 155.
Weſtchnienia S. Auguſtyna. 165.
Pieśń Nayświętſzey Maryi: Wielbi Duſza moia Pana. 167.
Modlitwa do S Michała. 168.
O Swiętym Gabryelu. 169.
O Swiętym Rafale. 169.
O SS Aniołach Stróżach. 169.
Do Swiętych ktorych maſz Imiona ze Chrztu, albo Bierzmowania, y ktorych ſobie za Patronow obrałeś. - - 170.
Na Poniedziałek: Litania do Nayświętſzey Dobroci Boſkiey. 172.
Modlitwa do Nayświętſzey Opatrzności Boſkiey. - 176.
Do Swiętych Patronow. 178.

O

O Swiętych Apostolach. 178.
Do Swiętego Augustyna. 178.
Do Swiętego Dominika. 179.
Do S. Franciszka Serafickiego 179.
O Swiętym Ignacym 179.
O Swiętym Kaietanie. 180.
Na Wtorek. *Modlitwa do Ducha Przenayświętszego.* 181.
Do Nayświętszey Maryi. 182.
O S. Jerzym Męczenniku. 182.
Do S. Wincentego Ferreryusza 182.
Do S. Antoniego z Padwy. 183.
O Swiętym Nepomucenie. 183.
O Swiętym Janie z Dukli. 184.
Na Srzodę. *Litania o Wszystkich Swiętych z Modlitwami.* 185.
Na Czwartek. *Litania o Nayświętszym Imieniu Jezus, z Modlitwą.* - - 195.
Przed tak Wielkim Sakramentem. - - 200.
Modlitwa do Swiętego Tomasza z Akwinu. - 201.

O Swiętym Stanisławie Kostce. 202.
Do S. Maryi Magdaleny. 203.
Na Piątek. *Westchnienia do Serca Iezusowego z Modlitwą, ktore się sposobem Litanii mowić mogą* 204.
Na uproszenie szczęśliwey śmierci y sobie y teraz konaiącym. 207.
Do Swiętych Patronow. 208.
O Swiętym Xawerym. 209.
O Swiętym Aloizym. 209.
Na Sobotę. *Obiaśnienie o godzinkach.* - - 210.
Pieśń: Zawitay ranna Jutrzenko. - - 213.
Godzinki o Niepokalanym Poczęciu Nayświętszey Maryi. 215.
Litania o Nayświętszey Maryi 228.
Pod Twoię Obronę &c. 231.
Łaskę twoię prosiemy Panie. 232.
Prożba o śmierć szczęśliwą. 232.
O Swiętym Jozefie. 234.
O Swiętey Barbarze. 234.

ROZDZIAŁ

ROZDZIAŁ VIII.

Nabożeństwo za Zmarłych. *Obiaśnienie o tym.* - 235.
Litania za zmarłych. 237.
Psalm: Z głębokości wołałem 241.
Modlitwa za zmarłych Rodzicow, Krewnych, Dobrodzieiow, y Przyiaciol. - - 242.
Za ktorychkolwiek umarłych. 244.

ROZDZIAŁ IX.

Nabożeństwa w rożnych potrzebach. - - 245.
Modlitwa w każdym utrapieniu 245.
Do Pięciu Ran Jezusowych w ktorymkolwiek utrapieniu. 247.
Do Swiętego Tadeusza w rzeczach zdesperowanych. - 252.
Od Morowego powietrza do Swiętego Rocha. - 253.
O Swiętym Sebastyanie. 254.
O Swiętey Rozalii. - 255.
Do Swiętego Walentego przeciw wielkiey chorobie. - 255.

Do

Do Swiętey Apollonii, przeciw boleniu zębow. 256

ROZDZIAŁ X.

Pieśni nabożne. *Obiaśnienie o nich.* - - 258
Pieśń o Opatrzności Boskiey Kto się w opiekę - 259
Pieśń o Wieczności. 262
O Miłości ku Bogu: Boże kocham Cię. - 265
Zalu za przeszłe życie: O Boże wieczny. - 268
Zalu za grzechy: Strasźliwego Majestatu Panie. 269
Skruszonego serca: Boże w dobroci. 271
S. Tomasza z Akwinu: Kłaniam Ci się pokornie. 275
Twoia cześć chwała. 276
Przed Nayświętszym Sakramentem: Kłaniam się Tobie przedwieczny Boże. - 278

W

W każdey potrzebie: Do Ciebie Panie. - - 279.
O Niepokalanym Poczęciu Naświętszey Maryi: Witay Swięta. 281.

ROZDZIAŁ XI.

Dzień ſpowiedzi, y przyimowania Jezusa w Sakramencie Nayśw: *Obiaśnienie o tym.* 284.
Przygotowanie z rana. 289.
Modlitwa przed rachunkiem ſumnienia na ſpowiedź. 290.
Rachunek ſumnienia. 291.
Weſtchnienia z Pſalmu 50. 293.
Idąc do ſpowiedzi. 295.
Modlitwa po ſpowiedzi. 297.
Pſalm: Błogoſław Duſzo moia Panu. - - 299.
Przygotowanie do Przyięcia Jezusa w Sakramencie Naświętſzym. Obiaśnienie o tym. 302.
Weſtchnienia przed przyięciem Nayświętſzego Sakramentu. 304.

Mo-

Modlitwa dla ſposobnego czaſu przed Kommunią. . 305.
Przyimowanie Nayświętſzego Sakramentu. Obiaśnienie o tym. 309.
Modlitwa po Kommunii. 311.

ROZDZIAŁ XII.

Dzień Imienin, to ieſt Narodzenia, albo Chrztu Swiętego przyięcia y dzień Nowego Roku. *Obiaśnienie o tym.* . 315.
Spoſob obchodzenia Uroczyſtości Narodzenia ſwego albo Chrztu świętego przyięcia. - 319.
Dzień nowego roku. - 322.

ROZDZIAŁ. XIII.

Koniec życia na ziemi: początek wieczney ſzczęśliwości w Niebie. Obiasnienie o tym. 324.
Spoſoby wyſłużenia ſobie śmierci ſzczęsliwey y wczeſnego przygotowania ſię do niey. 328.
Spoſob w dzień ieden każdego mieſiąca, lub każdego roku obrany

na

na przygotowanie ſię do śmierci ſzczęśliwey.
Obiaśnienie o tym. 333
Krotkie uwagi w dzień pomieniony. 334.
Nabożeńſtwo do tego ſłużące. 335.
Teſtament duchowny. 336
Pamięć na przytomność Boſką, y na oſtateczne rzeczy. 339.
Pięć ſuplik do pięci Ran Pana Jezusowych. 348

ROZDZIAŁ XIV. o Podróżach.

Obiaśnienie o nich. 350.
Nabożeńſtwo w podróż. 356
35.